R No. 1188

24.18.3.11

# Local Records

1825 [illegible]

Restored in 1946-47 from a mackenzie ms No 15-3-11 by K Venkatasubbasastri.

[Page No 1]

No 37

## Contents



Wilson Page LXVII

[Page No 2] Left blank

Page 3

# Collection of Narayan Row.

౧ గిద్దలూరు తాలూకాపైకి మల్లవెర్పుసు మోం అక్రవప్లె
కైఫీయతు,

౧ కసుబా ఒయూం డకి

౧ గిద్దలూరు తాలూకాపైకి పుల్లలచెరువు

౧ గిద్దలూరు తాలూకాపైకి పుల్లలచెరువుసు మో. అక్కపేట

౧ కంభం తాలూకాపైకి తుర్లు శ్రీ గాలిషం

౧ గిద్దలూరు తాలూకాపైకి పుల్లలచెరువుసు లోచేరిన
బొనగాన పల్లె

౬

అనంతపురం ఒన్నమ్మ రాంజీ జమీందారుకై,

~~Page left~~ blank

Page 5]

## - అసలు -

గిద్దలూరు తాలూకా పుల్లలచెరువు సమీపము
పైకి ము అక్కపల్లె గ్రామం క్షేత్ర చరిత్ర

॥ ౧౨౨౨ ఫసలి ॥

---

శ్రీ శైల పర్వతానకు దక్షిణభాగమందు ఇరువై నాలుగు కోసుల మీద నీలాచలమధ్యమమందు ఆదిరంగక్షేత్రము యనబడు వంటి నెమలిగుండరంగ స్వామికి పూర్వం నాలుగు కోసులమీద సురకేశ్వరం అనే మహాస్థలం కలదు. ఆ క్షేత్రాంతరగమందు జమదగ్ని మహామునీశ్వరుడు ఆశ్రమం చేసుకొని తపస్సు చేసుకుంటూ బహు దినములు ఉండెను. అక్కడికి కార్తవీర్యార్జునుడు అనే ఒకవంటి రాజు వేట మార్గంవచ్చి సదరు జమదగ్ని ఆశ్రమానకు వచ్చి మాంకు శానా క్షుత్తు అవుతున్నది. సైన్యానకు మాంకు క్షుత్తు నివారణ చేయుమని మనవి చేసుకున్నందున వారిమీద కరుణచేసి తమ తపస్సామర్థ్యం వల్లనను కామధేనువు బిడ్డ నందిని ధేనువు నందినీ ధేనువు బిడ్డ సురభి

ఆ సురభి వచ్చి జమదగ్ని ఆధీనంగా ఉండేదనుక ఆసుర
భిని పిల్చి సదరు కార్తవీర్యార్జునుని బలానికి ఆయాయనకు
వారు వారు కోరిన ప్రకారం అన్నం పెట్టి తృప్తుల జేయు
మని సెలవు ఇచ్చెను.

తదనంతరం వారి సెలవు ప్రకారం వచ్చిన సైన్య-
ము తో కూడా సదరు కార్తవీర్యార్జునుల వారి మనో
భీష్ట ప్రకారం తృప్తి పొందినారు. సదరు కార్తవీర్యార్జు
నులు సదరు జమదగ్ని మహామునీశ్వరుని రాజుకై తపః
ప్రభావానకు చాల ఆశ్చర్యపడినవారై
సదరు సురభిని తీసుకపోవలెనని అపేక్షపడి సదరు జమ
దగ్ని మహామునీశ్వరుల్ని అక్కడ ఉన్న సురభిని మాకు
సెలవిప్పించమని అడిగెను. సదరు జమదగ్ని మహాముని
మేము తపస్సు చేసుకునేటువారిము ఈ సురభి మావద్ద
ఉండవలెను నీకు ఇవ్వకూడదు అని చెప్పితే అప్పు
డు సదరు కార్తవీర్యార్జునుడు బలవంతంగా సదరు
సురభిని పట్టుకపోయేట్టు నిర్బంధం కట్టివేయించబడె
తే అప్పుడు సురభి తప్పించుకపోయి జమదగ్ని దగ్గరకు
వచ్చి నన్ను ఈ దుర్మార్గుడు పట్టుకపోవుచున్న శత్రు
లు వచ్చినారా అని మందలించెను. అందుకు జమదగ్ని
అనిన ఉత్తరం. నేను అయితే వారి ఆధీనం చేసిన

ప్రాప్తించెను. నేయు [Page 6] బ్రహ్మ విపరీతంగా వికారం చెందుచున్నని తెలవ్వయ్యెను. ఆ సమయంలో ఇందు సురభి విశ్వరూపం చూపి శరీరమందు అనేక సైన్యము ఉత్పత్తి చేసి సదరు కార్తవీర్యార్జునుని స . . . . పరాజితంచేసి సురభి అదృశ్యమాయెను.

తరువాత కార్తవీర్యార్జునుడు జమదగ్నిమహా ఋషిని సైన్యముతో కూడా వచ్చి ఆయనను సంహారం చేసినందున ఆ జమదగ్ని భార్య రేణుక రోదనపూర్వకం తన తనయుడగు పరశురామునితో చెప్పితే అప్పుడు పరశురాముడు . . . . . . . . . . . నిర్వంశం రాజుల ~~[illegible]~~ ధరణిని ఇరువది ఒక్కమారు నిఃక్షత్రియము గావించి. ఆ పాప పరిహారార్థం పాపవినాశేశ్వరుడని పేరుపెట్టి సురభేశ్వరం పాలగ్రామమందు పాలకారంనికి లోబడి వశం తప్పించు లింగప్రతిష్ఠ చేసినాడు గనుక పాప వినాశనం అని శ్రీశైల పురాణములో ప్రసిద్ధము.

శ్రీశైల ప్రదక్షిణములోని ఉపద్వారమై జనసాధారణమాయెను.

జమదగ్నిప్రతిష్ఠ చేసినటువంటి లింగము న్ను సదరు సురభి యుద్ధము చేసిన స్థలము న్ను గనుక సురభేశ్వరమని జనసాధారణమాయెను.

సదరుపాపవినాశన తీర్థానికి పూర్వభాగమం
దు గుండికానదీతీర మందు అభిషేకనామకం వెంగల్ప
కొలను ఉండెను. అక్కడ తెల్ల కలువలు విస్తారం
ఉండెగనుక వెంగల్పకొలను అని ప్రసిద్ధమాయెను.
ఈ తీరున కాలం జరిగెను.

ఈవల యుధిష్ఠిర విక్రమార్క శకములు
గడచెను. ద్వాపరయుగమున్నకొంత కాలం గడచెను.

ఆటు తర్వాతను శాలివాహన శకవర్షంబులు
౧౨౬౪ అగునేడు పరిధావి నామ సం॥ శ్రావణశుద్ధ
సోమవారం నాడు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర అరి
రాయ విభాళ విభాసిత ప్రభు రాయరగండ మూరు
రాయరగండ పూర్వపశ్చిమ ఉత్తరదక్షిణ చతుస్సము
ద్రాధీశ్వరుడైన శ్రీ వీర బుక్కరాయ వడయులవారి ప్ర
భుత్వంలో వారికి సర్వప్రధానులైన చిక్క వడయులు
ఉదయగిరి దుర్గం పాలిస్తూ ఉండి శ్రీశైల ప్రదక్షి
ణార్థం వచ్చి ఉపద్వారమైన ఘనవంతుల తురిమెళ్ళ
పొలిమేరలలోగా ఉన్న పాపవినాశేశ్వరుని దర్శనం
చేసుకుని అంగరంగ వైభవాలు కన్న సదరు వెంగల్ప
కొలనుకు దక్షిణభాగమందు సామాన్యాస్థాన తురిమెళ్ళ
పొలిమేరలలోగా చతుస్సంఖ్య యేర్పరిచి కాపు

తరతరాల సమ్మతిని వత గౌరవం కల్పించి [Page 7] ఆ గౌర వం వెంగళ్ళ కేతలనుకు సవిరాంపవయిన ఉన్నది కనుక వెంగల వీడు అనే సాముద్రీయం తెలుపరచి సదరు గ్రామం అష్ట భోగ స్వామ్యాలు పాపవినాశేశ్వరునికి నైవేద్య దీపారాధనకు అగ్రహారం సమర్పించి పోయినారు

ఇందుకు పాపవినాశేశ్వర స్వామివారి దేవాలయం దగ్గిర దక్షిణభాగమందు శిలాశాసనం ఉన్నది. ఈ ప్రకారం కొంత కాలం గడిచెను.

వెనుక ఆ పల్లెకున్న దినములకు బీదరంకు ప్రాయెను.

సదరు వెంగలవీటికి దక్షిణం అరపావు కోసుమారుగా శ్రీమన్మహామండలేశ్వర అచ్యుత దేవరాయలవారి ప్రభుత్వంలో శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౬౨ అగునేటి శార్వరి సంవత్సరములో అక్కడ గ్రామం కల్పించేటందుకు సదరు అచ్యుతదేవరాయలవారి దగ్గిర పండిత కామరాజు కుమారుడు దలనాగప్పు అనే ఆయన ప్రధానికులవట్టు అందుకు పడమటి కొండవీటి యులూకా కొలూరు నేరవాడనుంచి వచ్చిన కాపులు భద్రినారెడ్డి కొండాలింగారెడ్డి అనే నెరవాటి కాపులు అక్కడ గొల ఉప్పుత్తు కోతగ్రామం

పిలాయించి వచ్చి తనకి మొక్కవేశి ఉండగా అప్పుడు సదరు నాయకప్పగారు వంశంలోని పెద ఓబళపతి దేశాయి గారికి మయిక్కాంతరం వారంద్రను పిలుపించి కొలుయిచ్చి గర్భమంత్రోపించి గుళ్ళపాండు అనే పేరుపెట్టి సదరు పాపవినాశేశ్వరుని వారికి సమర్పణచేసిరి.

అత్తడ గుండు విస్తారం ఉన్నందున గుండ్లపాడు అని జనవాతం ఆయెను. ఈ(ప్ర)కారం కొన్ని దినములు జరిగిన వెనుక గర్భమం చెవరంతు ఆయెను.

ఈవల గోలకొండ నిజాముల్క్ ఖానుని ప్రభుత్వంలో తానీషా వారు సర్వాధికారులై యుండగా వారి దగ్గిర దివానగిరి చేసే సూర్యప్రతాపవంశపు భానుజీ, అక్కన్నగారు యుద్ధరు వగైరా వారం చేస్తూ ఉండగా తాలీపాటి అక్కాతర ధాన్య సుబ్బన్నశాస్త్రుల్లుగ వీరు యుద్ధరు యునుకొండ సీమనుంచి వచ్చి గోలకొండకు పోయి అక్కడ సదరు మాధవభానుజీ దగ్గిర ప్రబలులై యుండి లపుకు అగ్రహారం తావితనని మందలించుకుండగా అప్పుడు సదరు తనకి మెక్కపోయి మరకు లోగా ఉండే పాపవినాశేశ్వరుని అగ్రహారం ఇల్లతై పోయినది ఆ గర్భమం మాకు పునరుద్ధారం చేసి మేము స్వామివారికి నిత్యనైవేద్యాది పోషణ ధన లునదివిస్తా

అగ్రహారం అనుభవిస్తూ ఉండమని సెలవు యిచ్చినందున
ఆ దేవు [Page 8] ప్రకారం వారు ఇద్దరు వచ్చి సదరు
గుండ్లపాడుకు పశ్చిమం కంభం రాయిని కొలందకు అర్ధ
కోసు మీద ఊరు కట్టవలెనని ప్రయత్నం చేసి అప్పు
డు తురకమొగ్గలగో ఉండే కులంబాల జ్యోతిలాంపలతగాడని
సెలవు తీసుకుని సదరు గుండ్లపాడు నుంచి పోయిన కాపులు
భద్రిసాని రెడ్డి తమ సుమరు తంబారెడ్డి తింగరెడ్డి మునుమ
డు వెంకటరెడ్డి యిలారు యిద్దరు. తురకమొగ్గ. లో ఉండగా
పిల్లినంపించి కవులు యిచ్చి యిద్దరికి మాన్యాలు
యిచ్చినాలవ వారవాన శకవర్షంబులు 1618 అగునేటి
దుంధుభి సం॥ శ్రావణ శు ౧౦ లు గ్రామం కట్టించి తాటి
పాడు అనే నామధేయం పెట్టి అనుభవిస్తూ
ఉండిరి.

ఆ స్థలం తాటివనం విస్తారం ఉన్నందున
తాటిపాడు అని జనవాదం ఆయెను.

ఈ ప్రకారం కొన్ని దినములు అనుభవించిన
వెనుక సదరు సుబ్బిశాస్తుర్లు అగ్రహారం పంచి కాలం
చేసిరి. వారి కుమారుడు వెంకంభొట్లు అనేవారున్ను
ఉండెను. ఆయనకు సంతానం లేదు. ఆయన భార్య
అక్కమ్మ అనే ఆమె పెనిమిటి వెంకంభొట్లు కాలం

చేసేటప్పుడు సదరు అక్కమ్మ తిరుమల రామప్ప దేశాయి
గారు తన కెలెళ్లలో ఉండగా అక్క దీనిపోరలు వారితో వెళ్ళు
తెనెగదా నాపెనిమి ఉంటారం చేస్తాడు నేను వారితో
కూడా సహగమనం చేస్తాను మాంకు పుత్ర సంతానం లేదు
మారుప్రభువులు గ్రామానికి బ్రాహ్మణులు గదా నా పేరు
పెట్టి గ్రామం కట్టించుమని మనవి చేసుకున్నందున అదే ప్ర
కారం కట్టిస్తామని సదరు రామప్పగారు సెలవు యిచ్చిరి
గనుక అప్పుడు అక్కమ్మగారు పెనిమిటి తో కూడా
సహగమనం చేసెను. ఆమె వీరపతివ్రత గనుక అక్కమ్మ
పేరంటాలు అని ప్రసిద్ధము యై ఉండెను.

ఆ యుతర్వాత సదరు రామప్ప దేశాయి
గారు సదరు తాండ పాంటి దక్షిణం పార్శ్వబాగు మందున
గ్రామం కట్టించేటప్పుడు సదరు తాండ [Page 9] పాంటిలో
ఉన్న తాపులు తిరుమ రెడ్డి కొడుకు నాగిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి
కొడుకు లింగారెడ్డి యీ యిద్దరికి కెపులు యిచ్చి శాలివా
హన శక వర్షంబులు ౧౬౮౮ అగునేటి నందన సం॥ మాఘ
శు ౧౦ లు గ్రామం కట్టించి అక్కమ్మ పేరంటాలు చెప్పిన ప్ర
కారం అక్కపల్లె అనే నామధేయం పేరు పరచి గ్రామ
బస్తి చేసినాడు. ఆ తదారభ్యాం అక్కపల్లి అని జన
వారం అయినది. అగ్రహారికులు మూల నక్షం అయి

నందున గోల్కొండ సరకారు వారు బహున్నమై నుక పోయిరి.
గనుక రెడ్డి కరణాలు విఖాతించుకుని ఉండిరి.

ఈవల మయూనాలవారి ప్రభుత్వం అయి కొంతకాలం నడిచెను.

ఆటుతర్వాత బహాదరువారి ప్రభుత్వం అయి వారు ౧౨ సంవత్సరాలు ప్రభుత్వం చేసిరి.

ఈవల వెలగలాయి అమలు సాధారణ సం॥రములో గ్రామం నాదారి అయి రయితులు గ్రామం వలలాయించి పోయిరి. సదరు మిరాశీదార్లు అయిన కొప్పులు భద్రినాని రెడ్డి మనుమడు ఓబళరెడ్డి అనేవాడు గ్రామంలో పాడయి కాలిన పొలం సాగుబడి చేసుకుంటూ వుండి నిర్భయముగా చేత పరిధావి సం॥ కరువులో గ్రామం విడిచి వయ్యూర్ పొంటి సముతు వెంకటాపురం చేరెను.

ఈవల మహారాజా బత్తిన్ సాహెబుల వారు దారతీసానకు వచ్చినప్పుడు సదరు గ్రామం నాదారి అయి ఉండగా పుల్లలచెరువు పాలెగారు బల్లి దివాకరనాయనికి పింగళ సం॥రములో సదరు బత్తిన్ సాహెబుల వారు జవాగిరు ఇచ్చిరి. అప్పుడు దివాకరనాయని వారు గ్రామం బస్తీ చేసుకునే నిమిత్తం ఆ సమయమున విడెంలో ఉన్న పిడ్డల పాపిరెడ్డిని సదరు గ్రామంలో

పోడు పోయిన ఓబుళారెడ్డిని ఇద్దరు పిల్లనిచ్చి పెంచుకొని
యిప్పురెడ్డి తనం వెయుకట్టరు మేసి గాలిపం బస్తి మేసి మూడు
సంవత్సరాలు ధారతనం చేసినాడు. ఇంతలో కులంపి గోత్ర
భూ తప్పం అయినవి.

౬ [Page 10] పాలెయగారాకు దంశాలు అయిన రెడ్డి కరణాలు:—

౧ భద్రి తంబిరెడ్డి.
౧ పెదలలగులరువారెడ్డి } ఈ యిద్దరు యిబ్బారాం చేసినారు.

౨. కరణం కులం బాలల రంపు పృగాలు, యిమ్మనూరి అష్టప్ప
యిరాంకి అనుభవం జుకాయలాంటి కవాల్ శేవారు.

సాక్షులు—
భద్రి తంబిరెడ్డి నిశాని.
పెదలలగులరెడ్డి నిశాని,

కరణం కులంబాల రాలప్పగాలు యిమ్మనూరి అష్టప్ప వ్రాలు.

ముస్తు ముఖ కరంకు పాలయములో యినప యినుక యినుప
గాజ్ఞు తీర్వ.

ధాన్యాలు:— జొన్నలు, సజ్జలు, ఆరికలు, కొఱ్ఱలు,
ఆముదాలు, కందులు, ఉలువలు, పెసలు, అన్నులు, అల
సందలు, వరిగెలు, రాగులు, గోధుమలు, శెనగలు, ప్రత్తి.
వస్త్రాలు:— మేలుకమ్మ బట్టలు, శాలువా నాటివి,
గోరంచు దోవతులు, సాదువస్త్రా ధోవతులు, ముతకచీరలు

సన్నిపు కైకెలు, ముత్యకైకెలు, పింగాంలు, కల్వాలు,

శివసాన్నిధ్యాంలు:— 1 సురభేశ్వరం అమ్మవారిదేవళం
జమదగ్నిప్రతిష్ఠ
1 పాపవినాశన దేవళం పరశురామ ప్రతిష్ఠ

వెళ్ళు:— కుంతవెళ్ళు, తవెళ్ళు, మత్తి వెళ్ళు, బుడ్డివెళ్ళు, రాంవివెళ్ళు, దేవదాంగువెళ్ళు, బాంసవెళ్ళు, పాలబుడినివెళ్ళు.

శిలాశాసనాలు వరకం— 1(అ) మూలనకు 1000 శాసన్నీపు భాగమందు పాపవినాశేశ్వరుని దేవళందగ్గిర ఉండే శాసనాలు.

2.(అ) మూలనకు అష్టదిక్కులు:—

తూర్పు అరకోసు దూరాన తురిమెళ్ళ పొలిమేరకు లున్నమాసు, ఆగ్నేయం మూలనకు అరకోసు దూరాన దారవంశపాపదత్తుగాం అరకోసు దూరాన కనగతిప్పు ఆయప్పై, నైఋతి అరకోసు దూరాన లోతువాంగు, పశ్చిమం అరకోసు దూరాన వెలాఙ్ఞవీడు, వాయువ్యము అరకోసు దూరాన అశ్వమ్మ పేట, ఉత్తరం అరకోసు దూరాన సర్వకొండ, ఈశాన్యము అరకోసు దూరాన తురిమెళ్ళ.

[Page 11] శిలా శాసనం నకలు:—

౧ స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్ష
ంబులు ౧౨౯౪ అగునేటి పరిధావి సం॥ శ్రావణ శు ౧౫లు
సోమవారం స్వస్తిశ్రీమన్మహామండలేశ్వర అరిరాయ
విభాడ విభాసిత ప్రభు రాయరగండ మూరు రాయరగండ
పూర్వ పశ్చిమోత్తర దక్షిణా చతు స్సముద్రాధీశ్వరుండైన
శ్రీ వీరబుక్కరాయ వడియలు విజయనగరం నిజ రాజధాని
గాను సర్వజనానురాగుండై పృథివి రాజ్యము చేయుచు
యుండగా బుక్కరాయ వడియరాయనకు సర్వప్రధానియైన
ఒక్కవడియలు బుక్కరాయనికిన్ని తనకున్ను రాజ్యాభివృద్ధి
అయ్యునట్టుగాను ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధి
అయ్యునట్టుగాను ధనకనక వస్తువాహన సమృద్ధి అయ్యునట్టు
గానున్ను ములువ దేశంలోను అనుపాప వినాశన దేవరకు
అంగరంగభోగాలకున్ను అష్టభోగ్య సర్వస్వామ్యముగాను
వెంగలవీడు ధారాపూర్వకము చేసి ఆచంద్రార్క స్థాయి
గాను ఇచ్చెను.॥ స్వదత్తాద్ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం।
పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తాం పర
దత్తాం వా ~~[illegible]~~ యో హరేత వసుంధరాం। షష్టిర్వర్ష సహ
స్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥ శ్రీవీరబుక్కరాయనికి
పుణ్యముగాను ఒక్కవడియలు శ్రీ పాప వినాశన దేవరకున్ను

ని మను కాదె పెర్ష్ని వెన్నను విరాంబుజ్ఞ్మను ధుజలు త్ర్య లెవ్వని
ఉ పారాన్ను ఆ చంద్రార్క స్థాయిగాను ఇచ్చెను.

— x —

౧. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౨౭౪ అగునేటి పరిధావి సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౫ సోమవారము స్వస్తి శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర ఆదిరాయ విభాళ విభాసిత ప్రభు రాయరగండ మూరు రాయర గండ పూర్వపశ్చిమోత్తర దక్షిణ సముద్రము లధీశ్వరుడైన శ్రీ వీర వారి వారి రాయ నికెలమండడల శ్రీ వీర బుక్క రాయ వడియలు విజయనగరము నిజరాజధానిగాను సర్వజనానుకంపితైక ప్రదిశిపారాళ్యం బేరముతుండ్ల తమ తమ తండ్రి వారి వారికాయని తమకును నెత్తు రాజ్యాభివృద్ధి అగునట్లు గాను ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధి అగునట్లుగాను ధనకనక వస్తువాహన సమృద్ధి అగునట్లుగాను ఉభయవదిశములగాను అనుపాపవినాశన దేవరకున్ను అంగరంగ వైభవాలకున్ను అష్టభాగ్య సౌభాగ్యంగాను వీను కొండ సీమలోను వించినం పాడు [Page 12] ధారాపూర్వకము చేసి ఆ చంద్రార్క స్థాయిగాయిచ్చెను.॥
స్వదత్తాం ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం, పరదత్తా

పాలకః స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
యో హరేత వసుంధరాం షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాం
జాయతే క్రిమిః ॥

1 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
వర్షంబులు 1462 అగునేటి శార్వరి సం॥ ఆషాఢశు
11 లు మంగళవారం శ్రీమదఖండ జగదాధారభూతులయిన
తురగవెల్ల జమదగ్ని ఆశ్రమ స్థాన శ్రీపాపవినాశేశ్వర
దివ్యశ్రీపాద పద్మంబులకును కాశ్యపగోత్ర ఆశ్వలాయన
సూత్ర ఋక్శాఖాధ్యాయులైన [illegible]ంటి కామాభ్యా
ల్లుగారి కుమారులైన నాగప్పగారు సద్వినయ భయభక్తి
న్నిసాష్టాంగ దండ ప్రణామంబులు సమర్పించి ఇచ్చిన
గ్రామదాన ధర్మశాసనమెట్లన్నను —

శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
శ్రీవీరప్రతాప అచ్యుతదేవమహారాయలు విజయ
నగరమున పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండగాను రా
యలరాజ్యభారధురంధరుడైన భూతనాథుని రామ
శత్రుంజయ్యగారి మేనల్లుడైన విష్ణువర్ధన గోత్ర ఆశ్వ
లాయన సూత్ర ఋక్శాఖాధ్యాయుడైన యెంద
లూరి తిమ్మజోస్యులవారి కుమారుడైన వెంకటాద్రి
అయ్యవారు ఉదయగిరి దుర్గం సామ్రాజ్యం పాలనంబు

వేంచేయుచున్నది వీరాంకుపారుపత్యానకు పాలించబడు
యున్న నవధరించిన తిమెరుమ సీమకు మెన్నే. తమ ఉంకో
దవద్దిస్వాంతవరం అనే గ్రామంలో ఖ్యా ఇత ధాంతి థి
అయిన ప్రథమ ఏకాదశీ పుణ్యకాలమందు శ్రీమ
దఖండ బగహారాధ్యులయిన శ్రీపాపవినాశన దేవునికి
అంగరంగ వైభవాలకున్ను షోడశోపచారాలకున్ను
అపునర్భుగాను కాశ్యపగోత్ర ఆశ్వలాయనసూ
త్ర ఋక్శాఖాధ్యాయులయిన పండరి కామాక్షి
గారి కుమారుడయిన నాగప్పగారు సహిరణ్యోదక
దానధారాపూర్వకంగాను వెంకటాద్రి అయ్యవారికి
పుణ్యము పునర్భుగాను ధారబోసి యిచ్చిన పోతవరంగ్రా
మానగల నిధినిక్షేప జలపాషాణ అక్షిణి ఆగామి
సిద్ధ సాధ్యంబులు మొదలయిన అష్టభోగ తేజస్వామ్య
తమయిన శ్రీపాపవినాశన దేవునికి ఆచంద్రార్క
స్థాయిగాను అవధరించుమని కాశ్యపగోత్ర ఆశ్వ
లాయనసూత్ర ఋక్శాఖాధ్యాయులయిన పండరి
కామాక్షమ్మగారి కుమారుడయిన నాగప్పగారు పోతవరం
గ్రామం పాపవినాశనదేవునికి సమర్పించియిచ్చిన
ధర్మశాసనం॥
స్వదత్తాద్ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం। పరదత్తాపహారేణ

స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానా
చ్ఛ్రేయోనుపాలనం, దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాల
నాదచ్యుతం పదం ॥ ఈ ప్రకారమునకు తప్పినవారు గంగకొడ్డ
గోవును బ్రాహ్మణ్యిని తమ మాతాపితృలను వధించిన
పాపాన బోవువారు। ఈ ప్రకారం తప్పక నడిచినవారు
అంతంలేని పుణ్యాన పొందువారు ॥

॥ పండరినాగప్పవార్లు ॥

---

[ Page No 13 ]

॥ కసుబా యెండకి గ్రామం కైఫియతు ॥

దండకారణ్యమందు దక్షిణ ప్రాంత్యమందు నల్లమల పర్వతానకు ఈశాన్య భాగాన ఎనిమిది కోసుల మీద విస్తారంగా పర్వతములు ఉండెను. ఈ పర్వతానకు నైరుతి భాగమందు మూడు కోసుల మీద సిద్ధాశ్రమం ఈ ప్రకారం ఉండగా నల్లమల పర్వతమందు గౌతమ ఋషులు తపస్సు చేసి నిత్యం నిలిచిరి. ఈ నల్లమల పర్వతానకు ఈశాన్య భాగాన విస్తారంగా ఉండే పర్వ

తమందు మాండవ్య ఋషి తపస్సుకు నిలిచె. ఇట్లా అనేక దినములు తపస్సు చేస్తూ ఉండగా ఈ వలయంబుల పర్వతానకు గౌతమాశ్రమము మునిన్నీ మాండవ్య ఋషి తపస్సు చేసే పర్వతానకు మాండవ్య ఋషి ఆశ్రమము నిన్నీ ఈ రెండు పేర్లు కలిగెను.

మాండవ్య ఋషి పర్వతమందు అనేక గుహాలు అనేక దేవస్థానాలైన దొనలున్నా పర్వతము విస్తారంగా ఉండినందున మాండవ్య ఋషి పర్వతము మీద ఒక గుహాలో తపస్సు చేసుకుంటూ ఉండేది ఈ గుహాకు దక్షిణ భాగం సమీపమందు దేవస్థానం అయిన దొన విస్తారంగా ఉండేది. మాండవ్య ఋషి ఈ దొన యందు స్నా[Page 14]నం చేసి ఈ దొనకు ఆగ్నేయ భాగమందు రెండు కొండల మీద వెంకటేశ్వర దేవస్థానం వుంటు ఈ దేవస్థానానకు ఆగ్నేయ భాగమందు రెండు కొండల మీద నృసింహ దేవస్థానం వుంటు ఈ రెండు దేవస్థానాలు ఉండెను.

ఇట్లా తపస్సు చేస్తూ ఉండే పర్వకాలాల యందు ఈ మాండవ్య ఋషి శిష్యసమూహాలతో కూడా ఆశ్రమానకు దక్షిణా అయిదు కొండల మీద ఉత్తరపినాకిని అనే నది ప్రవహిస్తూ ఉండగా ఈ నది ఒడ్డున

ఒక రుద్ర పాదం ఉంది ఆ రుద్ర పాదం సమీపాన గార్గే
య ఋషి ఆశ్రమం ఉండగా ఈ మాండవ్య ఋషి
పినాకినీ స్నానానకు వచ్చేది. ఈ ప్రకారం ఋషులు
అనేక దినములు తపస్సు చేస్తూ ఉండిరి. తదారభ్యం
మాండవ్య ఋషి ఆశ్రమం అని పేరు ఆయెను.

మాండవ్య ఋషి ఆశ్రమ పర్వతానకు దక్షి
ణ భాగం మండల కొండల మీద ఒక కొండ ఒకటి
ఈ కొండకు మరుద్దుర మహారణ్యంగా ఉండెను.
ఈ కొండన దెనలు కనులు సమానత్వం. ఈ కొండకు
వాయవ్య భాగాన రెండు కొండల మధ్య మూలకొండ
దక్షిణ వెన్నకాయదు స్వయం వ్యక్తం అయి ఉద్భవం
అయి ఉండే పశ్చిమాన నుంచి రావటమే ఉత్తర
ప్రవాహం యీ కొండకు పశ్చిమాన ఉత్తర పినాకిని
నదిలో కలుస్తూ ఉన్నది. మాండవ్య ఋషి పర్వతాల
మూల యందు శిష్య సమూహంతో కూడా [Page 15]
పినాకినీ స్నానానకు వచ్చిరి. గౌతమ ఋషి శిష్యులతో కూడా
వచ్చి ఆ ప్రాంతం చేసుక జపం చేసుకుంటూ ఉండగా
మాండవ్య ఋషి వారి శిష్యులు తోటి ప్రదక్షిణం గాంచి
నమస్కారాలు చేసి స్వామీ! మా మనవి వక్కటి ఉన్నది
చిత్తగించి ఆజ్ఞ ప్రసాదించవలెనని మనుతు ఇట్లా చెప్పసాగె

నిలుచున్న శిష్య సమూహాన్ని చూచిన వారత్రి ఋషీశ్వ
రులవారు అజ్ఞాపించినది మీరు తపము అపేక్షిం
చారా మీ అపేక్ష తీర్చ సమ్మతించినవని అనతి యిచ్చినం
దున అప్పుడు ఋషి సమూహమునకు శిష్యులు పునః నమస్కా
రాలు చేసి నిలువబడి చేతులు జోడించి స్వామి! యీ కొం
డపైన మా ఆశ్రమమును నిర్మిస్తే మధ్యలో మెండుగుతున్నది
కొండ శిఖరం అద్భుతం ఉన్నది ఆ కొండమీద లేపిస్తే
నా దేవతా ప్రతిష్ఠ సాయం చేతనని మనవి చేసినాము నీ
ప్రతుష్టి తోడ్పన పూర్వకంబుగా చెప్పుతున్నందున గార్గేయ
ఋషి గౌతమ ఋషి మాండవ్య ఋషీశ్వరులవారు సంతో
షించి ఇది యమ ధార్మిక సరి మధ్య గోపురం కారాదని అప్పు
డు తమ తమ శిష్య సమూహాలతో వచ్చి మండ కొండమీద
భైరవ ప్రతిమ వక్షుడు ఈ కొండ క్రింద దక్షిణాభిముఖంగా వట
గీశ్వర లింగం పక్షంలో గణపతి ప్రతిమ పక్షంలో వీరభద్ర
ప్రతిమ పక్షంలో ఈ నాలుగు స్థాపన చేసి ఋషులు తమ
తమ శిష్య సమూహం [Page 16] తోడుకొని తమ తమ
ఆశ్రమాలకు పోయిరి. తదారభ్యం భైరవకొండ అని
ప్రసిద్ధమాయెను.

ఆ కొండమీద మాండవ్య ఆశ్రమానకు
సమీపమందు మాంత్రిక కోట అనేపేరుగల కొండమీద

మాల్యవంతుడు అనే మంత్రి అనే తిమ్మనికన్న నాయుడు
ఉండెను. వాని తట్టునుంచి బహు బుసంత్రిధంతులు మూం
పెట్టుక ఉండిరి. అరణ్యంగనుక నాల్గు తట్టున్ను ప్రాయు
వేటలాండు కెలని సాయంకాలంసతం గాలముంపరి గాలముంకా
పొందుకొంటూ ఉండిరి.

ఇట్లా ఉండగా ఒకనాడు కన్ననాయుడు
తన పొత్తిండ ఉన్న తిరాతకులనందరిని పిలచి నేను ఆయు
తే పెద్ద బడి సమాపానకు మనము ఉండే మాంత్యాని కొండ
కు నడుము వనరు ఉన్న జాగాను ఒక గాలిపంతెట్టు వెలవని
ఉన్నాను. మీరు అయితే తమప్పుడే దయుండి పైపులు
అరణ్యమంతా చూచినారు. ఏ భూమిలో ఉత్తమమైన
నయివంటి జాగా యెక్కడ ఉన్నదో ప్రుతపరచమని నాయు
డు సెలవిచ్చినందున అప్పుడు తిరాతకులు అంతా మా
ట్లాడుక వేమము తలా ఒక తట్టుకు పోయి వెదుకవచ్చి
చూచి ఆ పూర్వోత్తరం తమతో మనవి చేసినము
అని తిరాతకులు నలువులు గాలం పోయిరి. పోయిన
వాండ్లు వెదుకవచ్చి యుధాప్రకారముగా తావు
వెలిశాం దొరువచ్చి చూచి [Page 17] జాగాల పూర్వో
త్తరం చెప్పిరి. కిలారి నాయుడు మాత్రం రాలేదని చెప్పితే
ఆయం కాలం కావచ్చినది మీరందరు పోయి మాబత్రం

చెప్పుత శ్రమ్మంగారం డని చెప్పితే యేమి చెప్పుపోయినావో
మాకు తెలుసుకతో లేదు కదా అని చెప్పిరి. యిందికి పోయి
ఉన్నావు పోయి ప్రతి రం దని చెప్పగా వాండ్లు అంతా
కొండ దిగి మైదానం భూమి మీద వచ్చి మనము యితే యెరు
రుగా కనుపించే కొండకు యిరువైనాల్గు మైళ్లు వున్నాము
కదా సరిగా పోయి కొండ తెక్కి మీదా తామని యెటువసిపి
వి సూర్యుడుగా కొండ సమీపానకు వచ్చే వేళకు సాయం
కాలమాయెను. ఆ వేళనుంచి కిలాంకి నా యీం దా యిందికి
పోయి ఉన్నావో తికె ఉమాంకు తెలియదు అని వెతక
పోయిన జనం అంతా కూంకీ వేళకు ధ్వని విని నేను అయితే
యీ కొండ మీద ఉన్నానని కూంసూర్య రమ్మని చెప్పగా యిందికి
యిందికి అని అరుచుకుంటూ అంతా కలిశిరి. అందరు
ఆ రాత్రి ఆ కొండన యెమి రేవరు పోయి వచ్చి నవేడ
ప్రస్తావాలు చెప్పుకుంటూవుంది నేను అయితే రాక
యీం రాత్రి యిక్కడని అన్ని యెందుని మిత్త్రం యింక
ఆలస్యం ఆ తెమనని కిలాంకి నాంయుక్కొ అడుగగా నేను
తెలుస్తు దూరం మాం దని ఆశ్చర్యం చూంస్తిని అని చెప్పగా
అప్పుడు యేమి ప్రాశ్చాత్తాపము అని అందరు అడిగి
నందున నేను అయితే మా తోపాటు [Page-18] కైలాడు
నుంచి వేటవెళ్లి సాల మేంయాంల తోం కూడా వత్తగాయి

కొండకు వస్తిని. ఈ కొండ సమీపానకు వచ్చే వేళకు దాహం అయెను. కొండ మీద నీళ్లు ఉండవని కొండ మీదికి వచ్చు టప్పుడే వేళకు నీళ్లు తెచ్చి పోతిని. కొండ మీదనుంచి దిగే వేళకు సమీపమందు నీళ్లు కనుపడేను దాహం తీసుకవస్తావని కొండ దిగి వచ్చి దాహం తీసుక తిరిగి వచ్చిన మార్గంప ఓకనంతలో వెంట ఉన్న కుక్కలు కుండీలనిపటాం౨ కలిసే వేళకు కుక్కల మీదికి కుండీలు కుండీలు రాయి దూకె వచ్చి నల్లు పు దినములు పర్వంతరం రాయి దురు వేంట వేసుక ఉన్నందున యిది మరుద్దమం బాగా ఉన్నదని నాకు తెలిసెను గనుక కుక్కల తీసుక కొండ మీదికి వచ్చే వేళకు అస్తమానం ఆయెను గనుక నిలిస్తిననిచెప్పగా అప్పుడు దంతారంత కులు అంతా ఆశ్చర్యపడి యిది పుష్టి బాగా ఉన్నది యిక్కడ గ్రామం కట్టితే ఎమాండికి అని పేరు పెట్టవల నని నాయునికి చెప్పడానికు అనికి రాలకులు అంతా ఆ రాత్రి ఆ కొండన ఉండిరి.

తెల్లవారే వట్టు గాని తాము ఉన్న మార్గాన కూడకు పోయిరి. లోగడ దినం రాత్రి గ్రామం నకురాక నిలచి ఉన్న వర్తమానం యావత్తు మాంలమైనంత నాయునికి చెప్పిరి. సదరహి వ్రాసిన సమాచారం యావత్తు తెలిసి నాయుడు చెప్పగా మనస్సు కు తెచ్చుకుని అప్పుడు

మరో ఉగ్రమంత నారాయణుడు తన తమ్ముడైన ఉద్దండరాయలు వచ్చి
ఒక కొట్టం వేసుకొని ఉన్నాడు. కిలారి నారాయుడు నీతాలూకు
వాండ్లు నల్లురిని తెలుగుతుకపోయి నీవు అక్కడ గుడిసెలు
వేసినట్లు అయితే మహావాడు వ [Page 19] స్తాడని చెప్పగా
కిలారి నారాయుడు తన తాలూకు వాండ్లు నల్లురిని బోయ
ల తెలుగుతు వచ్చి భైరవకొండకు దక్షిణం బెంబెబండ ఉన్న
కుంటకు ఉత్తరంగా అరణ్యం వెళ్ళి నరికి అక్కడ నాల్గు
ఆయుధ గుడిసెలు వేసి పురం పుంఖిత మయిన్య దేవళ్లు
ఈశాన్యభాగాన అంతా తమ్ము అనే శిలారూపాలను
పూర్వభాగాన కొంతరాళ్ళు ఆ దేశిలను నిలిపి
అప్పుడు ఊరుకి అనే పేరు పెట్టి ఉండగా ఆ తమ్ము
ఉద్దండరాయలు వచ్చి యీకొండకు దక్షిణభాగం భూమి తవ్వించి
వెనక.

ఆ మూండ సంవత్సర సంవత్సరానకు శిస్తు మూండును
చేసుకుంటూ ఉయ్యాల కొన్ని దినములు కాలక్షేపం చేసు
కుంటూ ఉండిరి.

బెంబబండ ఉన్న కుంటకట్టు కిలారి నారాయు
డు వేయించిన యీస్థలమందు కొన్ని సంవత్సరాలు
ఉండగా రాజ్యకర్త వేకం వేట దేశం మూండ పోయి
నారు మంకొన్ని దినములు ఆ రూపక మనుషు రాయుళ్ళు.

ప్రకారం అరణ్యం కలిసి ఉండేవి.

మరి కొన్ని సంవత్సరాలమీదట కీలారి నాయని
వంశస్థులైన కాటం నాయుడు దేశం మీద పోయి ఉండి
మా తాతగారు అయిన డికి ఆదె గౌరిమంత్రి ఉండిరి గౌరిమంత్రి
గారికి మని వచ్చి మీరు తెలుపు మహాదరణ్యం బలిసి ఉన్నది
నా సంబంధి నిర్వహింపను తాదని అప్పుడు కాలంలో
శకం ౧౭ గల అరుదైన ధాతు నామ సంవత్సరమందు
బయలుదేరినవారు పోయి అక్కడ శ్రీమదు బాంధి రాజు
రాజు పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప పెద్దదేవ మహారాజ
ములవారు శత్రుసింహాసనాసీనులై పృథ్వీ సామ్రాజ్యం
ఏలుచున్న కాలము ప్రత్యేకం ప్రసన్న కూర్మ [Page 20] వ్రా
సిరి వారిమందు మహా స్వామి! మా పెద్దలు గౌతమ
గోత్రికులు పూర్వం బ్రాహ్మణ దేశము నాలుగు మీద భైరవ క్షేత్ర
మందు మా పెద్దలు అయిన ఉండి తెలుగు దేశం
మీదికి వచ్చి దక్షిణ పక్షమున గనుక ఉండి బహుళ
దైవంలైన బ్రాహ్మణులు వచ్చి భైరవ కొండకు
బ్రాహ్మణ మందు గౌరిమంత్రి వచ్చి ఆదెపెరు
కొన్ని సంవత్సరాలు ఉండగా దైవికము లేకుండా
మా పెద్దలు దేశం మీద పోయిరి. నేను
[illegible] అయిన వారి సంతతి

బుద్ధి వచ్చే వేళకు మాం పెద్దలు అంతా కని పోయిరి గనుక
పెద్దలు కట్టి ఉన్న గ్రామం నకు పొందావుని చెప్పబూను వేళకు
మహా దరిద్రము గాయుండెను. నాతోం నిర్వాహం కాదు
మహల్స్వామి వారికి యీం ప్రంతాంత్రం యిూంవల్ల
మనవి చేసి తిరిగి గ్రామం కట్టించి ఉండుకు, ఆజ్ఞ అయి
నట్లయితే గ్రామం కట్టించేనని మనవి చేసినందున అప్పు
డు మహల్స్వామి వారు — కొండం నాయుడు మనవి చేసిన
మనవి చిత్తగించి ఆజ్ఞాపించినది 'యేమంటే —

వాండరివల తిమ్మానాయుడ్ని పిలిపించి నీవు
యీం కొండ్యాయుని వెంబడిన పోయి వీడు చూంపినస్థల
మందు నాల్గుబురుజులు ఉండే కెల్లా కట్టించి యిరువైయిం
ఉతి శిబ్బందితోం కెల్లాం తాంనాం ఉండిరి. వెన్నమ మహల్స్వామి
మహాదేవ భక్తులువారు ప్రత్యతం ఉండూం ఉన్నారు. ఇల్లు కట్టించు
వారికి గ్రామం కట్టాగ్గనకెల సరగాం వన్నై టిట్టి యి స్థ వచ్చిం
పించి యిక్కడ ఇక్కడ మర్యాద యేలాం గున మేము నడి
పిస్తా ఉండేమో ఆప్రకారం [Page 21] మర్యాద నడిపిస్తూ
వచ్చెది. వారు చెప్పిన ప్రకారం గ్రామం కట్టించి వేసుక ఉండు
మని పొలం కిలుదు చేసుక ఉండుమని ఆజ్ఞ యిచ్చినందున
పొంప్పారెడ్డి తిమ్మానాయుడు కొండ్యాయుడు మహల్స్వామి
మహాదేవస్థ ట్టివారిని పిలుచుక మహల్స్వామి ఆజ్ఞ

తీసుకవచ్చి సదరి వ్రాసిన శతసంవత్సరముందు నుంచి గాలిమంకెల్లా
ఆవరణం. తెంట్పురము పాయలంతో సేదుందుతు ~~స్థలం~~ స్థలం
మాంబ తెప్ప తూం తూగా భూమి లో ఉన్నది లింగం ౧ వృక్షాలు
గణపతి ప్రతిమ ౧ వషుటం వీరభద్ర ప్రతిమ వషుటం ~~[illegible]~~
కారం ఉండెను. ఆవి వషులక్కు ఉంబ నాల్గు బురుజులు
కల్లా కట్టించి కిల్లా లోనే భూగర్భ శివరునికి గర్భగృహం
ము ట్లుకు శిలా మండపం. ఆ దేవళం లోనే గణపతిని ఉత్తర
భాగమందున్న వుంచి ఈ దేవస్థానానికి ఈశాన్యభాగాన
బారమీద వీరభద్రునికి శిలా గర్భగృహమున్న కట్టించి
ఈ దేవళానికి ఆగ్నేయభాగాన తెమినిమిది బారలమీద
నూతనంగా ఆంజనేయుని బింబం వేయించి దాని గర్భగృహం
మున్న కట్టించి ఈ దేవస్థకు ప్రతిష్ఠ వేయించి ఇరువైయింటి
కి బందిని ఉంచుక కిల్లాలో తమ యిల్లు కట్టించుకొని మహారాజ
శ్రేష్ఠి గారికి ఇల్లు కట్టించి యిచ్చి గ్రామం బస్తీ చేసుకుంటూ
పొలం తిరుదు చేసుకొని వచ్చిన తూంకలు అనుభవించుకుంటూ
ఉండిరి.

ఇదిగాక పొన్నూరేళ్ల తిమ్మానాయనికి
కుమారుళ్లు తోక తమ ఇలువేల్పు వీరభద్రస్వామి వేడుకుండే
తుమ్మూరు రుకతలగీ నట్టుయు లో మాం పేరు పెట్టుతూ ఉన్నారని
నిత్యమయిన్ని భక్తి పూర్వకముగా వీరభద్రస్వామి [Page 22] సేవ

చేసుకుంటూ ఉండగా కొన్ని దినములకు శ్రీస్వామి అను
గ్రహం వల్ల కుమారుడు కలిగెను.

ఆ కుమారుని పేరు వీరతిమ్మానాయుడని
పేరుపెట్టి శ్రీస్వామికి సకలవైభవములు చేయుచు
ఉండెను.

అప్పుడు యీ గ్రామమునకు పశ్చిమం కోసుమేర
ఒక ఊరు తమ తల్లి పేరుపెట్టి వెంకటాంపురం గ్రామము
కట్టించి భావి వఘుటి త్రవ్వించెను. ఈ గ్రామమునకు దక్షిణం
ఆంజనేయస్వామి బింబం చేయించి దారుగర్భగృహం
కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేయించెను. ఈ గ్రామమునకు ఉత్తరం
అరకోసుమేర వాయవ్యభాగాన పెద్దయపేట
అనే గ్రామం కట్టించి భావి వఘుటి త్రవ్వించి ఆంజనేయ
బింబం చేయించి దారుగర్భగృహం కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేయిం
చెను.

ఆ మీద పెంపు శల్ల తిమ్మానాయనికి కాలం
సమీపించే వేళకు తన కుమారున్ని పిలిపించి మహా
దేవభక్తులు వారి కుమారుడైన వెన్నవరాజును పిలిపించి
విజయనగర రాయలవారి ఆజ్ఞ తీసుక మా తండ్రిగారిలు
ము వచ్చి గ్రామం కట్టించి తిల్లాం బం దొంబసస్తూ చేసి రెండు
వేలు కట్టించినట్టు ఉంచెను. పెలం తెలుగుబడి అప్పుడు

వచ్చెను. రాయలవారి సన్నిధికి తిమ్మను పోయి ఇక్కడి సమా-
చారం అంతా చెప్పి వనవాసస్వామి వారికి విజ్ఞాపన చేసుకొనే
వచ్చెనని ఉంటిమి. ఆజ్ఞ యిచ్చిన ప్రకారం శిరసావహించుక
వచ్చామని ఉంటిని. ఇంతలో తనకు కాలం పరిపక్వమాయెను
గనుక మీతో ఉన్న పూర్వోత్తరం అంతా చెప్పి
తిని. మీరు బుద్ధిమంతులై రాయలవారి సన్నిధికి పోయి
మనవి చేసుక ముందర నిర్వాహకం చేసుకొనేది. అని
ఉప్పరయ పుత్రులకు చెప్పి స్వర్గస్థుడాయెను.
[Page 23] ఆ దినమారభ్య యీ సంవత్సరం పర్యంతం ఇక్కడనే
ఉంటిరి.

ఇంతలో పెద్దస్థానము నుంచి గాండ్ల నాగయ
అనే వాడు వచ్చి గ్రామానకు వాయువ్యభాగాన నుంచి
... ములకలత్రి నుంచి పినాకినీ నదిలో చేరే ప్రవా-
హానకు చెరువు వేయించి గ్రామం కట్టించవలెనని ఉన్నారు
ఈ గ్రామానకు అరకోసు మీద ఉత్తరాన గ్రామం
కట్టెను అని కవులు యిమ్మని మనవి చేసుకున్నందున
ముందర కవులు వారు యించి యిచ్చిరి.

ఈ గాండ్ల నాగయ తమ తండ్రి పేర చిన్నయ
పల్లె అనే గ్రామం వగైరా సదరహి ప్రవాహానకు
చెరువు కట్టించి బావి ఏర్పాటు చేయించి

ఆంజనేయ బింబం చేయించి దారు గర్భ గృహం కల్పించి
ఆ దేవళంలోనే గణపతిని ఉంచి ప్రతిష్ఠ చేయించెను.

ఈ గ్రామానకు ఉత్తరం అర కోసు మీద వరుసల
కొండ చెన్నరాయని పేరిట చెన్నరాయనిపల్లె అనే గ్రామం.
కట్టించి ఆంజనేయస్వామి బింబం చేయించి దారు గర్భ
గృహం కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేయించిరి.

ఏ విజయనగరానకు పోవుతానని వీరతిమ్మా
నాయుడు ప్రయాణం చేయువతానని ఉండగా ఒకరివస
ముందు రాత్రి నాయని స్వప్నమందు శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి
వారు చెప్పినది ఓరీ నీవు యీ గ్రామం అయితే కట్టి
నావు ఈ స్థలమందు మన్య జనమే జంగురాండులు
ప్రతిష్ఠ చేసి ఉండెను. స్వప్పు దుష్పుంజ తీక భూస్థాపనగా
ఉన్నాను నీవు ప్రతిష్ఠ చేసినట్టు అయితే నీకు మహదైశ్వ
ర్యం యిస్తూ ఉన్నానని చెప్పినందున ఈ వీరతిమ్మనా
యుడు స్వప్నమందే స్వామీ! మీరు యెక్కడ ఉన్నదీ నాకు
తెలియదని అంటే ఓరీ! నీవు కట్టించిన తిల్లాం తుపశ్చిమ
భాగమందు దిన్నె ఉన్నది ఆ దిన్నె తీయించినట్టు అయితే
దేవాలయం తనుపడు ఉన్నది లోగా గర్భ[illegible]గృహం
తో ఉన్నానని చెప్పినందున జాగ్రత అయి తెల్లవారే సరికు
యెనవరూ తెరవరం ఇది యేమో ఆశ్చర్య స్వప్నమని దగ్గర ఉన్న

రికి చెప్పినందున యథార్థమే ఉండేనని చెప్పినందున
ఆ క్షణమే ఆరంభం చేయించి దిన్నతేయించేవేకటు
స్వప్నములయి నిట్టుగానే గర్భగ్రహంలో బింబం కనుబడెను.
చుక అప్పుడు సంప్రోక్షణ చేయించెను.

ఈ ప్రకారంబైన్న దినములు జరిగినపిమ్మట నాయ
కులు విజయనగరానకు ప్రయాణం అయి పోయినశకం
1 ఆలనేటి ప్రమోదూత సంవత్సరం శ్రీమహారాజా
ధిరాజ రాజపరమేశ్వర వీరప్రతాప కృష్ణదేవమహారాయ
లవారు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృధివి సామ్రాజ్యం జర్గి
చేయుచు ఉండగాను వీరతిమ్మానాయుడు తెలుగుప్రభు
ప్రాయి దండములు సమర్పించి పరాకనెను. పెమ్మసాని
వీరతిమ్మానాయుగారు పూర్వం మాపెద్దలు సన్నిధినని
ఉ. గా. లోకద పెద్ద ధీవరాయలవారు మా తండ్రి
వాడ పాపురేల్ల తిమ్మానాయుడా నీవుపోయి
డికి అనే గాలేమం కట్టించి కిల్లా కట్టించుచుక ఇరుప్ల
లం సిబ్బంది తో కూడా తానా ఉండి పాలించెను
చుక అనుభవించుచుక ఉండుమని ఆజ్ఞయిచ్చినందున
ఆ ప్రకారం యాడికి అనే గాలేమం కట్టి కిల్లా కట్టించి
కారంబైన్న మజేరా గ్రామాలు చెరువు కట్టించి పొలం
చేసుకుని వచ్చే వరహాలు అనుభవించుకుంట

ఉంది ఈ వర్తమానం యీమ వత్తు రాయులవారికి సన్నిధికి
వచ్చి మనవి సేయవలెనని ఉండగా నేను పొయ్యేటంతు
లేదు మీరు ఉభయులు రాయలవారి సన్నిధికి
పోయి మనవి సేయమని యీ వర్తమానం చూతో
చెప్పి కాలం అయి పోయిరి మును ఇప్పుడు మనవి
చేసినాను అనినందున అప్పుడు అనుజ్ఞ యిచ్చినది
మొదట పొవ్వరేళ్ల తిమ్మానాయనికి కుమారుణ్ని
అని చెప్పి రెండో పేర పెమ్మసాని తిమ్మానాయణ్ని
2 అ [Page 25] ని చెప్పుతూ వున్నావు అని ఆజ్ఞా
పించినందున అప్పుడు తిమ్మానాయుడు మనవి చేసినది
పరాకా లోగా రాయలవారు మా పెద్దలను పొవ్వ
రేళ్ల మీద వుంచి ఉండగా పొవ్వరేళ్ల తిమ్మానాయుడు
అనే పేరు వచ్చెను.

పూర్వం పెమ్మసాని వారు అనే పేరు వచ్చి
తే ఓరి! పెమ్మసాని వారు అనే పేరు ఎట్లా వచ్చెను
అని ఆజ్ఞాపించినందున పరాకా మా మూలపురు
షులు మా తాత వెంకటపతి నాయుడు అనేవారికి
నెల దినముల శిశువై యుండగా తల్లి తండ్రులు ఇద్దరు
చనిపోయి ఉండగా ఆ శిశువు మీద యెంతో ఉన్నా
పెమ్మసాని అనే భాగవత్తె సన్యపాలను యిచ్చి సాకేటందు

పురజనులు చెప్పుచూని వెంకటపతిరాయ దేవేరు
వాడుకైనది చెప్పుచూవారని తదారబ్ధం వచ్చెను.
అని మనవి చేసినందున రాయలవారు బదులు నకల్లు
చేయుందుకు ఆజ్ఞాపించిరి.

ఇట్లా కొన్ని దినములు జరిగిన పిమ్మట మరి
కొన్ని దినములకు కారాగ్రహం వచ్చినందున వీరతిమ్మ
రాయని పిలపించి కొంత సైన్యం ఇచ్చి ఓరనీవు
ఈ కార్యము పూర్తి చేసుకరమ్మని సెలవు ఇచ్చినందున
ఆ దే ప్రకారం కార్యభాగమందు [illegible] చేసి
జయప్రదం చేసుకవచ్చి దండములు సమర్పించి సన్ని
ధి నిలుచున్నందున అప్పుడు రాయలువారు కరుణించి
[illegible] కొంత జాగీరు దయచేయించినందున
సన్నదు తీసుకొని తిమ్మానాయుడు తిరిగి ~~[illegible]~~ మనవి చేసినది
ఏమనగా స్వామీ! నేను దేవరవారి సన్నిధికి రావటానికి
పూర్వం అయి ఉండగా నా స్వప్నమందు శ్రీవెంక
టేశ్వర స్వామి చెప్పినది లోగడ జనమేజయ రాయలు
నన్ను ప్రతిష్ఠ చేయించి ఉండెను. ఈవల [illegible]
భూస్థాపనగా ఉన్నాను [illegible] మన్ను తీయించ
మని చెప్పినందున ఆదే ప్రకారం భూమి త్రవ్వించి చూచేసరికి
[illegible] కనబడెను.

ప్రతిష్ఠ మాత్రం చేయించినాను. గోపుర ప్రాకారముల
పాద [Pg. 26] లు ని తిరునాళ్లోత్సవం లక్ష దీపా
రాధనలు నడిచే లాగున ఆజ్ఞ కావలెను. అని విన్న
వించినందున అదేలాగున చేయించమని సెలవు
ఆయెను అనుసరిత అనుజ్ఞ తీసుక వీరతి మల్లనాయుడు
అయ్యంటికి వచ్చి శ్రీ స్వామికి దండములు సమర్పించి ఉత్సవం
చేయించి ఇక్కడ ఉన్న .......... రామనాయని
మంగపతికి చెప్పినది దేవళం కట్టించమని రాయలవారి
సెలవు అయినది మీరు ఉండి కట్టించేది అని చెప్పి ఆరం
భం చేయించి చెన్నమరాజును వెంట బెట్టుకొని వీరతి
మల్లనాయని వారు ఘండికోటకు పోయి తిల్లా
రా. కాం వేసుక రాజ్యం స్వాధీనం చేసుక తమ పేరు
ఉండేలాగున తమ యిష్టదైవమయిన వెంకటరమణగారితో
పేరు ముందర ఉండేటట్లు వెనక తట్టు తమ కులదైవమయిన
అయ్యంటికి వీరభద్ర అనే పేరు నాగర అక్షరాలతో
నాయని మాడలు దమ్మిలు చేయించి రాజ్యంలో
నడిచేలాగున చేసిరి.

అయ్యంటికి కలో దేవస్థానం పనిమీద ఉన్న
రామనాయుడు మంగపతి గారు దేవస్థానాలు కట్టించి
యీవర్తమానం నాయకులవారి తో వృతకు పేరాయి

చెప్పు దాము అని ఉభయ(ప్రు)లు ఘండి కొంటకు పోయి
నాయని వారి తెలం మునవి వేసినది - మీరు దేవస్థానాలు
కట్టించమని మనుష్యుల అత్రద ఉంబి ఉండేరి గనుక ఈ వేళకు
చెయించిన వివరము - శ్రీస్వామి ~~[illegible]~~ గర్భగుడి వారికి
గోపురం సుఖాసీనం అర్ధమండపం రంగమండపం
ఈ దేవస్థానానకు వాయువ్యభాగమందు మూండుబారల
మీద షోడశస్తంభ నిర్మితమైన కళ్యాణమండపం
ఈశాన్యభాగమందు రెండుబారల మీద లక్ష్మీదేవి దేవ
స్థానం గర్భగుడి వారికి గోపురం సుఖాసీనం రంగమండపం
ఈ సమీపమందు పూర్వభాగమందు భూదేవి దేవ
స్థానం గర్భగుడివారి శ్రీస్వామి రంగమండపానకు పూర్వ
భాగమందు మూండుబారల మీద పన్ని [Page 27] ద్వారాళ్వా
ర్ల దేవస్థానం శ్రీస్వామి రంగమండపానకు రెండుబార
ల మీద గరుత్మానుని దేవస్థానం ఈ దేవస్థానానకు
దక్షిణదిగ్భాగమందు మూండుబారలకు లోగా ఉండబడిన
ధ్వజస్తంభం బలిపీఠం ఆవల గోపురద్వారం స్థాపితం
ఈ శిలామంటపాదులు మా సెలవు ప్రకారం కట్టించి
నాము అని మునవి వేసినందున వీరతిమ్మ్యనాయుని
వారు సెలవు యిచ్చినది -

నిత్యోత్సవ పక్షోత్సవ మాసోత్సవ

దీపావళి ఉత్సవ సంవత్సరోత్సవ శుక్రవార శనివార దశమి
ఉత్సవాదులున్న నిత్యప.తితర అఖండ దీపారాధనలు
ఫాల్గుణశు 15 లు రథోత్సవం జేయుంచుమని ఈప్రకారం
నడిపేటందుకు గ్రామాలు సర్వ(ఆ) పలిఇందులు —

ఈ గ్రామానకు దక్షిణభాగమందు నాలుగుకోసుల దూరాన దేవుని ఉప్పులపాడు అనే గ్రామం వల్లె వాయువ్య భాగమందు మూడు కోసుల దూరాన దేవగుడి పాడు అనే గ్రామం వగైరా. ఈ రెండు గ్రామాలు రాయల వారి సెల ప్రకారం ఈ రెండు గ్రామాలు రూకలు చెల్లింపు సదరహీ శాసనప్రకారం ఉత్సవాదులు జేయుంచుమని వారి త్రిసెలవు యిచ్చినందున వారు గ్రామానకు వచ్చి ఉత్సవాదులు నడిపిస్తూ ఉండిరి.

ఈ గ్రామంలో ఉన్న చెన్నమరాజు మొదలుకొని యీవంశజులైనవారు ఈ గ్రామంలో జరిపిన భావులు జేయించినవి తరాలు కుంటలు వివరము —

చెన్నమరాజు వేయించి ఉండేది — ఈ గ్రామం దక్షిణభాగమందు వేములపాడు తిప్ప రాయపు పూర్వన భావి వగైరా, ఈ తోటలకు పూర్వపక్షముగా ఉండే వనం వగైరా, మజరా వెంకటాపురం అనే గ్రామానకు

ప్రతి సోమవారము అయిన పెద్దపేట దగ్గిర ఊరికి పశ్చిమ
దిగ్భాగమందు వంకగడ్డన భూమి పర్యంతం, ఖంతవనం వరకు,
ఉభయం భూములు రెండు వనాంతరాలు రెండు.

తిమ్మన్నపేటయింబడి— భైరవ [Page 28] కొండకు
పశ్చిమం కట్టువ పర్యంతం, తాయన తెలుప్పించిన ఊరికి
దక్షిణ భాగమందు ...... అంబున వేములవాండి
పోతవేర్లి మార్గానకు పూర్వభాగం భూమి వరకు, శేష
శయన శ్రీ స్వామిదేవ స్థానానకు అంబునకట్టించిన
కొండనేరు వరకు. చెన్నమరాజు వేములవాండికి పో
తవేర్లి మార్గానకు పూర్వభాగమందు వనం వరకు. అక్షి
పతిమళ్లరాజు త్రింక డోపురానకు ప్రతిసోమవారమైన పెద్దపేటకు
దక్షిణం ఖంతవనం పేటయింబడి వరకు.

అంగనపేటయింబడి ఊరికి దక్షిణభాగమందు
భూమియందు తెలుగువతకు దక్షిణం ఖంతవనం పర్యంతం, భూమి
వరకు,

వెంకటపతి పేటయింబడి— ఊరికి ఉత్తర
భాగమందు కొండ ఉప్పులవాండి మార్గానకు పశ్చిమం
కట్టువ పేటయింబడి వరకు. భూమియందు తెలుగువతకు
ఉత్తరం గాలిమానకు ఆగ్నేయ భాగమందు కుంటవద్ద
ఉన్నయమకుంటలు ౧ ఈ ప్రకారం నాలుగు పేటయింబడి సారు.

ఈప్రకారం పెరియుంబనందున గ్రామములు
పెంపు అవుతూవచ్చెను.

ఇట్లా ఉండగా ఇంతలో రాజ్యకాంక్షచేత
ఢిల్లీవారి తట్టునుంచి కలతుబనముల్క్ మొదలయిన
పాదుషాహీలు వచ్చి అళియరామప్పయ్యగార్ని
కొట్టి ఆనెగొంది మొదలయిన సీమాయిలం గ్రామాలు
తురుంవత్తు రాజ్యాంతాను వేసుక బందోబస్తు చేసిరి.

అప్పుడు ఈ గ్రామమందు కిల్లాకు పూర్వపు
జిల్లాన్యాయమవాణీదల అనేది వగైరా కట్టించిరి. అటు
మీద నామదక్షిణ సాంబెంబుల వారికి రాజ్యం
ఆయెను.

మరి కొన్నిదినములకు సైజు ముజఫర్సా
హేబుల వారికి రాజ్యం ఆయెను. ఆ మీద ఆలంగీరి
పాదుషావారి త [Page 29] ట్టునుంచి బహ్మందక్షిణకు
వచ్చినది సన్న ౧౧౧౦ సాలులలో ఈ పరగణా జహాంగీరు
ఆయి వచ్చి పూర్వం కిల్లా మూలవేళకు కట్టుబడింది
కట్టిన కిల్లా శ్రీరూపకం అయిపోయినని బనాని
ఈస్థలమున ఉండి మొహరీము పోయినప్పుడైతే
ముట్టారు పాళెగాండ్లు పెర్రపలి రావుల్ల వగైరా
ఉపద్రవం కానా అయినందున పాదుషాహీబహాదరు

దార్ఢష్టి పాం శ్రీ గాంధ్మ ఉపద్రష్ట వానకు పల్లయిత్ పొద్దుటి
బాగాంతొడు అని పూర్వమందు ఉండబడిన తెల్గాతుపష్టి
వుముగా పాయాం తేపుర్వ రబి ఇరువై రెండు బురుబులు
ఉండేటు వంటు తెల్గాంక ట్టింబి బహాశీరు అనుభవిస్తూ ఉండిన
దినములలో తెల్గాకు ఉత్తర భాగమందు ఇమాంవయు
సాహెబు వు వాంఛాదు వగడు భైరవ కెటం డతు దక్షిణ భాంగం
గ్రామానకు పూర్వభాగమందు కట్టించిన నమాంబుగా
వగటు ఆ గ్రామానకు పూర్వభాగమందు కొంసుబొంది
వుమాదరగొల్లంగా ఉండగం తూర్పునాండు నుంచి కమ్మవెంకట
పతి అనేవాడువచ్చి ఆ బీడు తవ్వులు యిచ్చినట్టుయితే
గ్రామం కట్టుతాం ఉన్నానని చెప్పినందున నబాబు ఇచ్చి
వబందు భాంసు సాంహెబుల వారు కౌలు యిచ్చినందున
తమతల్లి పేర తిరుమలమ్మ పల్లె అనే పేరుపెట్టి
గ్రామం కట్టి భూమి వగైరా తేవివాంచెను.

ఉత్తర వాయవ్యభాగమందు దారుగర్భ
గ్రామం ఆంజనేయ స్వామి దేవస్థానం కట్టించెను.
ఆ తసుబాం గ్రామానకు ఉత్తర భాగమందు కొంసు
మీంద కొంన ఉప్పులపాండు మాంర్గాన తత్తింతిప్పయ్య
అనేవాడు వేదియుల సీమనుంచి వచ్చి బీడు భూమి
తవ్వులు తులిసుక కొత్త్యంవారి పల్లె అనేపేరుపెట్టి

గర్భమంటపంబు ప్రాచీనత్వంబు మానవమానసులదేవ
స్థ [Page 30] నం దారు గర్భశ్రీవారం గర్భమంటపంలో పూ
ర్వభాగాన కట్టించినది వగైరా.

ఈ మిద్దెంబందు ప్రాసనసావేంబులవారి
జహాంగీరు అనుభవిస్తూ ఉండగా మరి కొన్నిదినముల
కు ఆరకాటి నవాబు సాదుల్లాఖాను నివారు ఈ రాజ్యం
లోకి వచ్చిన దినం స్థ ౧౧ ౧౮ ఫాసలీలో వచ్చెరి. వారి మన్వంతరం
లో అయినది ఆశేంవ్మతకియాతాఛిపత్తి ప్రాంతకు దక్షిణం
ఉత్తర ఆగ్నేయభాగమందు కట్టించిన శిలైపై వగైరా ఈ తక్స్వ
కు వాయువ్య భాగమందు జానమండ్ల తోపుల వగైరా
ఈ రెండు తోపులు కట్టించి ఉండా గర్భాలనకు ఈశాన్య
భాగమందు మహాప్రాకారము మీద వరాహ వెంకట అనే
పాండు నవాబుసాహేబు వారి మహత్యం మీద తమ తండ్రి
పేర వీరభద్ర అనే పేరు పెట్టి గర్భమంటపంబు ప్రాచీ
నత్వంబు గర్భాలంబస్తి చేసెను.

ఈ నవాబుసాహేబు వారు కొన్నిదినములు
రాజ్యం చేసిరి. ఇటీవల కడప మయానా వారు మోరావ
మియాంవ్ గారికి కొన్నిదినములు నడిచెను. వీరి మన్వం
తరంలో శిల్పాతూర్పు భాగమందు మహా మందిరాలకు
ఆగ్నేయ భాగమందు శిల్పాలు దరగావగైరా వీరికమానేసిన

చిన్న వెంకటపతి కిల్లాకు ఉత్తరం తెరువ్వించి నవఖాంచి దవాడ
శిఖాలలంటుంచవలెను. ఇంతె వెల్లువారంచు దిక్కెల్లు వేసిన
వనంవలెను ఈ ప్రకారం చేయించినాడు. మసరావు పన్నా
పట్నెకు నాల్గు బురుజులు నాల్గు కైతకాలు ఫ్రెంచి
తోంటి కట్టించినారు. ఈ ప్రకారం వారి కమాండసునకు
తెలిసును.

ఇంతలో శ్రీమంతు మురారిరాయని వారు
వచ్చి కిల్లా ముట్టడి వేసి మూడు నెలలు పోరాడ్గాడి
బహుధాన్యసంవత్సరంలో కిల్లా తాబా చేసుకున్నారు
౧౦ [Page 31] సంవత్సరం ఆఖరు పర్యంతం రాజ్యం చేసిరి
ఆ పర్యంతం కిల్లా ముస్తకీముగా ఉండెను. కిల్లా
ఈవల శిమకంమదు అప్పటుంవచ్చెను. దుర్ముఖి
సంవత్సరం లగాయతు సాధారణ సంవత్సర ఫసలు
మాసపర్యంతం బహదరు టిప్పు సులతాను వారికి
నడచెను వీరి మధ్యాంతరంలో అయినది ఈ గ్రామమున
పాలెగాని వెన్నాగాంన బసవేశుమీద పత్తి కట్టేనిమి
త్తమై ఈ తాలూకా అములు చేస్తూవున్న
తిరుమలతూరి వెంకటప్పయ్య గారి తాపునకమల
పోడు తిప్పారెడ్డి అనేవాడు చెంకలూరు మంచర్ల
వరదరాయుని పట్నం నుంచి వచ్చి యుంచేను కొలువుయిచ్చి

నిట్టయితే గ్రామం కట్టి తరం ఉన్నారు అనికాలు ఉన్నవి
పండెండు సంవత్సరాలు కాలు వాయియుంచుక రామచంద్ర
పురం అనే పేరుపెట్టి గ్రామం కట్టించి భూమి తొంబై
లో కలుంటు కట్టించినాడు.

ఈ గ్రామానకు ప్రతినామం తిప్పారెడ్డిపల్లె
అనేపేరు జనాలు వాడుతూ ఉన్నారు.

ఈ పుల్లూరు కాలవకు మిరాశీసున పూర్వం
నిమాను కట్టి గ్రామానకు తూర్పున ఉన్న ఉండున ఉర
రాదని గ్రామానికి పశ్చిమం కుత్తిభూమికు ఉత్తరం
చెరువు కుంపురం లోలాంకా ఆమయి దరాయుడు కట్టించి
నవమాంబుగా నగరి ఈ సాధారణ సంవత్సరం పుష్య
మాసం లగాయుత పరీధావి సంవత్సర వైశాఖమాసం
పర్యంతం రైయతులు యితట్టు నుంచి వేములపాడు బెబ్బె
రెడ్డి మాంతీ కృత్తున నడిచెను.

పరీధావి సంవత్సర జ్యేష్ఠ మాసం లగాయతు
కాళయుక్తి సంవత్సర పర్యంతం టిప్పుసాహెబువారి
అధికారం ప్రకారం నడిచెను.

ఆ మీదట సిద్ధార్థి సంవత్సరం మొదలు యిరా
లకు నడిచెను. రవ్వ [Page 32] ఆ ప్రతి ఫసలీ మాసం లా
కుంపిణీ సరకారు కు నడుపుతూ ఉన్నది.

32 [Page 32]

[illegible]

1. [illegible]

[illegible]

2 [illegible]

[illegible]

3 [illegible]

[illegible]

[illegible]

...... [illegible] ......

[illegible]

[Page 33]

33 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

.... [illegible]

[illegible]

[illegible]

১৮ নম্বর [illegible] ..... [illegible]
..... [illegible]

১৯ নম্বর ১৯ [illegible] ..... [illegible]
[illegible] ..... [illegible]
[illegible]

২০ নম্বর ২০ [illegible]
[illegible]

নম্বর ২১ ...... [illegible]
[Page 34]

c34 ................................

নম্বর ২৮ ........ [illegible] ........
[illegible] ...... [illegible] ..
.... [illegible] ...... [illegible]
.... [illegible] ...... [illegible]
[illegible] ([illegible]) ...... [illegible]
.... [illegible] ..........

২৫ নম্বর ২৫ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] ...।।
~~[illegible]~~

[illegible]
…… [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
२८ [illegible]

Copied by
K. Thulajaram Rao, Modi & Marathi pandit.

[Page 35] ॥ తాలూకా కాంత్రిద్దలూరు పుల్లలచెర్వు
గ్రామం కైఫీయతు ॥

---

శ్రీశైలపర్వతానకు దక్షిణభాగమందు ఇరువైనాలుగు కోసుల మీందను నీలాంచల పర్వతానకు ఉత్తరమందు గుండ్లబ్రహ్మేశ్వరం అనేమహాస్థలమందు గౌతమ మహాముని అనే ఋషి తపస్సుచేసు

కుంటూ ఉండగా అక్కడికి పంత్రెండు కోసుల దూరాన శ్రీరంగం
అనే పర్వతం మీదను పూర్వభాగమందు మయూరుడు
అనే ఋషి తపస్సు చేసుకుంటూ ఉండెను. ఆ చెప్పిన బహు
నాళ్లు జరిగిన తర్వాతను అడవి చెంచువారు దంపతీ
లయుక్తంగా నవమాసపూరితం అయినటువంటి భార్య
తోకూడా అరణ్యానకు వేట సంహారం నిమిత్తమయి
పోయి సదరు వారు యుండిన మయూరాశ్రమమందు
ఆ ఖిన్నది ఆ దశను ప్రసవమాయెను. తర్వాత
ను ఆ శిశువును ఆ స్థలమందు ఉంచి తమ దంపతులు
ఇద్దరు వేటసంహారం పోయిరి.

పోయిన తదనంతరం అరణ్యంలో
ఒక వ్యాఘ్రం వారిని దంపతులను ఇద్దరిని భక్షిం
చి పోయినది. పోయిన తదనంతరం సదరు మయూ
రాశ్రమమందున్న శిశువు త[Page 36]ల్లి నిమిత్త
ము రోదనం చేస్తూ ఉండగా అక్కడ ఉండే సదరు వారు
యుండిన మయూరుడు అనే ఋషికి శిశువుమీద
జాలిం అంతఃకరణపుట్టి తమ ఆశ్రమానకు శిశు
వును తీసుకపోయి ఆ ఖిన్నదాన్ని సురక్షపాల
తోకూడా పోషణచేసి నాంచారమ్మ అనే పేరు
పెట్టెను అని సకలవిద్యాపారంగతురాలని చేసి

మునికన్యకలతో కూడా అక్కడ నాట్యగానాలు చేస్తుంటు
మునికన్యకలతో కూడా వీణా వాయిద్యాలు నృత్యగీ
తాలతో కూడా నటసూర్య ఉండగా నారదమహర్షియుని
భూసంచారం వచ్చి ఈ మహాత్మ్యము వైకుంఠానకు పోయి
వృత్తాంతం చెప్పినందున వైకుంఠవాసులు సదరు మయూరాశ్ర
మానకు వచ్చి ఇక్కడ మునికన్యకలతో కూడా ఉండే ప్రవేశ
సాంబారమ్మను చూచి మోహించినవార్త తమకు గాంధర్వ
వివాహం కావలెనని సదరు సాంబారమ్మను అడిగెను.
ఆ రుమమా తండ్రి మయూరుడు అనే ఋషి
ఉన్నాడు వారి తెలుక్క ఆజ్ఞతో ఇది కావలెనని ఉత్తరం
చెప్పిన తదనంతరం వైకుంఠవాసులు అక్కడనుంచి సదరు
మయూరుడనే స్థలానకు పోయి మాకుమార్తెను తమ
కు యిచ్చి వివాహం చేయవలసినది అని అడిగెను.
అడిగిన తదనంతరం వీరు సాక్షాత్తు వైకుంఠ
వాసులయినది తెలిసి స్వామీ! ఆ తీర్థ ఆకారం కన్య
కనిచ్చి వివాహము చేస్తాను. తన నామధేయం సదరు వారు
యుంటిన శేషాచలం అనే పర్వతానకు ఉత్తరభాగమందు
అరణ్యములోని నివాసం చేసి తన నామధేయం శాశ్వ
తంగా ఉండవలెనని సదరు మయూరుడు అనే ఋషి
3 కోరుకొన్న చేసినందున వైకుంఠ [Page 37] వాసులు సమ్మతించి

అదే ప్రకారం నీ నామధేయం శాశ్వతముగా నిలబెట్టుచేస్తాను అని సదరువయ్యూరుడని ఋషికి వరమిచ్చెను.

ఇచ్చిన తదనంతరం సమస్తములైన ఋషులతో కూడా ఆ స్థలమందు విహారం చేసుకుని వైకుంఠవాసులు సదరు వయ్యూరాశ్రమమందు నివాసం చేసుకొనుండెను.

ఈ ప్రకారం కొన్ని దినములు జరిగిన పిమ్మట సదరు నారదమహాముని తిరుగా భూసంచారం వచ్చి సదరు వయ్యూరాశ్రమంలో ఉండే వైకుంఠవాసుల మహాత్మ్యం చూచి తిరిగి వైకుంఠానకు పోయి యిక్కడ స్వామి వారి యొక్క ప్రభావం ఆ లక్ష్మీయైన అమ్మవారితో చెప్పినందున అమ్మవారు స్వామివారుండే స్థలానకు వచ్చి వైకుంఠవాసులు సదరు నారాయణమ్మతో కూడా ఉన్నది చూచి మీరు ఇక్కడ వలసిన కారణమేమని సదరు వైకుంఠవాసులతో వాదించి అక్కడనుంచి ఆ సమీప ధానం మీద అక్కడికి పొంచి కొండమీద సదరువారి వయ్యూరాశ్రమానకు దక్షిణభాగమందు లక్ష్మమ్మపేట అని నామధేయం యేర్పరచుకుని ఆ స్థలమందు కొండ జరిపి నివాసం చేసుకొనుండెను.

ఆ తదారభ్యాం లక్ష్మమ్మపేట అనిన

పొంతం అయినది

సదరు వారు యిలంచిన గుండ్ల(బ్ర)హ్మేశ్వరానకు పశ్చిమంగా పెరుగాంత అనే పర్వతమున్నది. ఆపర్వతానకు చతుర్దిక్కుల నాల్గు నదులు ఉత్పత్తి ఆయెను. ఆనదుల [Page 38] యొక్క వివరము — దక్షిణ బాగమందు ఉత్పత్తి అయినది స్వర్ణబాహు నది అనే నామధేయం తేర్పడి నలుభై కోసుల మీద మదనేన పట్టణందగ్గిర పెన్నలో మిశ్రమమయినది. పశ్చిమ భాగమందు — ఉత్పత్తి అయినది. పాతేరు అనే నామధేయం తేరుపడి పదవారు కోసుల మీద నందెల కేలో మిశ్రమమయినది.

ఉత్తరభాగమందు ఉత్పత్తి అయినది జంపాలతేరు నామధేయం చేత పది పంద్రెండు కోసుల మీదను కంభం చెర్వా మిశ్రమమయినది.

పూర్వభాగమందు గౌతమ మహార్షి శిష్యు గుంజి తపస్సు చేసి ఈశ్వరుని ప్రత్యక్షం చేసుకుని అక్కడ నివాసం చేసి యున్నందున గుండ్ల(బ్ర)హ్మేశ్వరం అనే నామధేయం యేర్పడియుండగా అక్కడినుంచి నిమిర కోసుల మీద దక్షిణభాగమందు శ్రీ తాలయగంలో కార్తవీర్యార్జునులు పరశురాములు యుద్ధం చేసి

బహుమంది ఉష్ణయుక్తమైనాళ్ళలలో దాహమైనందున
వారికి తృప్తి పొందింపే నిమిత్తము పూర్వభాగ
ముందు పడి కొండలమీదను రఘేశ్వరం అనే స్థలంలో
నివాసం చేసుకొని జమదగ్నిమహాముని అనే ఋషి
ఉండి అక్కడినుంచి పోయి సదరువారు యుంచిన కుండికా
నది గంగను వెలితీసి యుద్ధమయిన స్థలంమీదుగా
గంగను వెంట తెచ్చుకవచ్చి వారితమయిన వారికి తృప్తి
పరచి ఆ పర్వతంమీదనుంచి ఆ భూమి మెల్లగా గంగ
దుంకినందున అక్కడ గోష్పాద కుండం యేరుపడి
పూర్వమువలెనె జమ [Page 29] దగ్నిమహాముని
వెంబడి పోయి ఆ ఋషాశ్రమం సురకేశ్వరం మీదు
గా పోయి తూర్పుసముద్రంలో మిశ్రమమాయెను
ఆలాగాయెను కుండికా నది అనే నామధేయం
యేరుపడి జనవాక్యం అయినది. సదరు కుండం యేరు
పడ్డ దని వారు యుంచిన కుండంలో సదరు ఆశ్రమం మందు
ఉండే మహాయోగులు అనే ఋషి కుండంలో గంగను
తీసుక పోయి ప్రత్యహం అభిషేకం చేస్తూ ఉన్నందున
నామలు కుండం రంగనాథ అనే నామధేయం యేరు
పడి కలియుగంలో జనవాక్యం ఆయెను.
ఈ చెప్పిన కొన్ని దినములు జరుగుతూ ఉండగా

సదరు బ్రాహ్మలు గుండెరంగస్వామి దేవాలయానకు పూర్వ భాగమందు రెండు కోసుల మీద వాలు బొళ్ళవేట్లో ఉండే గుడిమట్టు రంగప్పగారి తాలూకు పెద్దలు వెంకటేపల్లె అనే ఆతరు అప్పుల వేప బావి సదరు సామలు గుండ్ల రంగస్వామిని చూచి అక్కడనుంచి వచ్చి మిరాశీదార్లయిన షువంటి సందవరం లోనున్న శ్రీవత్సస గోత్రం దేశాయి కులంబ్యాలవారికి గిద్దలూరు కుంబాలవారికి మూలపురుషుడు రామచంద్రుడు అనే ఆయనకు కొమాళ్ళు వివరం జ్యేష్ఠుడు అనంతప్ప రెండో ఆయన ఓబళపతి మూడో ఆయన నరసప్ప ఇవులా ముగ్గురు కొమాళ్ళతో కూడా సందవరాన్నుంచి వచ్చిన తదనంతరం గిద్దలూరు మిరాశి సమస్తం సంపూర్ణంగా అనుభవిస్తూ ఉండి వారిలో వారు విభాగాలు అయి ముందు భాగాలు పంచుకుని ఆప్రకారం అనుభవిస్తూ ఉండి అందులో ఓబళపతి కుమారుడు బ్యాళాంపల్లి అనే ఆయన గిద్దలూరు నుంచి ఆనెగొంది కృష్ణదేవరాయల వారి తాకీదు పైరాయి వా[Page 60]రిని ఆశ్రయించి వారి అంతఃకరణ్య సంపాదించుకుని శాలివాహనశకం ౧౩౩౪లో దివాను అప్పాజీగారి గుండా సదరు శకంలో ఇంచుమించు సీమ స్థలకరణీకం సంపాదించినారు

ఆ యితరువాత కొన్ని దినములు శ్రమపడ్డంలో స్థలవరక్షేత్రం అనుభవిస్తూ ఉండి ఉండగా సదరు శ్రీవిష్ణు వాంఛితాలయంకు వెంకటపతి అనే ఆలదు పెదజ్యోలా పతి దేశాయి గారి తోపుకు శ్రమపడ్డనకు పోయి వారికి శ్రీమందులు ఫలం నిస్థలమందు ఈ ప్రకారం మహాలక్ష్మి ఉన్నది ఆ స్థలం మీరు గాప్పు చేసి ఉత్సవం నడిపించవలసినది అని మనవి చేసి వారిని సహాయం చేసుకుని దేవాలయం కట్టించి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు నడిపిస్తూ ఉండెను.

ఈ కొప్పున ఉన్న తదనంతరం పట్టణాన్నించి దేవుని ఉత్సవం మాంచేనిమిత్తమయి పరసరంగలందులకు మార్గం లేకుండా ఉన్నందున 11 కొసుల మీద సదరు నిమలంగం ఉం రంగస్వామి దేవాలయానకు పశ్చిమభాగమందు బసవాపురం దొరలసం చేసే బుక్కపిట్టుగ లింగప్పనాయుడు సదరు రంగస్వామి దేవాలయానకు దక్షిణభాగమందు రెండు కోసుల మీద అరణ్యం కొట్టించి మార్గం, రామేరుపరఖండున కొత్తకసనవ అని నామధేయం రామేరుపడి జనపోతం ఆరంభను.

ఆ కొప్పున జరుగుతూ ఉండగా చిత్తపట్ల గాంభీరుడు అనే రాజు పట్టణాన్నించి దేవుని దర్శనం నిమిత్తం వచ్చి ఈ స్థలమందు ఊరు కట్టవలనని

ఉద్యోగం చేసి సదరు గ్రామములకు అంతం రంగస్వామి దేవాలయానకు
అగ్రహారంబు గ్రామముందు అరణ్యంగా కొట్టించి కొండకోనల
మీద శంతపల్లె అనే నామధేయం ఏర్పరచి శాలివాహ
2 న శకం [ Page 41 ] 1380 లోను సదరు కుటుంబాల పెద
బొబ్బిలి పతి దేశాయి గారి సెలవు ప్రకారం పల్లె కట్టించి
కుటుంబీకులు యింబడి నందున ఆ ప్రకారం కొన్ని దినములు
జరిగిన పిమ్మట వెనుక మలబాలువు అయిన గాలివాన
గనుక గాలివానం నిబ్బంధు గాక సదరు గాలివానం పాడు అయి
పోయినది.

పోయిన తదనంతరం సదరు గాలివానం కట్టించిన
గాంభీరుడు కాలం చేసెను. తదనంతరం కొన్ని దినములు
అరణ్యముగా ఉండగా పశ్చిమాన కొండలు యిలాకా
రు వెళ్ళలో దనువం ఉరప్పు యిలాన్నారు కాపుల
పల్లెలో తెలుగు వెంకట అనే రయితులు ఉండి అక్కడ
కాపు తరగాలకు వీరికి బగడావు అయినందున నుము
దాడించి వెళ్ళి ఎయినుల పొడుసమయతు లో ఉండి కను
ములు యిరువల ఆవల వస్తూపోతూ ఉండగా సదరు
కుటుంబాల పెద బొబ్బిలి పతి గారి వంశస్థుడు పెద
రామప్పగారి యిలాకా ఘుడం వెంగన్న
నాకప్పుదారుడు అయి ఉండి సదరు వారియింబడిన

దనువం ఘలరప్ప, తెలుగువ వెంకటేశం షుటం వెంగన్నకు
పరిపాటి అయి మాం స్వామంధులతోం చెప్పి యాంమధ్రి
ప్పలం కప్పలు యిప్పిస్తాను ఊరుకట్టండని చెప్పినందున
సదరు దనువం ఘలరప్ప తెలుగువ వెంకటేశం ఇద్దరు వచ్చి
యాంమధ్రిశెప్పలం యాంచుకుని సమ్మతిపడి సదరు షుటం
వెంగన్న వెంబడి 2 వర్షాన కుప్పా యి సదరు కుంటాల
పెదరామప్ప గారి చేతను సంవత్సరం 1 కి వొడన్నలు 840
చెప్పున కప్పలు వెయికర్రులు చేసుకుని 10 సంవత్సరాలకు
కప్పలు నా పూం వ్రాయించుకుని సదరు దనువం ఘలరప్ప
తెలుగువ వెంకటేశం బన్నవాండ్రను పిలిపించుకుని
వారి ఉండే శక్తి బలుబాను ~~అ~~ అగ్నియము వరాలను
భూమి తోటారు [Page 42] పునంబ పూర్వం కోటి ఓలక్ష్మి
యదు అనే వాండు వచ్చి ఆ ప్పలమెప్ప తూంఊరిపాలెం
కొత్త కనువుకు పోరమ్మి మార్గంలో నైఋతి
భాగమందు పలుగురా స్థలుప్పను చప్పకే వేసుకుని
ఆప్పలమంద తెలాలుకుని తాంవ్రు చేసుకే ఉండే
సదరు వ్రాయించిన అగ్నియము వరాలను భూమి
తెలిపించి ఉండగా ఆ భూమి ఆసరా చేసుకుని సదరు
ధనువం ఘలరప్ప తెలుగువ వెంకటేశ్వర్లు వగైరాలు
శాలివాహన శకం 1710లో ఊరు కట్టినారు.

ఊరికి ఉత్తరభాగమందు కుంట పడిలో నాప్ప
పులులు నీళ్ళు త్రాగుతూ ఉన్నందున పులులవారువు
అనే నామధేయం కలిగిన పడి జనవాక్యం ఆయెను.

తదనంతరం పదిసంవత్సరాలకు వెయ్యిల్లాల
బసిరెడ్డి అనే పాకనాటి కాపు తురుమెళ్ళనుంచి వచ్చి ఉండ
గా సదరు వారియుంచిన దనుమంగులరవప్ప రెమెలవివెంకట
గారిలు బసిరెడ్డికి నిష్టా మాలువేసుకుని ఆ లగాయతు రెడ్డి
తనం చేస్తూ వచ్చినారు.

ఇదిగాక యుక్తద మరాంశదారులు అయినకుం
బాల పెదరాముపెళ్ళి దీశాయిగారు మహానంది తీర్థాలని
దర్శనం నిమిత్తమై పోయి ఉండగా బసువాపురం దొరతనం
చేసే బిల్లు పెద అంకప్పనాయనివారు వీరిని ఖైదుకి పిలి
పించుకుని స్నేహ పూర్వకం మీరు మాయింట కాలం
మాతు లింగా ఉండేటట్టు మాయిలమని అడిగినందున
తిరుపులు లవెరువు వారి స్వాధీనం చేసేటప్పుడు
పెదరామప్ప దీశాయిగారు తమకు ౩౧ పొలం నిష్కర్ష
చేసుకుని శాలివాహన శకం ౧౫౩౦ లో ఊరిలి
పెంపు అగాయమని సదరు బిల్లు అంకప్పనాయనివారికి
స్వాధీనం చేసిరి.

ఆ ప్రకారం కొన్ని దినములు దొరతనం

6 చేస్తూఉండి బసువాప్పర [Page 43] లో సదరు ఆంతప్ప నాయుడు కాలం చేసెను. ఆయన కుమారుడు అయిన కుమార నాయుడు వచ్చి ఇక్కడ కొండ పెట్టించి కొన్ని దినములు దొరతనం చేసి ఆయన బసువాపురం పోయి కాలం చేసెను.

ఆయన తమ్ముడు బసువప్ప నాయుడు వచ్చి దొరతనం చేస్తూ ఉండి ఇక్కడనే కాలం చేసెను. ఆయన కుమారుడు భాస్కర నాయుడు దొరతనం చేసుకుంటూ ఉండి కొన్ని దినములు జరిగిన వెనుక కాలం చేసెను.

ఆయన తమ్ముడు ప్రభాకర నాయుడు దొరతనం చేస్తూ ఉండగా వేదం సుబ్బయ్య అనే కోమటి శెట్టి ఊరి ఖజానా సంసారం ఉండగా జీతికొండ ఉం బుర్రువెత్రి అనే వారు రంగస్వామిని విగ్రహాలను తీసుకుని భూసంస్కారం చేసి కాలం జరుపుకుంటూ ఉండి ఈ గ్రామానికి వచ్చి సదరు వేదం సుబ్బయ్య తోనేను వృద్ధను అయినను తిరుగలేను. ఈ స్థల మందు దేవాలయం కట్టించి ఉత్సవం చేయించమనిన అందుకు సందున సమ్మతించి వారు దేవాలయం కట్టించుట కొరకు పూర్వం ఆంజనేయ స్వామి ఉండగా ఆ స్థలమందున కొన్ని కరణాలు ప్రతిష్ఠ చేసి

అష్టోత్తరవృత్తం కింద సదరు ఊరు కట్టేడు భూతలాల
పి ఉండిరి. సదరు ఆంజనేయస్వామి ఉన్న స్థలమందు
నని సదరు మేదం సుబ్బయ్య అనే వర్తకుడు దేవాలయం
కట్టించి ఆంజనేయస్వామి రంగస్వామి వారి ఆల
యంలోగాని శివాలయం కట్టించి ఉత్సవం చేయించి
నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు కైన్ని దినవయులు నడిపిస్తూ
ఉండిరి సదరు మేదం సుబ్బయ్య పుత్రపౌత్రి యిద్దరూ
కాలం చేసిరి.

అటుతరువాత వారికను ప్రభుత్వం చేసి
పిల్లప్రభాకరనా యనిగివారు దేవునికి యిన్నామది
౧౦ ఇచ్చె ఇదిగాక రంగస్వామి వారికిని [Page 44] ఇనా
ము భూములు ౧౪ కంతారాయి ౩౧౬౪ ఆంజనేయస్వామి
వారికి భూములు ౧౧ కే కంతెరాయి ౧౬౯ శివస్వామి
వారికి సోలంనా భూములు ౧౧కి కంతెరాయి ౧౬౯
ఈ ప్రకారం సోలంనా నగదు దయ్యిప్పించి ఇదిగాక
శుక్రవారం సేవలు నవరాత్రులు ఉట్లతిరునాల
వగైరా ఉత్సవాలు చేయిస్తూ ఈ ప్రకారం ౩౬
సంవత్సరాలు స్థిరతనం చేసి నడిపిస్తూ ఉండిరి
వికారి సంవత్సరంలో బహాదరు వారి ప్రభుత్వం
వచ్చె తాలూకు జప్తి చేసిరిగనుక సదరు ప్రభు

కరనాయునివారు బసువాపురం పోయి కొన్ని నెలలు అక్కడ ఉండగా సర్కారు తాలూకు సఫరుబేగ అనే తురక సరదారుడు బసువాపురం పోయి తప్పులు బైరువసాయిన్ను తెలుసుక వచ్చి తాలూకాల తిరుగుడా కిల్లావారి స్వాధీనం చేసిన తర్వాత సదరు ప్రభాకర నాయుడు రెండు నెలలకు కాలం చేసెను.

ఆ తర్వాత ఆయన కుమారుడు భాస్కర నాయుడు మూడు సంవత్సరాలు దొరతనం చేస్తూ ఉండగా సర్కారు తాలూకు మీరుసాహేబు అనే సరదారుడు సర్కారు సెలవు ప్రకారం తాలూకు తిరిగి చుట్టి చేసిన తర్వాత గ్రామంలో ఉండి బంగోలు కుంపిణీ యిలాకా తారుట్ మాను బహాదరు అనే సరదారునికి అర్జి వ్రాసి వకీలును అంపించెను. తరువాత తారుట్ మాను బహాదరు వచ్చి పట్నానకు వాంఛరతు లాంటిమకారేటు దొరగారికి సదరు భాస్కరనాయుని వారి తయిఫియ్యతు తాలూకు అర్జివాలు యింపు పంపించినందున అక్కడ ఆర్కాడు సీమలో కుంపిణీ వా [Page 45] రి బహదరు వారికి లడాయి ప్రసక్తమయినందున లాంటిమకారేటు దొరగారు సదరు భాస్కర నాయుని వారి పేరను కౌలు చేరు వసానున్న తమయిలాంకా బంగోలులో ఉండే

తేలుమాను బహాదరు సరదారుడు షాఖు మందితో
కమ్మంతు అప్పుతంసాగ్గడు కడప సుబాం తాణాబంది బా
యిమని సదరు తేలుమాను బహాదర్లు పరవానాలున్ను
భాస్కర నాయునివారికి కౌలు బరువసాలున్ను సాదరు
అయినందున మాలకుం ప్రకారం రెండు వేల్ల షాఖు
మందినికొట్టి మారిత్పురం దగ్గిర బహాదరువారి షా
ఖు ఊడగా అక్రదికి పోయిల దాయుచేసి బహాదరు
వారి షాఖును మొత్తంచేసి తెలా ప్రభూనాలువగ
యిరా సదాసా తీసుకవచ్చి సమ్మంచేసిన తర్వాత సరు
సదరు తేలుమాను బహాదరు సరదారుడు షాఖుతో
కూడా వచ్చి ఉబ్బయ షాఖులు సమ్మంతి ల్గాపాంద
పాల్గాచేసి సదరు బళ్ల భాస్కర నాయనింవారి ఘుండా
తిల్గామీద ముందు దానిలిపినందున తేలుమాను బహాదరు
సరదారుణ్ణివారు అంతఃకరణచేసి మాఘూరాలు కుఅక్ష్మి
పెలిసి పంపించినందున వసంతాలూంకు ఆకవీడు వగ
౨౨ యిరా గ్రామాల జాగీరు సనదు [Page 46] తెప్పించి
యిచ్చిరి.

అక్కడి నుంచి ఉభయ షాఖులు యిలాంకలు
అయి బద్దెపేరాలుపర్యంతం పాయెచ్చివరకు అక్కడ
మొఖురు నుంచి కుంపిణీవారికి బహాదరువారికి

సలహా అయినది. షాఖలు తీసి రమ్మని హుకుం వచ్చినందున ఉన్నరయు షాఖల తోటా కరాంజం పోయిలు బంగాళాలు ప్రవేశం అయిన వెనుక కుంఫిణీ వారు భాస్కరరాయని మీద అంతఃకరణ చేసి గ్రా౧ కి ఖర్చులు ౧౦౦ మొప్పున తసదీకు మొకర్రరు చేసి శోభకృతు సం మొ॥ సాధారణ సం॥ పర్యం తం ౧౦ సంవత్సరాలు సదరు వర్తించిన ప్రకారం నడి పిస్తూ వచ్చినారు.

ఆ మీదట సాధారణ సంవత్సరం లగా కుంఫిణీ వారి పాలముపు మైసూరు పాలముపు శ్రీరంగ పట్టణం వారికి మైసూరు పోయి ఉప్పు సుల్తాను దివ్యుల తుదు బందోబస్తు వెనుక జమీందారి తాలూకు ఆమీరి వారికి స్వాధీనం చేసి ఉప్పుడు మైసూరు షాఖ తాలూకా కుండా గండి కోట వగయిరా కల్లాల మీద సదరు భాస్కర నాయని వారు మొహాంతులు చేసినందున కుంఫి ణీ వారు లగాయతు వ్రాసి ఇచ్చిన సనదు ప్రకారం మైసూరు వారు వీరితాలూకా [Page 42] లు మాన్యా లు ప్రకారం నడిపిస్తూ వచ్చిరి.

తదనంతరం సదరు భాస్కర నాయనివారు నళ సంవత్సరం పర్యంతం ధైరతనం చేసి తంత్రాల చేసిన స్వామి వారి మాన్యాలు వస్త్రాలు మాన్యాలు

ప్రకారం నడిపిస్తూ ఉండి ఆయన కాలం చేసెను.

ఆవల పింగళ సం॥ లగాయతు దుర్మతి సం॥ వరకు ఆయన తమ్ముడు దివాకర నాయుడు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండి ఉత్తరోత్తరంగా ఖ్యాతి తెవ్వాం దేవస్థానాలు వేరాయింసులు వగైరా మాన్యాలు ప్రకారం నడిపిస్తూ ఉండగా ఇంతలో కుంపిణీ వారు దుర్మతి సం॥ ఆఖరున వచ్చి తాలూకాలు జప్తి చేసిరి గనుక సదరు దివాకర నాయనింవారు స్థలాంతరం అయి పోయిరి.

దేశాయి వంశస్థులు వారిలం వార్షికల ఉండే దారావప్ప అనే ఆయన రెండు బల్లలో వార్షికరు ఉన్నారు

రెడ్లు - తమ్మయ్యలక్ష్మీపతి, వల్లాల బంగారెడ్డి, వీరిద్దరు గ్రామమంతలో వార్షికరు ఉన్నారు.

దనువం గురప్ప వంశం వాండు రంగప్ప రయిలావారిం చేస్తూ వార్షికరు ఉన్నాడు.

[Page 48] ధాన్యాలు: ——

| | | | |
|---|---|---|---|
| ౧ జొన్నలు పప్పవి | ౧ పెసలు | వరికెళ్ళు — | ౧ సేరీ చెట్లు |
| ౧ ఆర్కెలు | ౧ కందులు | రావి చెట్లు | ౧ నూరేడి చెట్లు |
| ౧ కొఱ్ఱలు | ౧ అనుములు | ౧ జువ్వి చెట్లు | ౧ చింత చెట్లు |
| ౧ వరిగెలు | ౧ మాన్యులు | ౧ వేప చెట్లు | ౧ ఇలిక చెట్లు |
| ౧ రాగులు | ౧ ఆవు దాలు | ౧ మేడి చెట్లు | ౧ చీంకు చెట్లు |
| ౧ సెనగలు | ౧ ప్రత్తి | ౧ మఱ్ఱి చెట్లు | ౧ వెలగ చెట్లు |
| ౧ ఉలువలు | ౧ ఆలసందులు | ౧ మామిడి చెట్లు | ౧ ఉసిరిక చెట్లు |
| | ౧ సజ్జలు | | ౧ నిమ్మ చెట్లు |
| | | | ౧ దుద్దినిమ్మ చెట్లు |

Page 49

^ నారింజ చెట్లు
^ దానిమ్మ చెట్లు
^ సీతాఫలం చెట్లు
^ దేవదారు చెట్లు
^ కలియ చెట్లు
^ జమ్మి చెట్లు
^ బూన చెట్లు
^ మోరావు చెట్లు
^ ఇప్పచెట్లు
^ జిలగ చెట్లు
^ బూరుగ చెట్లు
^ తెంచె చెట్లు
^ వెలగ చెట్లు
^ ఇసుమద్ది చెట్లు
^ మని చెట్లు
^ ఉగిస చెట్లు
^ బుప్పిని చెట్లు
^ జూరాలగ చెట్లు
^ తాండ్ర చెట్లు
^ మద్ది చెట్లు
^ జనరేగు చెట్లు
^ జెండుగ చెట్లు
^ బట్టగ గుమ్ము చెట్లు
^ రుద్రాగ గుమ్ము చెట్లు
^ జూది చెట్లు
^ సార చెట్లు
^ మొరలి చెట్లు
^ దూసాడి . . . .
^ చంద్ర చెట్లు
^ కొండ తగ్గాగు చెట్లు
^ పుల్ల మామిడి చెట్లు
^ కొండ వెలగ చెట్లు
^ దిరిసెనం చెట్లు
^ రబ్బాని చెట్లు
^ జల్ల చెట్లు
^ జరబూరావి చెట్లు
^ సుంకేసుల చెట్లు

^ నెమలడుగు చెట్లు
^ కొం కొడవు చెట్లు
^ శీల చెట్లు
^ కొండరావి చెట్లు
^ గన్నేరు చెట్లు

---

^ మల్లె చెట్లు
^ బొండు మల్లెలు
^ రుద్రజడ
^ మరువపత్రి
^ దేవగన్నేరు
^ దేవకాంచనము
^ నల్ల దవనము
^ తెల్ల దవనము

---

[Page 49]

వ సొత్రాలు:—

^ తెల్ల జీరలు
^ బొంత లేలు
^ . . . . .
^ వెంగాలు
^ డోరాన్ కల్లా
^ సులు వన్నె కశలు
^ ముమ తర్రై కేలు

---

[Page No. 50] సజ్జలు పెరుగు విధము

అవులు ముస్సాది తల్లోరు బెట్టి నాల్గు బాళ్ళ అది నాల్గు మొగ్గలు పెట్టి పెరగుండితే తెరుస్తేది. దానికి మొదళ్ళు తెరుస్తేది. వాన కురిసిన రాత్రి పేను గారు తెరుస్తేది. మొదళ్ళు వస్తేది. తరిగి గుండితే పోసేది. మళ్ళీ వాన కురిసిన నాడు గారు క~~[illegible]~~ల్లోళ్ళు తుని విత్తనం వేసేది. పెంచి దిబ్బాళ్ళ మంతా ఉల్లెగా ~~[illegible]~~ గుండితే తెరుస్తేది మూడు మొదటి దినం పయి ఆకులు తెరుస్తేది. నెలకు గుంతే గుండితే రెండు వాళ్ళు తెరుస్తేది. అటు తరువాత వాన కురిసిన తర్వాత రెండు మూళ్ళ దుం డుకుం దితే తెరుస్తేది. తరిగి పదిహేను దినములకు గారు తెరుస్తేది. వెనుక రెండు దినములకు గుండితే తెరుస్తేది. ఈ మొద్దున కడి పేసుకునేది అయితే దానికి ఉనుదున్ని బాళ్ళు పెట్టేది. ఈ ప్రకారం చేస్తే నాల్గు నెలలకు కొన్న ~~[illegible]~~ పండును. పండిన వెనుక కోసేది. గుళ్ళు వేసేది. రెండు దినములకు గుళ్ళు తరుగవేసేది. మూల దినములకు గుళ్ళు కొట్టేది. తంతులు మండె పోసేది. ఆ మండె కంతులను సంత్ర మురాళ్ళ కలోగా తెచ్చి పేది. అద్దాన్నం పోతరలో పోసుకునేది.

ఈ ప్రకారం పల్లల పెరు వృక్షయు ఫలయుత్తు వాలుశివది

చెందిన (గాను మహాపాంచులంయు స్థలాగ్రయుసవి
పుల్లలచెరువు పంకాపములలో వ్రాయబడెను.

ఈ పుల్లలచెరువు పొలంలో ఇనప యుగపు తెల్పు.
ఇనుపయుగ రాళ్ళు తెల్పు.

[Page 51] కొన పుల్లలచెరువు గ్రామమునకు అష్టదిక్కుల
వివరము — తూర్పు కొండ మీదను పలులు గుంటపల్లి
ఆగ్నేయము నాల్గు కొండలమీద గుండాళ్ళకొండ
దక్షిణం కొండ కొండల మీద అంబవరము. నైఋతి
మూలను కొండ స్వర మీద రామదుర్గ పాలెం పేట.
పశ్చిమానకు ఆరు కొండల మీద పెండ్లికొండకు
తర్వాత. వాయవ్య మూలకు గుండ్లకమ్మ. కొండ మీద
ఉత్తరానకు చినగానిపల్లె ఈశాన్యమూలకు
అక్రమపల్లె ఇవి అష్టదిక్కులు.

---

ఈ గ్రామం పొలంలో శిలా శాసనాలు తామ్ర
శాసనాలు తెల్పు.

లక్ష్మీపతి నిశాని వేసిన సంజ్ఞ        చెంచురెడ్డి నిశాని వేసిన సంజ్ఞ
వేరకొం కులంపాలు రామప్ప
గ్రా. కరణాలు కొండమ్మ సూరా కృష్ణమ్మ వ్రాలు.

[Page 52] Left blank

[Page 53]

తాలూకా గిద్దలూరు పేట సం. పుల్లలచెర్వు
అతకవీడుల కయిఫీయతులు

---

శ్రీశైలపర్వతానకు దక్షిణభాగమందు ఇరవై నాల్గు కోసులదూరమున నీలాద్రిపర్వతమందు బ్రహ్మదేవుడు ఈశ్వరుని గూర్చి తపస్సు చేస్తూ బహుదినములు ఉండగా ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షం అయి నీకు ఏమివరం కావలెనని అడిగినందున బ్రహ్మదేవుడు యీలాగంటినది. — నాపేర నీవు లింగస్వరూపుడవై నిల్చి నాపేరు నిల్పుమనె గనుక తదారభ్యం బ్రహ్మేశ్వరం అని జనపాఠం ఆయెను.

ఆస్థలమందు తపస్సు చేసే సమయమందే వాయువశాత్ పెద్దగాన కమండలు వత్తికిలపడ గనుక ఆ ఉదకం ప్రవాహంముగా నదిరూపం ఆయె గనుక ఆ జలం కమండలోదకం గనుక కుండికానది ఆయెను ప్రాకృతభాషచేత గుండకమ్మ అని జనపాఠం ఆయెను. ఈ అర్థం శ్రీశైలపురాణమందు చెప్పబడినది. కుండికా బ్రహ్మేశ్వరం అని స్థలం ప్రసిద్ధము.

తర్వాతను కలియుగమందు శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౦౦౦ [Page 54] అగు నేటి రాక్షసయు త్రినామ సంవత్సరం గోలకొండ రాజులు శ్రీవున్న పాల్వం దత్తేశ్వర అప్రతీకమల్ల కందనూరులు గోపాల రాజు గారు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండగా వారి తాలూకు రామరాజయ్యగారు వచ్చి ఈ స్థలమందు పట్నం కట్టించుకుని ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండిరి.

శ్రీ సోమేశ్వర స్వామి వారికి నైవేద్య దీపారాధన ఉత్సవాలు నడిపిస్తూ ఉండిరి. గుండ్ల శ్రీ సోమేశ్వరం అని జనపాఠం ఆయెను.

ఈ పట్నానకు ఈశాన్య భాగాన మూడు కోసుల మీద పులుమాండు కొండ ఉండగా ఆ కొండ రాజుగారు చూసి ఇది దుర్గానకు యోగ్యముగా ఉన్నదని ఆ కొండమీద దుర్గం కట్టించి కింద గ్రామం నిర్మాణం చేసి ఉండిరి. పులుమాండు దుర్గం అనిన్ని పాఠం అయినది. పట్నానకు నాల్గు కోసుల మీద పెనగల్లుమందు శాలివాహన శకం ౧౦౦౮ అగు నేటి దుందుభి సంవత్సరంలో రాజుగారి ఆ వృలజూలులు పెద్ది వీటింగాళ్లలు పెద్దగాండు అచ్చేవాడు గోరత్నమాని మిత్రములు ఆ స్థలమందు, బహు దినములు నివాసం

చేసి ఉన్నందున అక్కడ గ్రామము కట్టుకున్నందున పెద్ది
నీనిపాడు అని జనవాదం ఆయెను.

సదరు గ్రామానికి పశ్చిమమందు వుండు
కొండలమీద రాజుగారి పల్లకీబోయీలు ముత్తరాజు
వాడు బజ్జనీపల్లె బజ్జడు అనేవాడు ఆ స్థలమందు
ఊరు కట్టుకొని పశువుల సంరక్షణ నిమిత్తమయి
కుంట వేయించుకొని గ్రామానకు భావి త్రవ్వించు
కొని బహుదినములు కాలక్షేపం చేస్తూ ఉండెను. బజ్జ
నీపల్లెకుంట అని జనవాదం అయినది.

శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౦౧౦ అగునేటి
విభవ సంవత్సర కార్తీక శుద్ధ ౧౦ శ్రీమన్మహామండ
లేశ్వర రామరాజు అయ్యగారి వద్ద బజ్జనీపల్లె గ్రామా
నకు కోసున్నర మీదను యెర్రడ దిన్నె చిరుంద గ్రామం నిర్మా
ణం చేసి అక్కడ నివాసం చేసిరి గనుక పూర్వం యెర్రడదిన్నె
పాడు అని జనవాదం అయినది. ఆ స్థలమందు శాసనం ఉన్నది.
[Page 55] శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౦౧౦ ~~ఈ~~ గ్రామా
నకు అర కోసు మీద దక్షిణం ఆ రాజుగారు ఆవుల
సాకె పెద్దివేటం గొల్లవాండ్లు గోసంరక్షణా నిమిత్తం
ఆ స్థలమందు ఇండ్లు వేసుకుని శానా దినములు
నివాసం ...... రాజుగారు చెరువు కట్టించినందున

దాక్షిణవీధి పెరుగు దాక్షిణవీధి పాడు అని జనవాదం అయి
నది.

ఆ గ్రామమునకు పశ్చిమమందు కోసు దూరమున
తాటివనం విస్తారం ఉన్నందున ఈ దినాలవాండ్లు వనసం
రక్షణ చేసుకొని ఇండ్లు వేసుక ఉన్నందున గ్రామం ఏర్పాటై
నందున తాటిపాడు అని జనవాదము ఐనది. యిరుగ్గదదిన్నె
గ్రామమునకు పశ్చిమాన అరకోసు మందు రామరాజు
అయ్యగారి బావమరిది నందెల రామచంద్రరాజుగారు
ఆ స్థలమును అక్కడి తెలగ్గాని నిర్మాణం చేయువలెనని
తలచి కట్టించి రామచంద్రకోట అని నిర్మాణం చేసినారు. గ్రామం
కట్టించిరి. శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౧౫౯ విజయసంవత్సరం
ఈ గ్రామము నిర్మాణం అయినది.

తాటిపాటి గ్రామమునకు ఉత్తరం కోసు దూరమున
రామచంద్రరాజుగారి కుమారుడు తిమ్మరాజు వారి
కుమారుడు శంకరరాజుగారు ఆ స్థలమందు మాగాణి
చేలు విస్తారం ఉండగా ఆ స్థలమును గ్రామం నిర్మాణం
చేయువలెనని గ్రామం కట్టించి మాకొండ్లపల్లె అని పేరు
పెట్టిరి. శంకరరాజుగారు శ్రీశైలయాత్ర పోయి పాతాళ
గంగలో స్నానం చేసేటప్పుడు శ్రీమల్లికార్జునస్వామి వారి
భక్తుడు శైలాంతమున ఆ వేడ్క తప్పుడు వచ్చెమాటు

ఆ ప్రకారం యిప్పించవలెనని ఆచంద్రార్కముగా సకల సామంత్ర
మహా ప్రధాన కాలమందు మార్గము తీర్థ గర్భం అప్ర
కారం యిచ్చిరి.

శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౧౭౮ అగునేటి
విజయ సంవత్సర శ్రావణ శు ౧ గురువారం ఇందులకు
శిలాశాసనం రంగమండపం కొండకు పాపహారేశ్వరాల
టను దక్షిణభాగమందు శాసనమున్నది. మార్గము తీసివేయడం
అనిర్వాహకం అయినది.

శా ॥ వాహనశకవర్షంబులు ౧౧౭౨ అగునేటి
విరోధి సంవత్సర చైత్ర శు ౫ గురువారం ఆనరాయ దప్పు
మహారాజు వైలాయపెద్దికి మాన్యము యిచ్చినది
ఈ శిలా [Page 56] శాసనం యిరు ......... ప్రవృత్తి
సదరు పెద్దినేని పోతుకు కట్టించిన ....... గాణ్ణపెద్దినేని
కు తోడ బుట్టినమన్నది అకెమ ఆనేది ........
యింటి తో శాసనాదినములు ఉండెను అమన్నదాని అది
..... మర్యాదం సప్తకోటి మహామండలాధికారి
రాజపెద్దప్పలు ..... వర్తి అప్పల దండ్యోతాల
నట్టు తొలి తేసాముద్యాం ఉండెను. ఆ ...... న్నతో
గుర్గులంది హం ప్లో ఉండక యర్గ దదీన్నిపాడు
౧౦ మాన్య పెరిగ్గాగ నమంధు పాపహారేశ్వర

అరణ్యములో ఒక్క కుంటెవ్వా కోడు ఆధారం చేసుకొని అక్కడ ఇల్లు కట్టుకొని ఉండెను. ఆ యింటి దగ్గరగా సంస్థకులు పదియింట్లు వారింట్లు చేరిరి. అక్కడ గ్రామం ఏర్పడినందున ఆకైవ అనే చిన్నది ప్రథమంలో ఇల్లు కట్టుకున్నందున ఆకవీడు అని జనవారం అనెను.

ఈ ప్రకారం కొన్ని దినములు జరిగిన వెనుక ఈ గ్రామానకు కొన్ని కరణాలు వచ్చిన వివరము:—

శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౭౦౮ సర్వజిత్తు సంవత్సరంలో గొలకొండ యిలాకా ఖుద్దంటింసీమలో అమరవాది తాలూకు దేశాయి అమరవాది రామప్ప అనేవారు దేశాయిమిరాశి అనుభవిస్తూ ఉండిరి. బహుదినములు జరిగిన తర్వాత సర్కారు వారికి వీరికి విరోధంబు ఆయి అక్కడ ఉండేదానికి నిర్బంధపతిక దేశాయి మిరాశి అది బిపెట్టి చిన్నవారితో కొండా వచ్చి మాబర్గ సమీపతుపైకి తాళ్ళపల్లె అనే గ్రామం చేరిరి. ఆ గ్రామంలో మిరాశి సంపాయించుకొని సంస్థా రాజువారు ఆ గ్రామానకు సామంతులు అయి కొండా కొన్ని దినములు కరణికం చేస్తూ ఉండిరి సూరంపాలి రెడ్డి వెన్నారెడ్డి నందిరెడ్డిగారు అమరవాది లింగారెడ్డి.

దేశాయి రామప్ప గారికి అవాంతరం వచ్చి యింత వల
రావలసిన వార్త వుండగా దేశాయి రామప్ప గారితో
[Page 57] ........... విడిచి పెట్టి పోయి యున్న తర్వాత
మొదలు ఇల ........ వెంకటగిరి వారు సదరు లాల్లో
............ అంతట కొన్ని దినములు కాలక్షేపం చేసుకొ
........ మప్పుకు నూర్గురు పెద్దవారు కొన్నపు రెండు
వారు ........... పాపిరెడ్డి కుమారుడు పులెంకట
రెడ్డి వెన్నారెడ్డి కుమారుడు యెల్లారెడ్డి నందిరెడ్డి కుమా
రుడు సిద్దారెడ్డి ఈ రెడ్లున్ను యిల్లూరు కరణాలు యిద్ద
రు ఇమలగా అయిదుగురు నిరంతం కాపురాలు నిచ్చ
గండి దేవరలు గట్టలతో లూగా అయితే ఆ ని
గ్రామంలో వుండగా అవాంతర సంధి వేళ అక్కడనుంచి
వచ్చి ఆ కవిడు ప్రవేశం అయితి.

తాలూక వగైరానుంచి సదరు అయిదుగురున్ను
లోపడ ప్రవేశం అయినారు.

శాలివాహన శకవర్షంబులు 1710 అగు
నేటి సర్వజిత్తునామ సంవత్సరం సూరారం వెన్నారెడ్డి
చెన్నకేశవస్వామి దేవాలయం గ్రామానికి ఉత్తరం
గాను సమీపాన కట్టించి నైవేద్య దీపారాధన ఉత్సవాలు
నడిపిస్తూ వుండెను. సిద్దారెడ్డి గ్రామానికి పశ్చిమాన

మరల తెలంగాణ మండల గంగవంశ్య దేవాలయం కట్టించి సైవేర్య
దేవాలంధ్రనేలు సుశ్రుతు భోగాలు నడిపిస్తూ ఉండెను.

గర్భపు మధ్యమందు ఉత్తరభాగాన ఎనాయు
తుని దేవాలయం కి శ్రీ నిర్మాణం చేసినది. ఆ దినమే గర్భ
మంటపంతో పాటు తీర్మాన సదరు దేవాలయంనకు సం
బంధించి ప్రాకారాలు కట్టించినారు.

ఆ త్రిగాంధీ రాజులు పెద్ద దేవరాయుల
వారు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉన్నప్పుడు క్షత్రియులు
దివానగిరి చేస్తూ ఉండగా వారి దగ్గిర గోపరాజు రాము
న్న అనే బ్రాహ్మణ ఉద్యోగి శిష్యకారు వ్యవహారం చేస్తూకున్న
దినములు బహుకాలం ఉండెను. దినములలో తంత్రాల కలగో
కాలు ప్రబలముగా ఉండగాను సదరు గోపరాజు రా
మన్న క్షత్రియులు దివాన చేత మంటి తీసుకుని
తంత్రాల కలగోకాలు తొలగించి బంధువులకు [Page 58]
ధారా గ్రహీతం చేసినారు గనుక ఆ సమయం. . . . .
. . . తమ్ముని రాముడు కి ఆ కేమి చేశెరం . . . .
. . . . శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౨ . . . . . . . .
తుం పెద్ద దేవరాయులు గారి ప్రభు. . . . . .
శ్వర దేవరాయులు గారు ప్రభుత్వ. . . . . .
త్వం చేసి తర్వాత కాలం చేసిరి. నృసింహ దేవరా

------ శాసా దినములు ప్రభుత్వం చేసి కాలం అయిరి. వారి తరువాత వారి కుమారుడు కృష్ణదేవరాయలు 100లు ప్రభుత్వించినతరువాత వచ్చి ౪౦ సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసిరి.

తదనంతరం వారు అవతార సమాప్తి అయినది శాలివాహన శక వర్షంబులు 13౮-2 అగు చిత్రభాను సంవత్సర కార్తీక శు 6 ఆదివారం నాడు కాలం చేసిరి. వారి వదినె వరదరాజమ్మ విస్తారం పదార్థంతో సహా అత్తవారియింటికి పోతూ ఉండగా అకస్మాత్తుగా గ్రామానకు వెలగపూడి మండు అయిదు కోసుల దూరం చెరువు శిథిలం అయిపోయి ఉండగా ఆస్థలంలో మరల చెరువు కట్టించాలని శ్రద్ధ నివాసం చేసి వద్దివాం తన పిల్లలను పంపించి చెరువు బాగు చేయించి చెరువు తట్టున తుంగపాడు గ్రామం కైలాసమందు స్వయంభు వృత్తి అని గ్రామం నిర్మాణం చేసి మిగిలిన పదార్థం తీసుకవచ్చి అకస్మాత్తుగా ఉండగా శుంఠి (శ్రీ) వేంకటేశ్వర మూర్తులతో సహా గ్రామానికి తెలుసు మందు శ్రీ కృష్ణ లింగమయ్య అనెడి వృక్ష ప్రతిష్ఠ చేసి మూర్తులతో సాపానాలు కట్టించి జీర్ణోద్ధారణం చేసెను.

శుంఠి (శ్రీ) వేంకటేశ్వరం నుంచి వచ్చినవి తుంటి

సంక్షేత్రము ఖనగానిపల్లి పోలెమేరకు లో . . . మల
గుండం రంగనాథుల దేవాలయం సామాన్యం సుంకుబడు
దక్షిణ ఆశ్రమమైన సరబేశ్వరం నర్వ లో వెళ్లి బహ్యం
చెర్వులో ప్రవేశం అయి అవలసింగి పోయియున్నది

[Page 59] . . . - - - - - - - . . . - - - . శ్రమ . .

. - - - - - - - - . బూజపల్లె . - - - - .

. - - - - - - - - - . .

. - - - - - - - - . . . వర్షంబులు ౧౪౪౮ అగు
నేటి కైలాసాద్రినాయకసం . . - - - -
శ్రీవీరసదాశివరాయులు ప్రభు . - - - - .
. . పోతంరు తిమ్మంరు వెంకంరు . - - .
. - - - - - - - . . - - కృష్ణదేవరాయులు వా . .
- - - - - . . . - - - ప్రభుత్వం చేసి కాలం చేసిరి. వారి
తే. . . . రాయులుగారు శాసనములు
ప్రభుత్వం చేసి కా . . . . - - - - . తగోలకొండ తానీ
షా వారి ప్రభుత్వం అయి వారి దగ్గిర సుంకర ప్రతాప్
మాద్రి ప్రభానికి అక్కన్నగారు వ్యవహారం చేస్తూ
ఉండగా సదరు అతివేడింతరగాం పెనుకొండ్రాలుకువాండ్రుకు
అనంతప్పు వారికి లుమాన్దు రామప్ప గోలకొండ దక్షి
బేలు దరబారులో తెల్పి దినములు మహాస్థరుచేసి.

అంత్యక్రియలు సంపాయించుకుని తర్వాత గువ్వల చెర్వు [illegible] సర్కారు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఉన్నారు, [illegible] ఉన్నారు [illegible].

ఈ ప్రకారం కొన్ని దినములు జరిగిన తర్వాత ఆతవీడు [illegible] ఉన్నారు. అప్పుడు [illegible] కుంభాల [illegible] రామప్పగారు [illegible] [illegible] గ్రద్దలు ... కుంభాల [illegible] కుంభాల రామప్పగారికి [illegible] ఆతవీడు రామప్పగారి దగ్గరకే వచ్చి వారికి [illegible] గ్రద్దలు వారి దగ్గర ఉన్న [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] ఉన్నారట. . . . . . . . . . . [Page 60] . . .

. . . . . . .

షాంభు దాంరు వర్తమానం . . . .

. . . . . . . . . . వీరేసన్న ఉండడం గనుక

బసవా పురంలో ఖిల్లామహల్ శివప్ప పాటీల్ గారు అనే ఆయన ప్రభుత్వం వీరేసన్న ఉండడం తాలూకా కాలూ పరారతులుతోను సొంకీర గనుక సదరు షాంభుదాంరు రామప్పగారు విస్తారం షాంభుతో కూండా బసవాపురం పోయి వారి తోటయు ధ్వంసం చేసి ఉభయులనే నష్టములో బవలు మందిని హతం అయి పోయిన తర్వాత బస్సవాండ్లు ఆ తవాండ్లతోంకూండా సదరు మహాదేవప్ప నాంయుడు ఖైదు గనుక దరగాలుస్సు ఆదవాంరి తోంకూండా హాతం చేసిరి.

అంతకులోగాం ఖిల్లావారి కైవాదలు గర్భంతో ఉండి పుట్టుంటే కొండకొండ కప ఉద్దేశకు పోయి ఉండగా ఆమె అక్కడ మగశిశువును గని మహాదేవప్ప నాంయుడు అని పేరు పెట్టి . . . పదివారు సంవత్సరాలు జరిగిన తర్వాత తిర్గి ఆయన ప్రభుత్వానకు వచ్చెను. వారి బంధువులు . . . . . . . ఖిల్లాపాంటీగాండ్లు షాంభుతోంకూండా ఉభయుత్రులు . . . . . . షాంభు దాంరు రామప్పగారి ఉల్లుపట్టు కొని స్త్రీలతోంకూండా హాతంచేసిరి. శేంతశేషులు వారి కుమారుడు . . .

[Page 61] . . . . . . . . . . . . .

- - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - -

తులుగారు యీ గర్భాలయం ప్రాకారం చేస్తూగా —
. . . . శకంబులు ౧౬ ౫౮ అగునేటి ప్రమాదీచ సం. వత్స
. . . . ర నాలు వేయించబడి. గర్భాలయంనకు పశ్చిమాన
సమీపాన్నే ఒంటవనం ౧ యుర్గదడిన్నె తుండు తెంవర్యున
ఆ గర్భాలయంనకు పశ్చిమాననే పురాతన కోనుమీద ఒంటవనం
వకేడు. సదరు గర్భాలయంనకు తూరుపున్నర మాడ ఒరు
దర్భాగాన ఒట్టునిపట్టె తుండులాగ్ ఒంటవనం ౧,
గర్భాలయంనకు దక్షిణా భాగమందు తూరుపు మాదను గుం
డ్లకమ్మ వద్దన మామిడి వనం ౧, గర్భాలయంనకు ఆగ్నేయ
మూలను పాటు మాదను గుండ్లకమ్మ అంచున ఒంటవనం ౧
ఈ ప్రకారం వనములు వేయించినాడు.

గర్భాలయంనకు దక్షిణా భాగమందు తూరుపుమాద
ను తరగాం ఆ తప్పాట కొట్టన్న గుండ్లకమ్మ అంచున
మామిడి వనం వేయించినాడు సదరు గర్భాలయంనకు
. దక్షిణాన తూరుపు మాదను తరగాం అవుపాట, శివ
రాం పల్లె గుండ్లకమ్మ అంచున మామిడి వనం వేయిం
చినాడు.

సదరు గ్రామానకు దక్షిణాన్ని కొసమాదను పోతి రెడ్డి వెంకన మామిడి వనం వేయించినాడు. ఆప్రకారం వనాలు నిర్మాణం అయినవి. - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - ఆగుసేటు అంగీరస నామ సంవత్సరం అం. శా. శకమ్ము దివాలయుంగమస్థు . . . . . . వాంమాంన శతవర్షంబులు ౧౬23 అగు. . . .

[ Page 62 ] . - - - -

- - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - -

మిశ్రమం అవ్యక్తయుగాం చేయించినాం . . .

. . . . స్ప్రష్టి గనుక దశబంధం మడి లేపూర్పరజ కట్టించిన లెవింలమడి సర్కారుకు తెలిసె పలతురాష్ట్రగం దశబంధం యిప్పింపేటట్టు కరారు ఉన్నది.

బహాదరు వారు ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మీరసాహేబుల వారు తడపసుబాంకు వచ్చి సుంకరాంగా వారు లేపు ప్రకారం దయచేసినారో వారునర్క అదే ప్రకారం నడిపించినారు వెయిగలాయి దర్బారు వచ్చిన తర్వాతను హాద్దివీటు విరుపుత్తోప్పె తెలిప్యున అతవి దు గుత్తకు తీసుకున్నప్పుడు బుల్లి తిమ్మాంకర నాయుడు వెంకయ్యగారు పుష్కలసారుచే

రంగవల్లిపేట అనిపేరు పెట్టి గ్రామం కట్టించినారు గనుక
రంగవల్లిపేట అని జనపాఠం అయినది.

శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౭౧౦ అగునేటి
కాళయుక్తినామ సంవత్సరం పూర్వం తాలూకా పెంటమ్మ
ప్రభవం గాను సుబ్బన్న కట్టించి కట్టు [illegible] తెల్లవల్లి
సదరు జిల్లా దివాకర నాయుడు గారు అప్పమపేట
అని పేరు పెట్టి గ్రామం కట్టించినారు.

॥ శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౭౧౧ అగునేటి
కాళయుక్తినామ సంవత్సరం ॥

[Page 63]

ధాన్యాదులు ——

- - - -

- - - -

౧ శనగలు
౧ ఉలవలు
౧ పెసలు
౧ కందులు
౧ అనుములు
౧ సువ్వలు
౧ ఆముదాలు
౧ పత్తి
౧ అల్సందలు

వృక్షాలు ——

౧ రావిచెట్లు
౧ జువ్విచెట్లు
౧ వేపచెట్లు
౧ మద్దిచెట్లు
౧ మర్రిచెట్లు
౧ మామిడిచెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ మారేడుచెట్లు
౧ పొంగచెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ వెలగచెట్లు
౧ ఊడిగచెట్లు
౧ నిమ్మచెట్లు
౧ దొండనిమ్మచెట్లు
౧ దబ్బ[illegible]చెట్లు
౧ సీతాఫలం

౧ గడ్డివరాల చెట్లు
౧ కలింగచెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ జాలచెట్లు
౧ మారేడుచెట్లు
౧ ఇప్పచెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ బల్సుచెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ తాండ్రచెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు
౧ [illegible]చెట్లు

^ ఒంటిమల్లి చెట్టు
^ బొట్టుగోరం చెట్టు
^ రుద్రగోరం చెట్టు
^ బూరిత చెట్టు
^ మారేడు చెట్టు
^ మొగలి చెట్టు
^ దూంటియుర్ర చెట్టు
^ చంద్ర చెట్టు
^ తెల్ల మామిడి చెట్టు
^ పుల్లమామిడి చెట్టు
^ కొండవెలగ చెట్టు
^ దిరిసనం
^ పమ్మారి చెట్టు
^ బిల్ల చెట్టు
^ ఒరుమాను చెట్టు
^ సుంకేసల చెట్టు
^ త్రివల ఆడుగు
^ కూంకుడు చెట్టు
^ రేల చెట్టు
^ కొండతాడి చెట్టు
^ గన్నేరు చెట్టు

^ పులిసె చెట్టు
^ బూందిబమడి
^ రుద్రజడ
^ మాంజపత్రి
^ దేవగన్నేరు
^ దేవకాంచనం
^ నల్ల ఉమ్మెత్త
^ తెల్ల ఉమ్మెత్త

వస్త్రములు:—
^ తెల్లచీరలు
^ దోవతులు
^ మారులఖానం
^ పొంగరలు
^ డొంతి చీరాం
^ సన్నరైకలు
^ ముతక రైకలు

[ Page 64 ] ఇనుము ఇనుపతలు ఇనుము రాళ్లు ఉయ్యాల పేరతోట్లు. కరణాలు మూలపురుషులు. తెప్పన్న, రామప్పన్న వీరయ్య ధరు అన్నదమ్ములు. అందులో తెప్పన్న పెదరామన్న వీర్లకు సంతతి వివరం —

తెప్పన్న సంతతి —
^ ఈయన కొడుకు త్రికోటి మల్లయ్య
^ ఈయన కుమారుడు పెగడరాజు
^ ఈయన కుమారుడు కొరామప్ప
^ ఈయన కుమారుడు ఓబుళయ్య
^ ఈయన కుమారుడు డిపెగడరాజు
^ ఈయన కుమారుడు అనంతప్ప

౨ ఈరయ్యన తమ్మన్న

మల్లయ్య.

౧ పెద్దరామలన్న ౧ చిన్నపాపడు బుజ్జన్న

౧ ఈరయ్యన తమ్ముల రుద్ర తిమ్మన్న ౧ శివరామప్ప ఈరయ్యన తమ్ముల రుద్రరామప్ప

ఈరయ్యన తమ్ముల్లు ౨

౧ చెబిశప్ప గౌలమర్తి

యింటి అయ్యదు గారి తె రాజ్యాన్ని అధికారులు.

వీరు యుద్ధవీరసగం

తెందుపార్టీలు.

౨ చెబిశప్ప తమ్ముల్లు యింటి తమ్ముడు ౧ పెద చెబు

౧ సుబ్బన్న రామయ్య ౧ చిన చెబుశప్ప

౧ రామప్ప యింటియన పాసర్లు వపవాస ౧ సుబ్బన్న

౧ రామప్ప

యిందు బుకుబాగం పాచుపాపాల ౧ తెలక్షమ్మ

౨౮

౧ రామప్ప

యిరాయన తమ్ములు

౧ చెబిశప్ప

౧ ఈరయ్యన తమ్ముల కు సుబ్బన్న

౧ ఈరయ్యన తమ్ముల బలము

[illegible] సమ్మం వారి అనుభవిస్తూ [illegible] సంతతి లేకపోయినం దున యింటి అక్షయము వారసి [illegible] [illegible] లేదు.

[Page 65] సుబ్రహ్మణ్యమాండలిక

బసవాంట్లు, బసవాంపులకు
శాలివాహన శకవర్షంబులు
౧౭౨౮ అగు నేటి దుందుభి
నామసంవత్సరంలో మొదలు

[illegible] సాహెబు . . . ...

- - - - - - - - -

సాహెబులవారు ప్రవృత్తం తో
లెక్కల వ్యవహారం చేసుకొని
ఉండి ఒప్పుకొని పృథ్వి లవెరుపు
పాళెగారు వద్ద దివాంతరనా
[illegible] వారి వద్ద సదరు వా
[illegible] బసవానులు
సదరు పాళెగారి వద్ద కొత్తి
ఉండి సం ౧౭౧౧ ఫసలీలో
సదరు పాళెగారు కుంపిణీ
వారితో [illegible]
[illegible] సదరు
బసవానులు పాళెగారు [illegible]
[illegible] వాళ్ళు వందున
[illegible] సాహెబుల
వారు [illegible] సాహెబులవారు
[illegible]
సంతలో పాళెగారితో . . . .

ఆయనందున తురకపాలు
అతని [illegible]
[illegible]
జప్తీగా వచ్చినాయి
నారు.

తదారభ్య ౧౭౭౭
ఫసలీ వరకు సర్కారు
లోనే ఉన్నది. జప్తీ ఆ
యెను.
తదనంతరం స.. ౧౭౭౧
ఫసలీలో ఆతడు
గ్రామంలో బసవా
నులు కరణం చేసెను

ఈ బసవాంపులకు
మారుడు శేషయ్య
వారు ఉన్నాడు.
వయస్సు పదిహేను
సంవత్సరములు.

౧. రామన కుమారుల్లో
౧ కొండలరావు
౧ లక్ష్మీనర్సు
౨ ఈ ఇద్దరు వత
నం అనుభవిస్తూ
ఉన్నారు.
౧ రాయల కుమారు
డు శేషయ్య [illegible]
[illegible] అనుభ
విస్తూ ఉన్నాడు.

౨. పెద ఓబుళప్ప కుమారులు [illegible]

౧ నరసప్ప ౨ చిన్న ఓబుల్

పొలం తో వారి సొంత భూమి అనుభవిస్తూ

ఉన్నారు.

౧ పెద ఓబుళప్ప కుమారుడు

. . . . . మారయ్యనవారి సొంత

భూమి అనుభవిస్తూ ఉన్నాడు.

౧ రామప్ప కుమారుడు డు

శేషప్ప అలా [illegible] నవారి సొంత

భూమి అనుభవిస్తూ ఉన్నాడు.

౧ రామన్న కుమారుడు డు

సుబ్బరాయుడు [illegible] నభూమిని

అనుభవిస్తూ ఉన్నాడు.

౧ తిమ్మక్క కుమారుడు [illegible]

[illegible] నవారి సొంత [illegible]

అనుభవిస్తూ ఉన్నాడి.

ఇప్పుడు కూడా [illegible]

ఉన్నారు. స.. ౧౨౨౨ [illegible]

౧ [illegible] ౧ [illegible] రాలు...

౧ [illegible] పాలెం

3

[Page 66] ఈ గ్రామానికి అష్టదిక్కుల వివరము —

ఇంద్ర భాగానకు కోసు మీంద తూంర్పు కొండ
అగ్నేయభాగానకు కోసున్నర మీంద తుంగ వంక.
యమ భాగానకు కోసు మీంద మాళ్ళవీడు అనే
గ్రామనివష్టా. నయిరుతి [illegible] కోసుల మీంద నల్లమల
లో పెదయుండల గాండి. వరుణ భాగాన పన్నెండు
కోసుల అంద్ధ శ్రీశైల్యం అవల ఉత్తరసర్లో
వాయువ్య భాగాన పన్నెండు కోసుల [illegible] మీంద
నల్లమలలో పెద వ్యాఘ్రం మంటి రాళ్ళ బయలు.
కుబేర భాగాన ముందు కోసుల మీంద బరి కొండ
వెంట పెండ్ల నివష్టా. ఈశాన్య భాగాన రెండు
కోసుల మీంద భైరవుని కొండ. ఈ యిఆతవీడు
గ్రామంలో శిలాశాసనాలు నదరువారు యిచ్చిన
నాల్గు శాసనాలు కాని దొంత్తువి లేవు. తామ్ర
శాసనాలు లేవు. ఇది కయిఫియతు.

పోపిరెడ్డి సంతతివారు
వాలెన్న్ 1811 సంవత్సరం
ఆకవీడు గ్రామంలో వ్రాయించు
కొన్నవారు.
1. సూరారం వెంకటరెడ్డి
1 యిద్దరు నల్లప్ప రెడ్డి
20 స్సు. [illegible]
2 యిద్దరు పిరితపాలకి

ఏరాసాని రెడ్డి ముఖాంతరం
అనుభవిస్తున్నారు
యిప్పుడు 1811 ఫసలీ యిచ్చా
రాం పత్రికలు సదరు వెంకటరెడ్డి
వారు పూర్వికులు.

సూరారం వెన్నారెడ్డి
వంశాల పురుషుడు
సంతతి వారు —

వారిలో సం॥ ౧౯౯౯ వ సంలో
లో ఆత్మకూరు గ్రామంలో
వారి జీవనం చేసే వారు.

౧. సూరారం పెద వెన్నల
౧ చిన వెన్నారెడ్డి
౧ నారాయణ రెడ్డి
౧. సూరం వెన్న రెడ్డి

౪ యీనలు రెండు పోలికె
వారంతా అనుభవిస్తు
న్నారు. యీ సం॥ ౧౯౯౯
వ సంలో యీ బాలారం
పట్టాకు సదరు
పెద వెన్నారెడ్డి దాయా
లు తెలిపినారా ?

---

సూరారం చిన వెన్నారెడ్డి వంశాల
పురుషుడు సంతతి వారు
సం॥ ౧౯౯౯ వ సంలో ఆత్మకూరు
గ్రామంలో వారి ఇళ్లు ఉండేవి
వారు —
౧ సూరారం అయ్యప్ప రెడ్డి
౧ ఆ బాలకం రెడ్డి
౧ నంది రెడ్డి గారి బిడ్డలు
౧ తెలుగు అయ్యప్ప రెడ్డికు
మూడు బిడ్డలు
౧ సూరారం పెద బిడ్డలలు
౧ సూరా రెడ్డి
౧ చిన బిడ్డలు
౨ యీ తెలుగు గురు

పోలికె వారంతా అనుభవిస్తున్నారు.
సం॥ ౧౯౯౯ వ సంలో యీ బాలారం
పట్టాకు దాయాలు సదరు
సూరారం అయ్యప్ప రెడ్డి,

నిజ్జరగండ దేవుడు వంశా
ల పురుషుని సంతతి వారు —
సం॥ ౧౯౯౯ వ సంలో ఆత్మకూరు
గ్రామంలో వారి ఇళ్లు ఉండేవి
వారు.
౧ నిజ్జరగండ బాలిరెడ్డి
౧ మన్నారెడ్డి
౧ వెంకటరెడ్డి
౧ బుచ్చిరెడ్డి
౧ చిన వెంకటు.

౫ యీ అయిదుగురు
పోలికె వారంతా అను
భవిస్తున్నారు. యీ
సం॥ ౧౯౯౯ వ సంలో వారిలో
యీ బాలారం పట్టాకు సూరారం
బాలిరెడ్డి దాయాలు ఉన్నారు.

---

ఈ ప్రకారం పూర్వీకులైన
[illegible] సంతతి వారు [illegible]
[illegible]
[illegible] రెడ్డి [illegible]
[illegible] అనుభవించు [illegible]
[illegible] ౧౨౩౪ [illegible]
నామ సంవత్సరం [illegible]
వారసులుగా ఉన్నారు.

[ Page 67 ]

ఈ ప్రకారం ఆ యామంలం గ్రంగా శ్రైష్ఠింపబడు
వ్రాయుటకుం ఆయినది—

శా/ ౧౮ వ మహా శులం ౦యు స్వ ౧౧౧౧
యునవి మన్వంశా ఆనవీడు తాలూంకు రెడ్డిలందరు
సదర గ్రామం మొకాములలో వారి శాసనశిక్షి
అనుటకు.

---

సూరం అంజ్యిపిరెడ్డి నిశాని ( సూరం పెదపాన్నరెడ్డి నిశాని (
సూరం వెంకటరెడ్డి నిశాని (
కరణం ఆనవీడు శేషాచలం వ్రాలు, లక్ష్మయ్య
వ్రాలు, వెంకటల వ్రాలు.

[ Page 68 ]

---

శంకరాపురం పొలంలో ఉన్నది శాసనం వగైరా——

ఈ శిలాశాసనం మన్వాశే ఖాజ్ఞా పట్టాతా యీకా
రెడ్డిలందరు సదరు గ్రామంకేసు పశ్చిమం రెండు
కొండల మీద ఆడవిలో నంబరు ౧౧౧ దండు బాట
రెడ్డివారి పొలకు కొండమీద దక్షిణ భాగాన సమీ
పాన ౧౧౧ నంబరు ముత్తిరెడ్డి పొలకుప తూర్పు
సమీపాన కందనూలం తాలూంకా వెలిగొండు

గర్భియానతుల మో లెవెర్య్యమార్గాన సద్ధర్మమునువద్ద
కైలంపు ఓంపా శిష్యాంచి వద్ద నిల్లరాలతో ఉండె
శిలాశాసన సాంనతుల నకలు ——

స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన
శకవర్షంబులు ౧౮20 అగునేటి ప్లవంగనాం సం||
వైశాఖ బ 2 లు వేములకొండ శెట్టి కుమారులు డా
బంగం శెట్టి బొల్లపల్లి అడివిమార్గాన బావిని
పెంటు దగ్గర త్రవ్వించిన బావి — శ్రీరామ —

[Page 69] - - - - - - - - - - - - - -

. . . . . శ్రీ కృష్ణులు . . . . . .

కైఫియత్తు.... అక్షరాలు [illegible].

[Page 70] Left Blank

(Page 71) - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - -

మాదొడు అనంతేశ్వరుడు - - - - - - - - - . యునందున
అప్పుడు యీశంతయున తపః . . . . . . సంతోషపడి
నీకు కావలసిన వరం అడ్గమని పలుకు - - అప్పుడు

ఆనందీశ్వరుడు అడిగినమీదట స్వామీ! ఈ . . . .
నా పేరు ఉండేటట్లు నిర్ధారణ గావించవలెను. . . .
. . . . అప్పుడు శివుడు తన వాహనం అయిన నంది
పేరాలు గుర్తు ఉండేటట్లుగా ఆనందీశ్వరుని తెలియజే
ఆశ్రమము ముందే బండమీదను రెండు పాదాలు తమేరు
పరమ పావనమైనందున ఆనందీశ్వరుని ఆశ్రమానకు వచ్చి
వుంగా అయిదు కైలాసములమీద మహానందీశ్వరుని దర్శ
నానకు తూర్పునుంచి వచ్చే జనాలకు నదరు మహానంది పర్యంతం
మార్గం ఏర్పడినందున ఆనందీశ్వరుని ఆశ్రమమునందు నందిపా
దాలు ఉండినందువల్ల ఈ మార్గానకు నందికనుమ అనే నామ
ధేయం ఆయెను. కనుక తదాది నుంచి నందికనుము అని
జనవాంతం అయినది.

ఈ రీతిన కొన్ని కాలాలు జరిగిన మీదట
కలియుగంలో శాలివాహన శకం ౧౧౨౦ లోను. . . .
[Page 72] . . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . .

నాల్గు - - - -

రెండు గుళ్ళు - - - - పూర్వభాగాన

రెండు కోనలు - - - - తిప్పకు పశ్చిమాన స్వర్ణ

బంకొలనదికి ఉత్తరపు - - - - యుగం లగాయించి ఉండిన

నాగేశ్వర - - - - - తపస్సు చేసుకుంటూ ఉండగా సదరు

- - - - - గుళ్ళ పట్నంలో ఉండే దప్పిల సిద్ధారెడ్డి

అనేకాపు ఆవులు తోలుకుని యీ సిద్ధపురుషుల దగ్గర
గా ఆవుల దొడ్డి వేసి మేపుతూ ఆ సిద్ధులకు పాలు ఇస్తూ
ఉండగా ఒక దినమందు సిద్ధులకు సిద్ధారెడ్డి మీద
అంతఃకరణ వచ్చి సిద్ధారెడ్డితో ఈ దేవాలయానకు
ఉత్తరభాగమందు దిన్నె మీదను అరణ్యం కొట్టించి ఊరు
కట్టితే గ్రామం విస్తారం బస్తి అవుతున్నది అని వారలు
సెలవు ఇచ్చినందున అప్పుడు సదరు సిద్ధారెడ్డి ఇంటా
అయ్యవారెడ్డిని పిలుచుకుని సిద్ధులవారం చేత ఆయుద్ధరు
తూర్పు అరణ్యం నరికించి గ్రామం కట్టించి సిద్ధలూరు
అనే నామధేయం పెట్టినారు. గనుక సిద్ధలూరు
అనే నామధేయము అయి ఉన్నది.

---

[ Page 73 ]

ఆమ్యం తాలూకు పైకె మజ్జె ఏతుర్తి గ్రామం
కయిఫియత్తు

— తెన్గు అక్షరాలు

[ Page 74 ] Left blank

[ Page 75 ] ఆమ్యం తాలూకు సమ్మతు పయికి కెళ్ళు
ఏతుర్తి గ్రామం కైఫియతు

---

శ్రీశైలపర్వతానకు దక్షిణభాగమందు ఇరువై
నాల్గు కోసులమీద నీలంబల మధ్యమందు బ్రహ్మాదివృత్తు
లనకు దాంపత్యానకు గాను అపేక్షించినవాడై తానే సృష్టి
కర్త గనుక తన చేత ఉత్పత్తి అయిన షువంటు స్త్రీని వివాహం
చేసుకున్నవాడౌతాడు గనుక లోకదూషణపరిహారార్థం అట్టి
యుక్త స్థలం విచారించి ఈశ్వర ప్రతిష్ఠ చేయవలెనని ప్ర
యత్నం చేసి పూర్వం వాలుకన స్థలం మహావింధ్యాతగల
దని నిర్జనారణ్య స్థలమని నిశ్చయించి ఆ స్థలమందు

శివప్రతిష్ఠ చేసి తన కమండలోదకం చేత అభిషేకం చేసిన వాడై తన సంకల్ప సిద్ధి అయినందున తన చేత ప్రతిష్ఠ చేయబడ్డ ఈశ్వరునికి బ్రహ్మేశ్వరుడనే నామధేయం ఏర్పడి నందున తదారభ్య బ్రహ్మేశ్వరం అనే నామధేయం ప్రసిద్ధ మైనాయెను.

కుండికోదకం చేత అభిషేకం చేయబడ్డటువంటి ఉదకం ప్రవాహరూపమై దక్షిణాభిముఖంగా నదికి వచ్చి అధోముఖంగా భూపతనం అయినందున అధ్యాంతం పాతాళ అద్భుతమైనటువంటి గుండం ఏర్పాటు అయి అక్కడనుంచి ఆగ్నేయ ముఖంగా ప్రవాహరూపం వచ్చి పాతాళగంగానదికి నాల్గుకోసుల మీద కొండల సందుగా సర్పాలలో వెళ్ళి ప్రత్యేకంగాను ఉండి పూర్వాసము దాకను పోయినదై అక్కడికి నాల్గుకోసుల మీద గంభీర శిలలో ప్రవేశించి అక్కడనుంచి పూర్వ సముద్రములో కలసినది గనుక ఇది కుండికోదకం వల్ల నదీరూపం ఆయెను గనుక దీనికి కుండికానది యనే నామధేయం కూడా ఏర్పడమాయెను. ఆ స్థానమున్న గుండ్లబ్రహ్మేశ్వరం అని శ్రీశైలపురాణమందు ప్రసిద్ధిగా చెప్పబడ్డది.

సదరు వ్రాసిన గుండ్ల సమీపమందు బహు జంతువుల స్థలంగా ఉన్నందున ఆ సామాన్యులైన మహాయోగులు తపోధనులైన మునులు ఆశ్రమం చేసుకు తపస్సు

చేస్తూ ఉండగా ఆ శివవెంకటు దంపతులిద్దరూ ఉండి
భార్య ప్రసూతి సమయము అయ్యె ఆ ఆశ్రమ సమీపమందు
ఆ దంపతులకు పుత్రసంతానము అయ్యె పది దినములు అయినత
రువాత [ Page 96 ] ఆ పిల్లను అక్కడ ఉంచి వారిద్దకు
కాకారం తెప్పున యిద్దరూ వెడలిపోయినంతలో వాక్క
~~ఉపద్రవ~~ ఇద్దరిని పెత వార్గ్రహం వచ్చి తెలుస్తే వెళ్ళిపోయెను
ఆ శిశువు నిరాధారంగా ఆ ఆశ్రమ సమీపాన పొరలు
పొరలుతూ ఉండగా ఆ మునీశ్వరుడు వచ్చి బాలుని బాలించి
నంతలో ఆలాంతట్టు.... నందున ఆ శిశువు వీరింద
ప్రేమంతో శరీరం పుష్టిన వాడై తీసుకుపోయి తన ఆశ్ర
మమున ఉంచుక సురక్షితంగా సంరక్షించి నారాయణ
పేరు పెట్టి ఉండగా ఇంతలో యింద్రసభ నారదుల
వల్లనుంచి వైకుంఠ వాసుడైన శ్రీరంగనాయకులు వచ్చి
వారికి ఆ పిల్లపుష్టి ఆ ఆశ్రమానకు వచ్చి ఆ బిడ్డను
యాచి మోహంతుడై ఆ ఋషిని అడిగినంతలో సంతో
షించి వారి మనోభీష్టం తెలిపి తేవు తాను ఉంచుక
ఉండగా ఆ నారదుని వల్ల వైకుంఠమందు లక్ష్మీదేవి
విన్నదై ఆ స్థలానకు వచ్చి ఇదేమి ఆశ్చర్యమని అడు
గగా అందుకు సదుత్తరం చెప్పునందున తామసప తి
అంతట ఉండేటందుకు యథాస్థానానకు పైవెళ్ళేటందుకు

కట్టారా సరిపడక ఆ స్థలానకు దక్షిణ భాగమందు
వరుసపేటన నివసించుచున్నందున దానికి లక్ష్మమ్మపేట
అని జనవ్యవహారం ఆయెను.

తదారభ్యం తత్తత్సంబంధీకులైన పూర్వం
వెలసిన గుండము దగ్గరనే మళ్ళు విస్తారం ఉన్నందుచేతనున్నూ
మయూరుని [illegible] ఆశ్రమం గనుకనున్నూ నెమళ్ళగుండము
ఆ చిన్న శ్రీరంగనాయకులు అక్కడ నివసించుచున్నందున
నెమళ్ళగుండము రంగస్వామి అనే నామధేయముగా
జనవ్యవహారం ఆయెను.

ఆ నెమళ్ళగుండ్ల రంగస్వామి పూర్వభాగ
మందు త్రేతాయుగమందు జమదగ్ని మహామునీశ్వరుడు
ఆశ్రమం చేసుక తపస్సు చేస్తూ ఉండగా అక్కడ తమతో
వున ఉన్న కామధేనువు మనువులు రాలు సురభి అనే ధేనువు
వక ప్రదేశమందు నిల్వబడి .... [illegible]
రూపకంగా వచ్చి క్షీరపానం చేస్తూ ఉండి యుండెను.
బహుదినములు ఈ ప్రకారం జరుగుచుండగా ఒక
నాడు జమదగ్ని ఋషీశ్వరులు ప్రత్యక్షం చూచినందు
వలన వాద్దికై ఇది మహా స్థలమని ఆ స్థలమందు ఆలయం
కట్టించి సురభీశ్వరుడనే నామధేయం పెట్టినారు
గనుక ఆ స్థలానకు సురభీశ్వరం అనే నామధేయం

జనపాఠం ఉంటుంది.

ఈ సురభేశ్వరుని దేవాలయానకు ఆగ్నే
యభాగమందు సోమానాథానికి పెద్ద కోనేరుకు లోగా
జమదగ్నిభార్గవ రేణుకాదేవి అమ్మవారి దేవాలయం
కట్టించి ఆ అమ్మవారి [Page 77] కి సురభేశ్వరమ్మ అనే
నామధేయం పెట్టినందున సురభేశ్వరమ్మ అనే
నామధేయం జనపాఠం ఉంటుంది.

ఈ సురభేశ్వరమ్మకు పశ్చిమం సోమానా
థనే పెద్దకోనేరునకు లోగా ..... మహాస్థలం కనుక శివ
కేశవ అద్దరు ఉండడానికి అభిప్రాయంతో
ఆ జమదగ్ని మహాముని విష్ణ్వాలయం కట్టించి ...
సంహారించినందున గోపాల స్వామి అనే నామధేయం
అనే ప్రకారమందున గోపాల స్వామి అని జనపాఠం
ఉంటుంది.

తదనంతరం అక్కడికి తూర్పుభాగానకు
పై స్థలంలో కొండా మీద ఉన్న తమకు అన్నపానాలు కోరం
లేదని అడుగగా జమదగ్నిమహాముని స్వామివారు రాజులకు పై
పాలికి కూడా సదరు సురభి అనే ధేనువు వల్లనుంచి
పాలి పాలి మనోభీష్టప్రకారం ఆతిథ్యం ఇచ్చి
నంతలో సంతుష్టులై సురభి మాంసార్థానకు

ఆ మయుని స్వర్ణ తపస్సుకు ఆశ్చర్యం పొంది దురాశ
బుద్ధి సురభిని పట్టుకు పోవాలని ప్రయత్నం చేస్తే
ఆ సురభి ఋషీశ్వరుల వారి తాపుకు వచ్చి [illegible]
లను నన్ను పట్టుక పోతున్నారని తెలుపుయున్నారా) దేవుడు!
అని అడుగగా ఆ ఋషీశ్వరుల వారు - చెప్పితే
వారి బుద్ధి పురస్సరంగా అయిన ప్రలోభనం కాని
తమ నుంచి అయిన ప్రలోభనం కాదు నీ సామర్థ్యం
చెప్పుని విహారంకు తెమ్ము అని తెలుపుయున్నందున
ఆ సురభి తన్ను పట్టవచ్చిన సైన్యాన్ని తను ఎక్కడి అక్కడ
నుంచి ముట్టా అయి దుకానములు పూర్వపశ్చిమం
తం దుకానులున్నారి ఉత్తర దక్షిణం తరుములాడినా
పట్టు పడక అంతటి ఆత్మం తో ఆ యుద్ధం వచ్చి తెరాపం.
పృథ్వి అప్పుడు తన విశ్వరూపం చూపున అనేకమయిన
సైన్యం గోపములం వరం తెరుకుండా ఉత్పత్తి చేసి రాజు
యొక్క సైన్యాన్ని పరాజితం చేసి తరిమెను.

సదరు ఆశ్రమ స్థలానికి పూర్వం సురభి తరు
ములు బద్ధ మొదలు తరుముళ్ళ అనిన్ని దక్షిణం కొసు
మీద బహుమంది వాను వ్రయువరికి పడినందున వాను
వ్రయువారు అనిన్ని సైన్యాన్ని కొసు మీద బహుమంది
సైన్యం పూర్తి [illegible] నందున పుళ్ళల.... అనిన్ని పరమట

కౌరవపాండవ గాసైన్యం ఉత్పత్తి అయి యుద్ధం చేసి అక్షౌ
హిణులు. వారి వలయ అంతం ఒక్క రోజు పదినం దున - - - -
- - - - ఉత్తర సైన్యానికు క్షేత్రాలు జరిగిన స్థలాలు
గనుక పాలగుండం అనిన్నీ వాండికె అయినది.

ఈ ప్రకారం సమస్త సైన్యాన్ని నాశనం
చేసినందున రాజులకు కొంత తాపసం వచ్చి ఇక్షిన
పైన్యాం తెలుగుకుండా యకాయకి జమదగ్ని ముని [Page 78]
శ్వరుని ఆశ్రమం మీదపడి జమదగ్నిని నాశం చేసినవి.
అటు తరువాత పరశురాముని వారు తమ తల్లి అయిన
రేణుక వల్లనను ఈయం వర్తమానం విని ఈయం దుర్మార్గం
చేయుబద్ధ కార్తవీర్యార్జునిన్ని వాని వంశం రాజులు యుద్ధులు
కుని పితృ దేవతలకు సోపానాలుకట్టి ఆ రక్తంచేత
తర్పణం చేసి ఆ పాపపరిహారార్థం తమ తండ్రి కట్టిం
చిన సురభేశ్వర మహాస్థలానకు పూర్వభాగమందు
సోమేశ్వరలింగం దేవాలయం కట్టించి లింగప్రతిష్ఠ చేసి
పాపనాశేశ్వరుడనే నామధేయం చేసినందున పాప
వినాశనం అని జనవాడ. అయినది. తత్ప్రభృతి
జమదగ్ని ఆశ్రమ మున్న సురభి ప్రాంతమున్న
ఉపుంయ ఈశ్వరస్థానాలున్నా అంటుగనుక సురభే
శ్వరం అనే నామధేయం జనవాడ. అయినది. స్వద

శ్రీశైల ..... మందున్న ఆ ఖ్యాతైలాసమైన శ్రీ
శైల పర్వతానకు ఉత్తర ద్వారమని ప్రసిద్ధంగా చెప్ప
బడ్డది.

ఈ స్థలానకు ఉత్తరం సామీప్యాన నేడదే కొండమీద సురభివల్లనంబ ఉత్పత్తి అయిన సలిలం ..... లయుద్ధం చేసే ఉప్పుడు వాంకి కప్పల్పి పాసలు నిచార్జా చేసిన మత్తంగాను అఖండ ధారగా పాలు కురిసిన స్థలమందు ఆ ధారాంపాంత ముఖేతే వఘు కుండంతో ప్రదేశందున దానికి పాలకుండం అనే నామధేయం జనపాంతం ఆయెను.

సదరు సురభేశ్వరం స్థలానకు పూర్వం సామీప్యాననే తిప్పమీద పావురాళ్ళు విస్తారంగా చేరుతు ఉన్నందున దానికి పావురాళ్ళ తిప్ప అని నామధేయం అయినది.

దీనికి యీశాన్యం అక్కకొండ మీద తిప్ప మీద తగుదుర్గాల తెల్లైలు విస్తారంగా ఉన్నందున దానికి తెల్లైల తిప్ప అనే నామధేయం జనపాంతం ఆయెను.

దీనికి ఆగ్నేయం సామీప్యాననే తిప్ప మీద నక్కలు విస్తారంగా నివాసం చేసుకొనున్నందున దానికి నక్కల తిప్ప అనే నామధేయం జనపాంత. ఆయెను.

దీనికి పూర్వం ఆగ్నేయం సమీపము త్రికూటకొండను
మీంద కొండమీంద విశ్వామిత్రుడు వశిష్ఠులవారితో
విరోధించి ఆ పర్వతము ధ్యానమునందు తపస్సు చేసేటం
దుకు యత్నం చేసినవారై తనకు స్నానపానాదులకు యోం
గ్యమైన అతిమృగ్రాలాగున ఉదకం గాగలందులకు తనమనం
త్ర్యం చేత కొంచెం నేలును అపేర్చు చేసి అందులో
ఉదకం ఉండే గలందులకు గంగను పిలిపించి చేసినంతలో
గంగ ప్రత్యక్షం అయి తిరిమితాచితాను. . . . . . . .
యీ కొల్లలో యెడబడకుండ నిత్య ప్రత్యక్షంగా ఉండ
. . . . . [Page 79] . . . గా చేయుమని చెప్పినంతలో
అంగన్నను పిల్చి నంపించి యీ అర్థం విన్నపెద్దలమున్నాం
త్రం చెప్పినంతలో ఆ యన చెప్పిన ఉత్తరం ఆ మెతెరా
కూండిన యిలంకా మాంకు అక్కడ పని లేదు అప్పు ఆసి
తాంవ తిర్మా మాకు నియిత్యం లేదు. ఆవెంతెగనవుంకు
నాన్నస తేవని చెప్పగనుక అప్పుడు బాల్యలంపతి ఆ పెంట
బులు గౌలు వెంబుగ్రలం పెంయిల పర్యంతం ఉండగా తీర్చి
ఆ త్రికుల తిలాంవ జీవం అన్నం వస్త్రం యిప్పి సంరక్షణా
చేస్తూ ఉండి తదనంతరం ఆ యివము కాలం చేసిన తరువాత
తాయి ఉత్తరక్రియలు చేయించి తదారభ్యం లక్ష్మీ
వారికి కుంబాలవారు సామంతులై మిరాశి అనుభవిస్తూఉండి

తదనంతరం మఖరాలు (ధ్రువ) శ్రీ సం(త్రి)గెలు వేసుకుని
కసబా .... ఏకాంతి సత్రం ఉండెను. తదనంతరం ....
సురక్షేశ్వర స్వామి వారికి ఆగ్నేయ భాగమందు ...
కరణం మయూర్తి రాజు ఆ సీమయందున గుండ్లకమ్మ నది కట్టు
కట్టించు కాలువ తెవ్వించి దానికింద కొంత పొలంపునా
చేయించినాడు.

అటు తరువాత కత్తి క్రిష్ణారెడ్డి గుంటాల
బొబ్బిలావతి ఉప్పాయపల్లి కొండా సదరు మయూర్తి
రాజు గట్టువారికి అయాంగారం సమీపమందే గుండ్ల
కమ్మకు కట్టవకట్టించు కాలువ తెవ్వించి సదరు గుండ్ల
కమ్మనీళ్లు సదరు వాగుయందున చెర్వుకు వానికుంట
లోకి పెట్టి ఆ కుంటకింద ఉండే వెలపొలం మొత్తం కాల్వ
కింద ఉండె వెలపొలం మాగాణి చేయించి సర్కారుకి
శ్రోత్రియ ఆచారీ గ్రామమునకు వేసినారు.

తదనంతరం పశ్చిమ నాలుగు కాపుల మొత్తం
వీటులో చేరి సదరు రంగప్ప వంశస్థుడు పెదబొబ్బిలావతి
వారి దగ్గిరకు వచ్చి తమకు రెమ్మెక్కక ద్రవ్యం నీ పొలముమీర
లోపల కొంత పొలం ఇం(త్రి)కి ఇమాం ఇప్పిస్తే గ్రామమందు వుంటే బస్తీ
చేస్తూ ఉన్నాము అని మనవి చేసుకున్నందున సదరు
కొండ్ర వీటిగ్రామమునకు పశ్చిమ భాగమందు నాంచారా

పాళ్యనవే ఉం(డ్రి)కె వేశయున్నే నందాల చెన్నగారులవే
వారందు అక్కడయుండ్రుకట్టుక ఉండగా యింక కొందరు
సంసాన్లు అక్కడనే యుండ్రుకట్టుక ఉన్నందున అది చెన్న
గానిపల్లె అనే నామధేయం జనవాదం అయెను.

వెంకలవీడు పటంబు అయి ఉండగా
గ్రామం బస్తిచెయుంబు అక్కన్న వీరం టంల పేర అన్నెప
ల్లె నామధేయం జనవాదం అయెను. సదరు అన్నపల్లె పాల
ము దక్షిణగా నై ఋతిభాగమందు కొంసుమార 4 కుంచాల
భూమిలో పతిగాం సెలవృయ్యూర [ Page 80 ] పక్షిమాన
నుంచి కొందరు కాపులు వచ్చి పూర్వం పుల్లలవాండు మీది
స్థలమందు గ్రామం కట్టి ఉండగా ఆ గ్రామానకు
పశ్చిమ భాగం వక కుంట ఉండగా ఆకుంట లోనీళ్లు
పులుసు లాగు ఉండుడం ఉన్నందున సదరు గ్రామానకు
పులుసుచెరువు అనే నామధేయం కల్గ జనవాదం అ
యెను.

ఈ మజకూరలు కొన్నిదినములు కసుబాలాగు
అంతర్యాతము యి ఉండి తదనంతరం మయూరా కాపారాలో
..... అయినది. ఇంతలో మయూరాశాన్నిత్కమ్ము
ల్నాం అ..... ప్రభుత్వంలో సదరు గ్రామంపెద్ద
కల్యాణాంతికి జమాగిరు అయెను. తదనంతరం గ్రామ

మధ్యమందు పూర్వాంకాంకల్లా ఉండి శకసూర్య అయి ఉండగా
అప్పుడు నాల్గు బురుజులు కల్గాం కట్టించినాడు.

పూర్వం సర్వమాన్యం సదరు సూర్య దేశ కాలోక్తం
మాన్యాలకు బారాబలు వతీలకు జోడి ౧౨ . . .
వెలిప్పున మొకర్రరు చేయించినారు. సదరు ప్రభుత్వం
లోని వనాలు వేయించినది శాలివాహన శకం ౧[illegible]
సంవత్సరంలోను ఊరికి పశ్చిమం సామీప్యాన గుండ్ల
కమ్మకు పశ్చిమం తురిమెళ్ల వీరభద్రయ్య వేయించిన
వనం వెంకన్న వెళ్లు వేయించినాడు. సదరు గ్రామానకు
పశ్చిమం సామీప్యాన సదరు వనానకు దక్షిణభాగమందు
ఆలువాల వెంకన్న వనం వేయించినాడు. దీనికి దక్షి
ణం గ్రామానకు పశ్చిమం పాలువాయి అక్కిశెట్టి వేయించిన
వనం దీనికి దక్షిణం సామీప్యాన కెలంకి వీరయ్య
వేయించిన వనం వకటి. దీనికి దక్షిణం గ్రామానకు
పశ్చిమం సామీప్యాన తెలుకల రంగడు వేయించిన వం
వనం వకటి. దీనికి ఉత్తరం గ్రామానకు పశ్చిమం పెద్దకాల్వ
బయ్యన ముత్యాల వీరన్న వనం వకటి. గ్రామానకు
ఉత్తరం సామీప్యాన గుండ్లకమ్మకు ఉత్తరం మల్లా
రెడ్డి వేయించిన వనం వకటి. దీనికి ఉత్తరం
నంబి అనంతయ్య వనం వేయించినాడు.

గ్రామానకు ఈశాన్యం తుర్కిక్ష అనంతరాయుడి యుంచిన బృందావనం వద్దకు.

ఈ ప్రకారం సదరు ప్రభుత్వంలో దేవనాలు వెలయుదమయినది.

గ్రామానకు ఉత్తరం కుంచాల పెదరామప్ప శివప్రతిష్ఠ చేయించి రామేశ్వరుడు అనే నామధేయం ఏర్పరచినాడు. అక్కడనే గ్రామదేవత ప్రోతేరమ్మను నిలిపినాడు. తుర్కిక్షమాదప్ప అనే ఆంతన శ్రీశైల పర్వత యాత్రికులు అక్కడనుంచి లింగంతో సుకే వచ్చి మాధవస్వామికి పక్షిమం..... [Page 81]

.... రాజు శిథిలాల కోత సందర్భంలో చిన్న వాండ్ల అక్కడ నిలిపి తాను.... ప్రోయి అక్కడ సర్వ..... బక్క వడివాయలు.... ని ఆశ్రయించి వారి దయ.... సంపాదించుకొని తమ పూర్వోత్తరం చెప్పుకొ ఆ తరువాత సురఘేశ్వర స్థలం వచ్చి భైరవ క్షేత్రం చిన చెన్నురు ప్రతిష్ఠ అయిన శివాలయం మాధవ.... మేశ్వర స్వామి ప్రసన్నవెంకటేశ్వర్లు గోపాలస్వామి యివి మొదలైన దేవాలయాలు కుందికానదీతీరం మహా క్షేత్రం పూర్వం ... .... మహిమాన్వితాలు నదిని - ... అయి ఉంది ఆ తుర్కిక్ష

(గ) మరింగా నడుస్తూ . . . . బలపడిపోయి
నవి. . . . . తమరు అభిమానించి శాస్త్రీ . . .
యు నాం. మానస్వాధీనం చేయుస్తే ఆ స్థలాలకు యధాప్ర
కారం తమరు పునరుద్ధారం చేసిన . . . ఈప్రకా
రం చెప్పగా అంతటి అభిమానించి రాయలవారి దర
్శనం చేయించి మిటలు 70 వరవళ్ళు శాస్త్రీయంగా
నిష్కర్ష చేసి అష్టభాగ స్వాములకు తెలియజేశాం
దయచేయించి తగకు కల్పిస్తే అగారాలనుంచి
వచ్చి తదారభ్యం సర్వాధికారులకు శాస్త్రీయంగా ప్రకారం
వెళ్ళించి దేవస్థలాల్లో అన్నింటికి యధావిధిపూ
ర్వకంగా. మహోత్సవాలు జరుగుతున్నవి ఖర్చు కారిపి
శాస్త్రీయం అనుభవిస్తూ ఉండి యేర్పరచిన వివరం —
అష్టభాగస్వాముల తమదేగనుక అప్పుడు
ఆయూరమరగాండ్లను యేర్పరచి పాలం బస్తిగారు
మానకు ముందర బస్తిగారివారలు కట్టవలసినవాటికి
తారతమ్యంబుగా తురుష్కులుకు హద్దులకు లోనగా అంతటికి
- - - గా నిష్కర్షం చేసినారు. గనుక గాజులూనకు రద్దీ
దాం కొనుమూరు కాలవమున్నెపు స్థలమందు
పశ్చిమానకుంచి పూర్వదేశానకుంచి కొండరు కాపులు
వచ్చినదరు మళ్ళుకొన్ను నప్పుకొలపు ప్రకారం కొలుమం

కల్పించుటవలన సౌలభ్యం అనే సామర్థ్యం ఇవపాంతం.
అయినది.

గ్రామాలకు పట్టణం అర్థ మైనవసరాల
కొందరు కాపులు మల్లికార్జున నల్ల సెలవుప్రకారం గ్రామం
కల్పించుటవలన... పాపవి సాంకేతికాలని దేవాలయాలకు
దక్షిణభాగమందు అంతర్వేది..... కళ్యాణ విస్తారం
గా ఉన్నందున దానికి పెంకల్లు తెలుసు అనేసారి ఆపదలయం
ఇ... పెంకలు కెలుసుకు సామాన్యాలు
గ్రామంకల్పించుటవలన ............ ఇవ
పాతం అయినది. గ్రామాలకు పట్టణం తెలుసు
విరాల............ -స్థల మందు కందనా
లుసిమసుంచి కొందరు కాపులు........
[Page 82]...మల్లికార్జున నల్ల సెలవుప్రకారం గ్రామం
కల్పించుటవలన ఆ గ్రామాలకు బాగా తెలియదు.....
.... లయం ఇవపాతం అయినది. ఈ ప్రకారం నాల్గు
గ్రామాలు నిర్మాణం చేసి ...... నిత్యనైవేద్య అఖండ
దీపారాధనలు మహోత్సవములు......
ఉత్సవాలు నాలు చేయు సూచించెను.
తదనంతరం కొన్ని దినములకు ...
మహామండలేశ్వర ఆదిరాయ ప్రభు బాంధవ

ప్రభు రాయరగండ మయారు రాయరగండ మియుష్పత్తు
రాయరగండ పూర్వపశ్చిమ దక్షిణోత్తర సముస్
ముద్ర . . . . శ్రీ వీర బుక్కరాయలవారి ప్రభుత్వంలోన్
వారి సర్వప్రధా . . . . . . వదియులవారు . . .
గ్రం సోమనాథ ఖగ్గం పాటిస్తూ . . . . శ్రీశైల ప్రదక్షి
ణార్థం వచ్చి . . . . . . తన త్రిశ్రో . . . . స్వామి
వారి . . . . . వారి అంగరంగ వైభవాలకు . . . .
. . . . . . చేసినారు.

శాలివాహన శకం . . . . . . . సోమ
విశ్వేశ్వరుని దేవాలయం మల్లికార్జునప్ప కుమా
రుడు పెదమల్లప్ప యీ సమాచారం వ్రాసే వదియుల
వారి . . . . . . . సోమనాథ త్రయంబక గర్భాలయంలో . . .
మీరు సోమ విశ్వేశ్వర స్వామి వారికి అభిషేకం
చేయు దానకు లేదు మనసు బలు స్వామివారికి వేసవి
పూజాపునస్కారాలు జరిపిస్తున్నాను ఉగాది వారు
కాబట్టి మా గర్భాలయం మరాఠ సెలవు ప్రయాణంయిమని
అడుగగా అందుకు వారి మనస్సుకు అసహ్యం
వచ్చి ఈ గాలయం మీరు సోమత్రయంబక దానకు నిమి
త్తం లేదని తిప్ప ఖ్యాగసోమ మార్గాలలో కరసోకం
స్వామి వద్దకు పూజాత్రం మీకు యీ సర్వత్ర ఉన్నారు

అనుభవించుచు ఉండుమని సదరు తమ మొత్తంకతో
కం మొకరారు చేసి కొంత పొలం సర్వమాన్యంగా యిచ్చి
దేవస్థలాలకు మందవసిన్యమికి సంవత్సరం౧కి మిష్టలు
౯౦ శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామికి ౨౪ కొండపాల పాండ్వమికి ౧౨
మల్లేశ్వరస్వామికి ౫౦ సురభేశ్వరానికి ౧౮ ప్రసన్నవెంక
టేశ్వరునకు ౧౦ యీ ప్రకారం యినాము ఉయరవై
మద్దిశు కొంత పొలం మాత్రం మొకరూరు చేసినారల
గ్రామ సర్వాధుకుడు జమీ చేస్తూ పోయిరి. తదనంతరం
గ్రామానకు ఆ అర్ధాంతర గాంధ్రానే ప్రయుక్తరారు .
... కలికాలం మాత్రం అనుభవించు కుంటూ ఉండిరి.
తదనంతరం ...... రాయలు వారి ప్రభుత్వం
లో పండితి కామారాజు కుమారుడు ......
వగైరా ఆవరం చేసేటప్పుడు సదరు తమ్ముళ్లు గ్రామానకు
పశ్చిమ భాగమందు ...... కొంసుమీద ఉండే వాగిళ్ల
వద్ద సురభేశ్వరం ...... వగైరాలు సమర్పణ
చేసినారు. ఇందుకు సురభేశ్వర ... [Page 83]
వారి దేవాలయం ముందర ...... సదరు గ్రామా
నకు యీశాన్యభాగమందు ఉండె తెల్పుల బిట్ట
మీద ...... గారి మేనమామ భూటరు నరసింహస్వా
సింహస్వామి వారికి దేవాలయం కట్టించినారు.

తదనంతరం నర్సి ........ వారి ప్రభుత్వంలో
సదరు తుర్కిస్థానములకు సైబులి ఖాం .........
పూర్వం అన్నాలపాడు అనే స్థలమందు తూర్పు కొండ
వీ ........ తాపు వాసములు బొమ్మారెడ్డి వాసవమా
రెడ్డి అనే వారు ........ పెద్ద అన్నన్న
నిలవుపుండ గ్రామం కట్టించినందున ........
పత్తి అనే నామధేయం జనపాతం అయినది.

శాలివాహన శక .. ౧౩౨౮ ........

తుర్కీశకు యీం శాతబ్దం కొసుమారు సదరు పెద్ద అన్నన్న
భార్య అనంతమ్మ పత్తి కట్టించినందున ఆ గ్రామమునకు
అనంతపత్తి అనే నామధేయం జనపాతం అయిన
సదరు తుర్కిశ్కే పూర్వం కొసుమారు మాధవరెడ్డి అ
నే ఆయన కుం. ఉపాయంబె గ్రామం కట్టించినందున
మాధవాపురం అనే నామధేయం జనపాతం అయిన
ది.

సదరు మాధవాపురం మాధవరెడ్డి వారికి పాదు
పుసేవకు సమర్పణ చేసినారు. తదనంతరం శ్రీకృష్ణదేవ
రాయల వారి వదినె వరదరాజమ్మ అమ్మంవారిని
కట్టించే టప్పుడు వారి నిశాని బల దార్లలో తొర్పుల
[illegible] నాయుడు అనే వాడు ఆమెకు అంతఃకరణ

వస్త్రాలంకరణ తెల్లవ్వాలా ఉండి పెంపొందించుకుని వారు తమ
ముక్తావళ లనని ఆదుర్గా వారు తన పేరు నాశ్యాతంగా
నిలబెట్టుకుంటూ వేయుంబడుతుంటూ ఉండాను అని ఆదుర్గ
గా వారు ఆదేశ ప్రకారం నిలబడాలసినదిగా ఉండి లోను
తపోయి సదరు తురుష్క వారు వ్యాఖ్యానించేదు నా
మీరాపోయిన కుండ వేయుంబడనందున దానికి తప్పదు
వానికుండ అని నాపు ధేయం జనపాంతం ప్రకటించు.

తదనంతరం గోలకొండ తానీషా వారు ప్ర
భుత్వం అయితున్న దినములు జరిగినప్పుడు రాజు
విద్వారాలవైతే గలుకుం నాందాంకుతుంద వస్తు వెరంజు
అయినందున కరణాలు అనంతవర్మ పల్లెలో ఉండి
అక్కడ తాపురం . . . . . . . . సంతాన విహా
రం మనుకుంటూ ఉన్నంతలో మళ్ళీ లింగన్న అనే
. . . . . . . అన్నదమ్ములు భాగంకు చెందిన చర్చ పూర్వ
పత్రిషాపత్రం . . . . . . . . పెద్దకోటు, కొంగలవీడు
లింగన్న భాగ. . . . . (Page 84) పల్లెవర
ప్రకారం మజరాలు పంచు . . . . . . వారు
అనంతపల్లె మాధవపురం కొండా విహారమను కుంటూ
ఉన్నంతలో సర్కారువారు కరణాలను పిల్పించి
నాలుగు. వర్తమానం యానాదులు దరఖాస్తు చేసి కుస్తీవేయుచు

...... ఋష్యపంపించినంతలో ముల్లపుత్రాలు

అయ్య...... మొగసంతతి లేక ఆ దశిన్న దిగాది

నా. అంగన్న అనే ........ అక్కమ్మ అనే

ఆ మెనకు భరణం నిశ్చయించి యింటవల్లు ముఠాంశలోని

.......... ప్రయత్నపర్యంతంలో ఆమె విరాధించి

...... నాందీనగా అయినసరిలమైన బడుగులకు

ఉపేక్షించుండగా ...... నాను బులబ్బాలు

చేసి ప్రయత్నపూర్వకంగా గౌరవంగా ఉండేటం

దుఖ........ తనగర్భమందు పుట్టినవన్న

దానికి వివాహం చేసి ఉంచుటకు లేక ఉండే ఉండగా

అంతట క్షమ్యం తాలూకు దీనాయి కొంమాల

జాబితా పతిగారు క్షమ్యంలో ఉండి ఉండగా వారి

తాపుకలవన్న తన పూర్వాహ్నం రంపాల్లు కైని

మొంబన్నదాని ప్రయోజనం చేసి మపట్టినప బాగ

ళ్ళలలో తల్పవలసిన భారం యిందీననిమా ష్లుకున్నాం

తలో ప్రస్తుతం ప్రతియోజనానికి అయిమంత్రాచలమని

గాదిగితే యింటి పైవారివారలు యిప్పించమని ఆదిగి

నంతలో అదే ప్రకారం యింటి పైవారివారలు యిచ్చినం

తలో మొంత్రపైకం యిన్న దబులాపణాలు తీర్చుకుని

మొంత పయికంతీసుకొ కున్నదాన్ని రెండుబెట్టుక

(తా నాయకు)
పశ్చిమం కొనాయకు పోయి అక్కడ అఖణ్డదానిని ప్రతిష్ఠ
జనం చేయువలె నని నూరు వరహాలు పదియుం తాం అక్కడ
ఋగ్గాం చేసి ప్రతిష్ఠ జనం చేసుకుని ఆ ఖ్యాతి వెంట
చెల్లుబడి గాయినాను వచ్చి వచ్చిన వారం వినాయకాను చేసుకొనం
ఉండగా ఇ.... అయినను శరీరం నను
బలిష్ఠయు లయిన అశక్తవచ్చినం మన సదరు జాబ్
..... గారి దగ్గిర వచ్చి ఖచ్చితాన్ని నిక అశక్తతకనుపించు
సౌ నాం ప్ర..... కరతేల్ప మని చెప్పగా వారు తిరిగి
కొంత అర్థం ప్రయం చేసి ............
నిర్ణయం తాం కాని పోయిదె గనుక తదనంతరం .....
........ తన పని యంలాంగున అయినను. ఇక్క
వాంగి ---- నిర్ణయం చేసుకొని వాని ఉండి
ఇద్దు అంతెగదా ---- తెలుగు
నా బ్రాగం అర్ధాంశం మారా ......
నాంతు యూ నిర్ణయం అర్ధాంశ స్త్రం యుద్ధ ..... [Page 85]
..... దగా ప్రదేశ్వరాలం ..... వరం ఉన్నందున ఉదకం అంతరగం
..... సముద్ధి అయి ఉండెను .....
చలము కొంద ఆశ నాయుడి ఉలం జన పొరు. అయినను.
విశ్వయు ఆ సు వినిపిస్తున్న .......
చేసి నంతలో ---- స్వామి అదిగా వంశ

ఉందుకు అయుక్తంగా . . . . కావలెనని చెప్పగా
అప్పుడు అతడు ఆ పర్వ . . . సముందు శృంగారం
లేకాంతస్థలంగా కల్పనచేసి యీ దివ్య మహాస్థలం తమరు నివ
సింపుమని చెప్పిపోయెను. నంతట ఆ క్షేత్ర భైరవాలో పాసనపరు
డైయుండి అక్కడ అయిదులింగాలు ప్రతిష్ఠచేసినందున
అది పంచభైరవ క్షేత్రమని శ్రీశైలపురాణమందు చెప్ప
బడ్డది.

దీనికి పశ్చిమం ఆ రుమాంసుల మీద గౌతమ
మహాముని ఆశ్రమం చేసుక తపస్సు చేసుకుంటూ ఉన్నం
దున దానికి గౌతమ ఆశ్రమమనే నామధేయం యుంచినవాం
తం. ఆ అంటారు.

తదనంతరం యీ క్షీర శతమందు జనమేజ
యుడు రాజ్యం పరిపాలనం చేస్తూ ఉండి సర్పయాగం
చేసి ఆస్తికుని వల్లనుంచి యాగ సమాప్తం ఆయినతరు
వాత వారి ఆజ్ఞ ప్రకారం బైరా సంచారం వచ్చి మహా
స్థలాలు సేవించుకుంటూ వచ్చి శ్రీశైలపర్వతానకు వచ్చి
మల్లేశ్వరస్వామిని దర్శనం చేసుక ఆ మహాస్థలాలకు
ఉపద్వారమయినటువంటి సర్వేశ్వరస్థలానకు
వచ్చి అక్కడి స్థలం మహాత్మ్యం యావత్తూ విమర్శించు
కొని. మహాస్థలమని తెలిసి అక్కడ కోటిలింగ ప్రతిష్ఠ

చేసి అక్కడనుంచి సదరు పాల్గొనిన సురభి ..... ముఖ్యభక్త
స్థలాంతరము వచ్చి అక్కడ కుంటి తానపడి ..... ఆలయ నిర్మాణ
స్థలమును విచారించి అక్కడ విష్ణు(ప్ర)తిష్ఠ చేయువలయునని (ప్ర)
యత్నంచేసి మాధవస్వామి అనే పేరు పెట్టి దేవాలయం
కట్టించి పశ్చిమ ముఖంగా ద్వారం పెట్టి కట్టించి అక్కడ
గర్భాలయం నిర్మాణం చేయించి సురభి వారి వంశం అప్పటి
నుంచి అయిన కార్యక్రమంగా ఉంటుంది ఆ గర్భాలయానకు
తుర్యక్ష అనే నామధేయం చేసినందున తుర్యక్ష అనే
నామధేయం కలిగినది. ఆ తెలుసు.

ఈ ప్రకారం గర్భమునిర్మాణం అయిన
తరువాత దానికి పాలు రక్షణం దక్షిణ్యం చేసిన
వివరము ——

పూర్వానకు అర్థ కోసు మీద పంచ భైరవ
క్షేత్రమయిన శేషకొండ దక్షిణానకు కోసున్నరమీద
గౌతమ క్షేత్రానకు దక్షిణ భాగమందు ఉండే నర్సులపాలనకు
పశ్చిమానకు వెన్నిది కోసుల మీద గ్రామముల నుండేదంగరంగ.
నాల్గువైపు పశ్చిమంగా ఉండే పెద్దకొండ పూర్వానకు అర్థ
కోసు మీద నాగులకొండ యీనాళ్ల వందవ్వలకు లోగా
ఉండే భూమి సర్వ అగ్రహారంగా శ్రీ తుర్యక్ష లక్ష్మీ
మాధవస్వామి వారికి సమర్పణ చేసే [Page 86] యుద్ధ

....ఆ విష్ణుస్థలానకు పశ్చిమ భాగ ........ మాహా
నసే శివాలయం కట్టించి శివ ప్రతిష్ఠ చేయించి భూమిశ్వరుల
డసే.......... యేర్పరచి శివకేశవులు యిద్దరి
నిత్య నైవేద్య దీపారాధనలు ........ నిత్యోత్సవ
పక్షోత్సవ .... సంవత్సరోత్సవ పల్లవోత్సవ
......దీపోత్సవ రథోత్సవాది మహోత్సవములకు
అంగరంగ వైభవాలకు .... కలుగ్గు సమస్తాంగా
వెయికరరువేసి స్వాస్థ్యదానం మొదలయిన షడ్వం
.... బ్రాహ్మణులకు వృత్తులు యేర్పరచియున్నారు.
విక్రమ శకంలో విక్రమార్కుడు సంచారం వచ్చి
ఆ మల్లిఖార్జున స్వామివారి దర్శనం చేసుక సరభేశ్వ
రానకు వచ్చి అక్కడ సదరు గోపాలస్వామి దేవా
లయానకు పశ్చిమభాగమందు వుండే తిప్పమీద దే
తాళమునికూర్చి పురశ్చరణచేసి ప్రసన్నం చేసుక అక్కడ
ప్రసన్న వేంకటేశ్వర్ల దేవాలయం కట్టించి ప్రసన్న
వేంకటేశ్వర్లు అనే నామధేయం యేర్పరచి వారికి అంగ
రంగ వైభవాలకు సదరు బొమ్మవీడు అనే స్థలమందు
కొంత పొలం ఇంద్రికై యేర్పరచి సమర్పణచేసినారు.
తదనంతరం శాలివాహన శకంలో 1000ల
గోలకొండ రాజులు శ్రీమన్నవారిమండి తాన్నార అప్రతిక

వల్ల తండ్రులు గోపాలరావు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండగా వెంకటాచలంగారు నందెల కృష్ణరాజుగారలు వచ్చి ఆ స్థలమందు గల మంత్రేశ్వర స్వామి వారికి నిత్య నైవేద్య దీపారాధనము మొదలైనవి నడిపిస్తూ ఉండిరి.

తదనంతరం కృష్ణమరాజు గారి కుమారుడు వెంకటరామరాజు గారు వచ్చి వ్యవహారం చేస్తూ తండ్రి గారు చేసిన మర్యాద చొప్పున నడిపించినారు.

ఈ ప్రకారం కొన్ని దినములు జరిగినవి పిమ్మట అగ్రగండి రాజులు ప్రభుత్వం అయిన వెనుక శాలి వాహన శక వర్షంబులు ౧౭౫౦ శుక్లనామ సంవత్సరం లో పెద్ద దేవరాయలవారు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండి ఉప్పుడు అద్దగండి తాలూకా బుదగల నాంకోశీమ లో పామూలగల్లు వేముగంటి తాలూకా కొండవీటి సత్రలు వేముగంటి మల్లికార్జున నప్పు అనే అంచున శ్రీశైల యాత్ర పరివారం తో కూడా వచ్చి స్వామి వారి దర్శనం చేసుక ప్రదక్షిణ పూర్వకంగా పూర్వద్వార మైన త్రిపురాంతకేశ్వర స్వామి వారి దర్శనం చేసుక ఉత్తర ద్వారమైన సురభేశ్వర స్వామి వారి దర్శనార్థం సురభేశ్వరము అనే స్థలానకు వచ్చి సురభేశ్వర

స్వామి దర్శనం చేసుక పంచాక్షరార్ధ్యులదర్శనం చేసుక
యిది మహాశివక్షేత్ర స్థళమని పెద్దలవల్లనుం విని
గుంబి తెలుంగు బద్ధకనుమండు వాండయు అక్షయ్య దిన్ని
దినములు నివాసంచేసుక ఉండి అక్షయ్యనుంచి దేశంలోక
పోవడాం.... [Page 87] సాంబూపోర్యనె ....
...... ప్రతిమాను శిలాం లుం ఉపం కోట్టించి శివప్రతిష్ఠ
చేసి మల్లేశ్వరుడు .... యేపురంబనాడు. గామీరంగను
రత్నగాం సాంబూపోర్యనవె పోతేరమ్మ ......... నాంల
అక్షయ్యనే గణేశుని నిలపినందున అది గణేశుని పేరు
...... అగ్నేయు భాగముందు. ......
విస్తారంగా ........ తరువుండ్లపాడు వాండ్లకె అయి
ఆ స్థలముందు దూండిపుల వాండ్లు కొండ్ర మదాంల
అనేవాండు అక్షయ్యభూమి త్రవ్వించి గ్రామంకోట్టించి నందున
అది మదాంపు పల్లె అనే నామధేయం చేత వచ్చిబరా
అయినది.

శాలివాహన శకం 1627 లో యీ మజరా
గ్రామం అయినది గ్రామానకు పూర్వం అగ్నేయాన
మీద శాలివాహన శకం 16.. లో అక్షయ్య నివేశం
కాపు తెలుగ్గుల సరిసిరెడ్డి అనేవాండు గ్రామం కట్టించినందు-
న ఆ మజరా గ్రామానికి రెడ్డిపల్లె అనే నామధేయం.

కల్గి అదివరకే మధురా అయినది శాలివాహనశకం
1565-66 లో పూర్వం వారి శిన సక్తుల తిప్ప మార తుర్కి
స్థానమున్నప్పు అంజనేయులు ప్రతిష్ఠ చేయించినారు.

గ్రామమునకు పూర్వభాగం అగ్నికోణము మీద
అంకటం లింగప్పు అనేవారు నీల దేవపైనుకే అక్క దేవుండు
చేయించినారు. అదినే లింకుంట అనే నామధేయం
అయినది. సదరు శకములోనే గ్రామమునకు దక్షిణం
అగ్నికోణము మీంద అన్నసప్తి మార్గమందు తుర్కి
లింగన్న పనులు సంరక్షణార్థం కుంట చేయించినారు
అది లింగన్నకుంట అనే నామధేయం బనవొంతం ఆయెను

తదనంతరం బహాదరువారి [illegible] ప్రభుత్వం
ఆయెను. గ్రామమునకు దక్షిణం నైరుతీవరం మార్గ
మందు అగ్నికోణము మీంద తుర్కి అంకన్న శాలి
వాహనశకం 1200 లో కుంట చేయించి దాని తింద
మూడు సంవత్సరములు వరిమడి చేయించినారు.
తదనంతరం బంతవనం చేయించినారు. గ్రామమునకు
పశ్చిమం అగ్నికోణము మీంద నరవలో శాలివాహనశకం
1208 లో అమలకి... బంతి చెట్లు మామిడి చెట్లు
నేరేడు చెట్లు వగయిరా వనం చేయించినారు.

తదనంతరం బహాదరి వారి ప్రభుత్వము

పోయి మొగలాయి వారి ప్రభుత్వము ఆరంభమైనది.

ఈ ప్రభుత్వంలో గ్రామమునకు పశ్చిమం అర్ఘ్యకైలాసపు మీద ఖగ్గారెడ్డి వనం వేయించినాడు. దీని సామీపాననే పశ్చిమం తుర్రుకొల్లపల్లె వేయించిన వనం గ్రామమునకు గ్రామమునకు పూర్వం అర్ఘ్యకైలాసుమీంద నక్కల తిప్పమీద [Page 88] పిడతల నర్సిరెడ్డి వనం వేయించినాడు.

కుంఫిణీ వారి అమలు ప్రభుత్వం రౌద్రి సంవత్సరం ..... ప్రభుత్వంలో గ్రామమునకు అర్ఘ్యకైలాసుమీద ...... పిడుతల నర్సిరెడ్డి పశురత్న గార్ధ్యం కుంట వేయించినది గా ..... ౧౨౩౭ అగునేటి ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సరంలోను.

ఈ గ్రామమునకు పూర్వం దిద్దులు రాశేదాల్ఖ తీరుననుక యీ ప్రభుత్వంలో ...... డ్డి నివెంకటరరు నామ స్తా ౧౨౧౧ ఫసలు దుర్మతి నామ సంవత్సరంలోను—

---

ఈ గ్రామంలో ఆయేవ్యధాన్యాలు —

౧ పచ్చజొన్నలు
౧ ఆరుకలు
౧ కొర్రలు
౧ వరిగెలు
౧ రాగులు
౧ శెనగలు
౧ కందులు
౧ పెసలు
౧ ఉలవలు
౧ అనుములు
౧ అలసందలు
౧ ఆముదాలు
౧ నువ్వులు
౧ గోధుమలు
౧ సజ్జలు
౧ ప్రత్తి
౧ ... వడ్లు
౧ సన్నవడ్లు
౧ ... ఒతలు
౧ మినుములు
౧ ...
౧ పసుపు
౧ ...
౧ చెరుకు

వస్త్రాలు —

| | |
|---|---|
| 1 తెల్ల చీరలు | పెళ్ళప్పుడు మంగళ దుస్తులు |
| 1 కారఖానా చీరలు | కొంటాడు. ఈ వస్త్రాలు కొంటాడు |
| 1 దొంతియూం చీరలు | శేష ప్రభారి అయిన రాంపుల్లయ్య |
| 1 శాల్వాలు | ఈ ఉద్యోగులకు పెండ్లికి వాళ్ళ |
| 1 పొంగాలు | ప్రకారం అర్ధం వాళ్ళ ఉద్యో |
| 1 ముతక కైరకెలు | గులు అనుభవిస్తూ ఉన్నారు. |
| 1 ముతక చీరలు | |
| 1 ... రైకెలు | |
| 1 తలగుడ్డలు | |
| 1 పేటంచు గుడ్డలు | |

[Page 89] .......... తూర్పు కొంగు మీద పల్లె

కొంగు మీద నది .......... మీద అన్నన పేరు

బస్తి దక్షిణానకు .......... రెండు కొంగుల మీద

.... పశ్చిమానకు కొం .......... వీడు పాంతలవాళ్ళ

నకు రెండు కొంగుల మీద ఆకవీడు ఉత్తరానకు పొంపు

కొంగు మీద ....... ఈశాన్యనకు కొంగు స్వరమీద

అనుత్రపాలెం 11 తరగాల ముఖ్య పురుషుడు మల్లికార్జునప్ప 1

ఆయన తమ్ముడు [illegible] పెదమల్లప్ప 1

ఆయన కొడుకు [illegible] 1

ఆయన తమ్ముడు [illegible] 1

1 పెదరామలప్ప, 1 చిన్న [illegible]

ఆయన కొడుకు [illegible]

మాధవప్ప 1 } ఈ ఇద్దరు సగం వాంతు అనుభవిస్తూ ఉంది సంతతి లేనందున [illegible]
మల్లప్ప 1 } [illegible] 8 [illegible] తెలిసినది —

A

చిన్నవాడు మోదన్న —
అయిన అయిన కుమారులు లేరు
లింగన్న వకటే. అయితేనిది
సంగంశాస్త్రి —
అయిన అయిన కుమారులు వీరన్న ఒకటే
అయిన అయిన కుమారులు లింగన్న
అయిన అయిన కుమారులు
1 పెదవాడు వీరభద్ర
అయిన సంతతి లేదు.
1 చిన్నవాడు వీరన్న
1 అయిన అయిన కుమారుడు మల్లప్ప
3 అయిన అయిన కుమారులు
1 పెదవాడు సుబ్బన్న
1 రెండవ శేషప్ప
1 మూడోవాడు శేషప్ప
4 సుబ్బన్న కుమారులు
1 వీరన్న
1 లింగన్న
1 రామలింగన్నకు సంతతి లేదు
1 మోదన్నకు సంతతి లేదు.
4 వీరన్న కుమారులు
1 సుబ్బరాయలు లేరు
1 రెండోవాడు మల్లిం సంతతి లేదు
1 మూడోవాడు తిరుమల రాయలు లేరు
1 నాలుగోవాడు మల్లిఖార్జునలు సంతతి లేదు.
1 సుబ్బరాయలు నికుడు కు లక్ష్మయ్య
1 తిరుమల రాయలుకి కొడుకు మిని కల్లప్ప
అయిన అయిన [illegible]
సదరు లింగన్న కుమారులు లింగన్న అయిన కుమారుడు [illegible] శాస్త్రి —

B

1 రెండోవాడు సరిరు —
కుమారులు లేరు శేషప్ప
అయిన అయిన కుమారులు వెంకప్ప
1 రాయప్ప, 1 అక్కన్న
2 రాయప్ప కుమారులు
1 పెదవాడు వెంకన్నప్ప
1 చిన్నవాడు శేషప్ప వకరిది సంతతి లేదు —
వెంకన్నప్ప కుమారులు లేరు
సుబ్బరాయలు లేరు
శేషప్ప భార్య, అప్పన్న [illegible]
సుబ్బరాయలు [illegible]
[illegible] ఉన్నారు.
మూడోవాడు రాయలుకు
శేషప్ప వకరిది
అయిన తని కుమారులు
1 తిమ్మన్న వకరిది
1 మల్లప్ప
అయిన తని కుమారులు
1 వెంకప్ప
1 నారాయణప్ప
అయిన [illegible] సంతతి
లేదు [illegible] . . .

- - - - - -

[Page 90] కులంచాల వారి
బాపిరాజు వంశం —
ఇప్పుడు ఉన్నవారిది.
1 రామప్ప కుమారులు లేరు నరసప్ప
1 ప్రసిద్ధమైన వెంకన్న గారి తమ్ముడు తిమ్మకల్లు రాయలు నున్నకు వర్గం రాయలు లేరు.
1 బుజ్జి సత్తి కుమారులు నరసప్ప
1 అయిన అయిన కుమారులు
1 శివరాయలు
1 బుజ్జి సత్తి

౧ వెంకట నరసప్పనాయనింగారు

౧ అనంత నర్సనాయనింగారు [illegible]

౧ అప్పన్న నాయనింగారు

౧ [illegible]

౧ నరసప్ప

[illegible] రాయలవారి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] నరసప్ప [illegible]

[illegible] - - - - -

- - - - - - -

- - - - - - -

గాలికొండ తాలూకా [illegible]

౧౪ యినాం భూమి

౪౪ . . . .

30 సరుమాన్యం . . . ?

౯౦ యీ ప్రకారము

బహు [illegible]

కీ ప్రకారం [illegible]

యీంలో అదే ప్రకారం నడిచినది.

కుంఫిణీ ప్రభుత్వ[illegible]ములో

యీ ప్రకారం నడిచినది

౨౪ . . . .

౨౭ . . . .

౫౧ . . . . .

రాయలవారి ప్రభుత్వములో

శిలాశాసనం [illegible]

[illegible] ప్రకారం [illegible]

[illegible] నడిపి

సరిచెప్పినారు. ఆ ప్రకారం

కుంఫిణీ [illegible]

[illegible] సం॥ ౧౩

[illegible] ౯౦కి పైనారు

౧౨౧౪౦

యీ ప్రకారం రాయలవారి ప్రభుత్వములోను

సుర [illegible]

వారికి రాయలవారి

ప్రభుత్వములో . . .

అగ్రహారం గా [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

. . . . . [illegible]

[ Page 91 ]

సుర శ్రీశ్వర వర్మకు పుత్రుం
రాయల వారి ఆధిపత్యం లో
శిల్ప శాసనాలు నిర్మించిన
రాజ్యములు సం 13 మిస్సులుకు
మొదలైన మండలాల ప్రాంతాలలో
నడిచిన నది: మండలాల్లో
ఒప్పు అయినది.

గోపాలుల సామ్రాజ్య రాయల
వారి ఆధిపత్యం మొదలు
నిత్యం నిర్వహించబడ్డది
సం 11 మొదలైన నదిని
గారి కొండ వారిలో ఒప్పు అ
యినది.

ప్రసన్న సామ్రాజ్యం శ్రీ వీరకు కొన్ని
దినములు బాగా వ్రాయించి
ఉపకారం చేసినది.
రాయల వారి ఆధిపత్యం లో
కొంత మాలలం నిర్మించి రాయల
కాలంలో వ్రాయబడ్డ ఉన్నది.

మానవ సామ్రాజ్యం నిత్య
పూర్వం వెంకాల వారి ఆధి
పత్యం నిర్మించిన గారి
కొండ వారి ఆధిపత్యం లో ఒప్పు
అయినది.

తెలుగుల తప్పు నరసింహా
స్వామి వారికి రాయల
వారి ఆధిపత్యం మొదలు
నాలు నా 11 మిస్సులున దిబ్బడి
మండలాలో ఒప్పు అయినది

నక్షత్రల తప్పు హనుమంత
రాయునికి మండలాల్లో
కొంత ఆలయాలు ఆయా
నాయకులు. శాసనం వేయబడి ఉన్నది.

---

ఈ గ్రామంలో తామ్రశాస
నాలు లేవు. శిలాశాస
నాలు సర్వసామాన్యంగా
వాడుకలో ఉన్నట్లు వివరాలు
లేవు.

[Pages 92, 93, + 94 are left blank]

[Page 95]

శ్రీ ద్వులూరు తాలూకాకు పుల్లలచెరువు
మౌ॥ కోనగానిపల్లె కైఫియతు॥

---

శ్రీశైల పర్వతానకు ఆగ్నేయభాగమందు ముప్పైరెండు కోసుల దూరమున నీలాద్రి మధ్యమందు కుంభకోణ బ్రహ్మేశ్వరానకు ఆగ్నేయ భాగమందు తొమ్మిది కోసుల దూరమున మయూర మహాముని తపస్సు చేస్తూ ఉండెను. ఈ ప్రకారము బహుదినములు జరిగిన తర్వాతను మయూర మహాముని తపః ప్రభావమునకు మెచ్చి శ్రీరంగమునుంచి వైకుంఠ వాసులైన శ్రీరంగస్వామి వారు లక్ష్మీ సమేతులై మయూర మహామునికి దర్శనమిచ్చెను. నీ తపస్సుకు చాల మెచ్చితిమి. నీ కోరికవర మిచ్చేస్తాం ఉన్నావు ఏమి కోరుకుంటావని అడిగితే. మయూర మహాముని చెప్పిన వివరము — "స్వామి రంగ ప్రసిద్ధిచేసి యీ స్థలమందు తమరు నివాసం చేయవలెను నా యభీష్టము" అని మనవి చేసుకుని గనుక శ్రీ స్వామి వారు దివ్యచిత్తమందవధరించి లక్ష్మీ సమేతులైనిల్చిరి. తదారభ్యంనుంచి శ్రీలంగంటి రంగనాయకు

అని ప్రసిద్ధి ఆయెను.

శ్రీరంగానకు ఆదిరంగం అని బహుళ ప్రసిద్ధం ఆయెను. ఈప్రకారం బహుదినములు జరుగుతూ ఉండగా కలియుగం వచ్చెను. వచ్చిన తర్వాత కొన్ని దినములు జరిగెను.

మరియూ రాశ్రమునకు ఆగ్నేయభాగమందు పావుకోసుమీదను కొండపేట ఉండగా శ్రీరంగస్వామి వారితో లక్ష్మివారు అనుమానపడి కొని స్థలమందు ఉండక నదరువాళ్ళ శిరకొండపేటదగ్గర నివాసం చేసినందున లక్ష్మమ్మపేట అని జనవాదం ఆయెను.

నెమలికొండానకు యెనిమిది కోసుల మీదను కుందితా త్రిశ్శూరం దగ్గర జననమయిన కుందితానది ఆగ్నేయదేశంబు రాగా పెదగడ్డ నానం నాల్గుకోసుల మీద మామిడికొండకు వెళ్ళి ఇటుల గుప్పున వచ్చేమానకు వెళ్ళి కల్లోలంగా వాహినిగా [Page 96] వచ్చి పర్వతం మీదనుంచి పడి తిరుమారినందున విస్తారంగా గుండం యేర్పడి శ్రీమలకొండదముని జనవాదమాయెను. ఆ గుండం నుంచి ప్రవాహం అయి లక్ష్మమ్మపేట దగ్గరనుంచి జమదగ్ని ఆశ్రమమైన

సుతక్షేశ్వరం నర్మ్యాను వెళ్ళి ఆయకొండలమీద బ్రం
మం పెర్వ్యాలలో మిత్రువు మారాడెను. అక్కడనుంచి బయలు
బై కొండల మీదకి సముద్రగామిని అంటెను.

సదరు నెమ్మది ఉపనుండం కుండం రంగని భూమి నిహాసా
నకు పెంచిన్నాగమండు రెండు కొండలమీద మరావా
మల్లేశ్వరుని దేవస్థానమున్నది. తుండికా తీరము. శ్రీ
శైల పురాణములో చెప్పినది బహుప్రసిద్ధి.

శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౧౭౮ లు
నేడు విజయ సంవత్సరములో శ్రీమన్నవారి మండలే
శ్వర నందెల రామబ్రహ్మరాజు గారి మనుమడు సింగ
రాజు గారు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండగా వారి ఆప్తులు
గానే బోయిలు పెద్దగాడు గోసంరక్షణార్థము తుమ్మ
యు కుండికానది సామీపానను మల్లమల్లేశ్వ
స్వామి దేవాలయానకు దక్షిణభాగమందు పెద్దవేయకుని
యుండేట్లు కట్టుకుని నివాసం చేసినందున బీహార దినములు
బైరెడ్డి గనుక పెద్దినేని పాడు అని జనవాడుకలైనది.
వాని తమ్ముడు చిన్నగాడు కొండం ఉన్న తర్వాత
న్నదరు గుడ్డలింకి యోగా అయి సదరు పెద్దినేని
పాడుకు యధాశాస్త్ర భాగమందు కొండమీద
చిన్నగాడు ఒల్లు కట్టుకుని వ్యవసాయం చేసుకుంటూ

ఉండెను - ఇంతాంపద్రి ఉండ్రవాండ్లు చేరి గాలించుం
బస్తి ఆయెను గనుక శాసనాదినములు కాలక్షేపం అయి
ను. తర్వాత బనగానిపల్లె అవిభునపాతం అంతెను.

శాలివాహన శకవర్షంబులు 1? ?౦ అగునేటి
శుక్లనామసంవత్సరం ఆనెగొందిరాయులు పెద్ద
దేవరాయులు వారు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు ఛత్ర
పతియులు దివానగిరి చేస్తూ ఉండగా గోపరాజు
రామన్న అనే ప్రధమ శాఖ పేష్కార [illegible]
రం చేస్తూ కొన్ని దినములు జరిగెను. తీరువలోకి
కంసాలి తరకీకాలు ప్రబలంగా ఉండగానున్ను గోప
రాజు రామన్నగారు ఛత్రపతియులు యింతె మాట
తీసుకుని కంసాలి తరగీకాలు తీసుంబాపేసి బల్లెప్ప
గొలుకు ధారా ప్రమాణం చేసినారు గనుక ఆ సమయం
లో నందవరీకులు నాగరంబు గారికి వేసినగాని పల్లె
కరణీకం నిశ్చయం చేసినారు. గనుక కరణీకం చేస్తూ ఉండిరి
తిమ్మరాసుల్ని [వెంకటాద్రి] పెద్దదేవరాయులు ప్రభుత్వం చేసేకాలం [చేసిన]
తర్వాత వారి కుమారుడు కృష్ణదేవరాయుల
వారు. [Page 97]. Same matter repeated
[Page 98] ప్రభుత్వానకు వచ్చి శాసనాదినముల
ప్రభుత్వం చేసిన తర్వాత వారు కాలం చేసిరి.

వారి కుమారుడు నృసింహదేవరాయలు వారు ప్రభుత్వానకు వచ్చి వారు కొన్ని దినములు వ్యవహారం చేసిన తర్వాత వారు కాలం చేసిరి.

వారి కుమారుడు కృష్ణదేవరాయలు ప్రభుత్వానకు వచ్చి నలభై సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసిన తర్వాత శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౩౮౨ అగు నేటి తారణసంవత్సర జ్యేష్ఠశుద్ధ 2 ఆదివారం అవతారసమాప్తం అయినది. వారి అల్లుండ్లు తిరుమలదేవరాయలవారు ప్రభుత్వంచేసి కాలం చేసిరి. ఆ యీ తర్వాత గోలకొండ తానీషాం వారి ప్రభుత్వం ఆయెను. తానీషా (Page 99) వారు ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉన్నప్పుడు అక్కన్నమాదన్నగారలు వ్యవహారం చేస్తూ ఉండగా కరణాలు నాగరాజు కుమారుడు లింగరాజు అయిన కుమారుడు తి అంటప్పరాజు అయిన కుమారుడు చెన్నరాజు రెడ్డి ఆసుల మొరారెడ్డి అయిన కుమారుడు అయ్యపరెడ్డి అతని కుమారుడు రామిరెడ్డి వ్యవహారం చేస్తూ ఉండగా కొన్ని దినములు జరిగిన తర్వాత అక్కన్నమాదన్నగారలు కాలం చేసిరి.

పుల్లెల చెరువు పాళెగారు జల్లి అంకప్ప నాయుని వారు ప్రభుత్వానకు వచ్చిరి వారి ప్రభుత్వం లో

కరణాలు ఆ ప్రాంత్ర సంధి చేత దేశాంతరం పోయిరి. పాళెగారు అంకప్పనాయని తమ్మునుంచి గుమాస్తాను సంపాదించి కరణీకం చేయిస్తూ ఉండిరి.

అక్కప్పనాయనింగారు కాలం చేసిన తర్వాత ఆయన కుమారుడు కుమార నాయనివారు ప్రభుత్వానకు వచ్చిరి. ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉండగా కొన్ని దినములు జరిగిన తర్వాత వారు కాలం చేసిరి. వారి కుమారుడు బసవప్పనాయనివారు ప్రభుత్వానకు వచ్చిన తర్వాత అసుల మెయి రారెడ్డి గ్రామానకు వాయువ్యభాగమందు సామాపాగ్లనసే బంతవనం వేసినారు.

గ్రామానకు ఉత్తరం అరవెంపు కోనకు మీంద తాటివనం నిర్మాణం చేసినారు. ~~[illegible]~~ బస్తి బసవప్పనాయనివారి తమ్మునుంచి గుమాస్తానుఉంచి కరణీకం చేయిస్తూ ఉండగా ఆ కవిలె కరణం తిప్పన్నగారు పుణ్యుల చెరువుకు పోయి బసవప్పనాయనివారి దర్శనం చేసుకుని వారికి అంతఃకరణ సంపాదించుకుని ఉండగా బసవప్పనాయనింగారు కాలం చేసిరి.

వారి తమ్ముడు భాస్కరనాయనివారు ప్రభుత్వానకు వచ్చిరి. సంస్థానం శానా తీయి దివిష్యయంగా ఉన్నందున తిప్పన్నగారిని పిలిపించి ఇనగానిపల్లె కరణీకం

మాంతు చెప్పిస్తూ ఉన్నారు ప్రయభాగానకు విశేషంగా
అనుకూలంగా చేసి యిప్పిస్తే గు మాంస్వాగిరి తీసి వేసి ఇర
గోత్రం మాస్వాధీనం చేస్తామని చెప్పిరి గనుక అప్పుడు
వేయి రూపాయలపర్యంతం ప్రయాణానికి యిచ్చి ఇరగోత్రం
స్వాధీనం చేసుకున్నారు. తరణం కిష్టన్న పెద్దకుమారుడు
ఓబుళప్ప రెండవకుమారుడు పలవప్ప చెఫలు ౧ కి
ఓబుళప్పకు యిద్దరు కుమాళ్లు పెద్దవాడు సుబ్బన్న
చిన్నవాడు రామన్న చెఫలు ౧. పలవప్ప కుమారుడు
రామయ్య. ఈ ప్రకారం జరుగుతూ ఉండగా రెడ్లు అసల
వాండ్లు బవానందరి అయినందు చేత అల్లంవెంకట
పతి ~~[illegible]~~ పామయూరు సీమనుంచి వచ్చి ఉండగా రెడ్డి
తనం యితనికి మొకదరు చేసి యిచ్చినారు గనుక
[Page 100] నాయుడు నుంచి రెడ్డితనం వారికి చేస్తూ
ఉన్నారు. రెండో వాడు ..... కమ్మాలు ఆంటూంటా
నాలు చెన్నయ్య పాళెంలో ఉండగా అక్కడనుంచి
వచ్చి చెన్నపాగానిపల్లెకు ప్రవేశం అయి రయితాంగం
చేస్తూ ఉండిరి. కొన్ని దినములు యీ ప్రకారం జరిగిన
తరువాత భాస్కర నాయనివారల కాలం చేసిరి.
అయన తమ్ముడు ప్రభాకర నాయుడు ప్రభుత్వానికు
వచ్చి యిన్నూరు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసిన తర్వాత

బహాదరు వారు వచ్చిరి. పాళెగారు తాలూకాలంతాలు జప్తి వికారి సంవత్సరంలో అయినవి.

తర్వాత నాల్గు నెలలకు ప్రభాంతరనాయుని వారు కాలం చేసిరి. తరవాతలు సుబ్బన్న కుమారుండైన భగవానుడు అయ్యన కుమారుడు శేషయ్య —

- - - - - - - - - కిష్ణ అల్లం వెంకటపతికి కుమారుడు పెద్దయ్య అతనికి కుమారులు బంగారి బుచ్చన్నకు కుమారుడు వెన్నారెడ్డి అతనికి కుమారుడు వలం ౧, ప్రభంటలు ౧, రంగప్ప ౧, లక్ష్మయ్య ౧ బ్రహ్మలాంతరి వారిలపట్నం దాఖలా వలం, రంగప్ప, తరవాతలు లక్ష్మినరస్సు, శేషయ్య —

---

ధాన్యాలు —

౧ పచ్చజొన్నలు
〃 సజ్జలు
〃 రాగులు
〃 అరికెలు
〃 కొఱ్ఱలు
〃 పెసలు
〃 కందులు
〃 అనుములు
〃 అలసందలు
〃 ఉలవలు
〃 శనగలు
〃 ఆముదాలు
〃 వరిగెలు
౧ ప్రత్తి

వృక్షాలు — —

౧. రావిచెట్లు
〃 జువ్విచెట్లు
〃 వేపచెట్లు
〃 మేడిచెట్లు
〃 మఱ్ఱిచెట్లు
〃 మామిడిచెట్లు
〃 నేరేడుచెట్లు
〃 జింబచెట్లు
〃 ఉసిరికచెట్లు
〃 రేగుచెట్లు
〃 వెలగచెట్లు
〃 ఎగిసచెట్లు
〃 నిమ్మచెట్లు
〃 దానిమ్మచెట్లు

౧ - దబ్బనిమ్మచెట్లు
〃 శీతాఫలం
〃 దేవదారుచెట్లు
〃 కలబందచెట్లు
〃 ఇప్పచెట్లు
〃 జావాలచెట్లు
〃 బూరుగుచెట్లు
〃 తుమ్మచెట్లు
〃 పలిజెచెట్లు
〃 బలుసుచెట్లు
〃 మోదుగుచెట్లు
〃 చీపురుచెట్లు
〃 ఇనుమడిచెట్లు
〃 తుమికిచెట్లు

∧ రేవేగి వెళ్ళు
∧ జుట్టుగవెళ్ళు
∧ జూంటగవెళ్ళు
∧ తాం(త్రి)వెళ్ళు
∧ మద్దివెళ్ళు
∧ జీలకర వెళ్ళు
∧ . . . .
∧ ఝుట్టుగ వెళ్ళు
∧ . . . .
∧ పొర వెళ్ళు
∧ వెంపల వెళ్ళు
∧ దూదియుప్పువెళ్ళు
∧ బం(గ) వెళ్ళు
∧ కొండమామిడి వెళ్ళు
∧ పుల్లమామిడిలకవెళ్ళు
∧ కొండ వెలగ వెళ్ళు
∧ దిరిశెన వెళ్ళు
∧ . . . .
∧ బల్లె వెళ్ళు
∧ బొదుమామిడి వెళ్ళు

∧ నుల్లనయు వెళ్ళు?
∧ రెవల దుగ వెళ్ళు
∧ కుంకుడు వెళ్ళు
∧ కొండ తంగాడి వెళ్ళు
∧ గన్నేరు వెళ్ళు

[ Page 101 ] మల్లె వెళ్ళు
∧ కొండమల్లె వెళ్ళు
∧ రుద్రజడ
∧ పూంజప(త్రి)
∧ దేవగన్నేరు
∧ నల్ల ఉమ్మెత్త
∧ తెల్ల ఉమ్మెత్త

విత్తనాలు ——
∧ ముడత కోరలు
∧ ముడత రెక్కలు
∧ సన్నపు రెక్కలు
∧ సన్నపు కోరలు
∧ జాంబినాం
∧ బొరాసతులు

కలగర మూలనకు ఆస్ప
దిక్కులు: ——
∧ లేరువల్లసాంబ్రాణి

మోక్షవీడు గ్రామం బస్తీ

౧ ఆగ్నేయానకు కోసు మీద
మీరాద ములుపు గుంటు పల్లి బస్తీ

౧ దక్షిణానకు కోసు మీద
పల్లలపాలెం గ్రామం బస్తీ

౧ నైఋతి నల్లమలలో సాంధ్య
కోసుల మీద వంటి వీరు గోపాలుడు

౧ పశ్చిమానకు అయిదు కోసుల
మీద నల్లమలలో శలశేష

౧ వాయువ్యానకు అయిదు
కోసుల మీద నల్లమలలో
పురామిడి గుండాలు

౧ ఉత్తరానకు అరపావు
కోసు మీద రంగాల పేట
గ్రామం బస్తీ

౧ ఈశాన్యానకు కోసు మీద
అప్పయపేట గ్రామం బస్తీ.

ఈ తెరువున్నది అష్ట దిక్కులలో బ్రాహ్మలు గుంఢం రంగనాథులు
దేవాలయం మరుస్తూ ఉన్నది. వారి పుణ్యానుసారి దేవాలయం
లిఖిస్తూ ఉన్నది. ఆ కులల లక్ష్మీనరసప్పవారలు,
శిష్టాచలం వారలు

Pages 102 to 104 are left blank.

[Page 105] ~~ఈ~~ దరిద్రంయొక్క ప్రత్యేకతను వివరించడం తేలిక
కపోంపెర్గివారు యెవ్వరూం తేరం. దైనందినంచేత
అయిన పనులకు ఇంత సేపటికి దైర్యం తెచ్చుకుని
ముందరకాగల పనులు చాలా ఉన్నాయి వీరు నష్టమైన
వర్తమానం యొక్క తక్షణ ముందిస్తులు
సౌకర్యాలు వారికి మనిషి చేసుకోవలసివస్తున్నది.
ముందర వారి సెలవు అయిన ప్రకారం నడవవల
సివస్తున్నారు. ఇది యొక్క విధిపెట్టే అవమా
నాన్ని దుఃఖంచేత ఉండే ముందర నిర్వాహకం
ఆరోగ్య సంగతి తెలుపద తేరు. అని బహువిధాల
బోధించి ఉరడించి ఆ ప్రాప్తి అనుభవాన్ని
నిర్వాహకానకు తెస్తేవి. దైనందినంచేత పద్ధతి
పోతాను. ముందర పనులు తెల్లి నిర్వాహకం మాయ
వలెనే యీ కారణంగా తెలుసుకొని దిపించవల
నూ ఆ సంగతి యీ ఉన్నకురవాం అమ్మగారికి
యీ పెద్దమనుష్యులు తెలియచెప్పి యీ పెద్ద-
మనుష్యులు యీ అమ్మగారికి .... యీ మన్న
మ్మగారి దగ్గరకుంపోతాము ఈసదరు వ్రాసిన ప్రకారం
యొక్క తెలియచెప్పి నమూంటాం

మంచి పని అయినా చెడ్డ పని అయినా నిరుప [Page 106]
సమాధానం అయినటువంటి నడవడికలవారమవు అని
అనేకవిధాలచెప్పినందున ఆప్తులకు మంచిచెం అం
గీకరించినట్లుగా మూర్ఖులు గుర్తి యీసదరు వ్రాసినవారిలు
బసవప్ప, శేసప్ప, సబవీరప్ప మొదలయినవారిని తర్వా
త సాష్టాంగంబులు వారి దగ్గరకు చేయి యింవద్వాక్యమానం
శ్రుతపరచి వారిసెలవుప్రకారం వినిరమ్మని ప్రయాణం
చేసి అంపించగా వీరంఅనంతపురంనకువచ్చి ధర్మలక్ష్మ
యీలు వతుల్లా సోల్లతారం మునవిచేసుకొంగాయిని జాత్రాసకు
తెచ్చి మునందర యీతారఖ్యాంనా నడిపించే దానికి యీలాంటి
అమ్మతో యువరులబుద్ధి మంచులు ఉన్నాలు అని అదు
కగా వీరుమునివి చేసినది ____ పూర్వంనుంచి యీలా
వసంతాలయుని వారికి బిన్నప్పుడే తల్లితం(డి) వద్ద
పోయిన తర్వాత యీబిన్నమ్మగారు వడి కట్టుకొని
సాకి సంతరించి పెండ్లిపేరంపులు చేసి దివానంధానం అయిన
మొదటి సంస్కారకర్మాలు యీలాంటి తర్వాత యెరయుంచెను సమసుక
యీ ఉన్న జనంతో తో బుద్ధి మంచులు విడికెన్ని
లేదా అని పదిమంది సమ్మతించి పెద్దతనం నిష్కర్ష
చేసినారు అని మునివి చేయు [Page 107] గా తర్వాత
సాష్టాంగంబులు దండము చేసి యీ వసంతరాయుడివద్దాలకు

ఇచ్చెను ప్రకృతి పాయకం యిచ్చి ఇబ్బందులకు సన్నదు యి
చ్చిన మీదట సదరి వర్తిళ్ళు అప్పుడే తీరి అచ్చువేసి
సదరి తేదీ వుండే. — ఇంక ముందర కాగితాలకు తెలి
య్యారు తీరు. పూర్వం నుంచి యీ గ్రామానకు వచ్చేవార్కి
పిఠాపురం తాలూకా నుంచి కొందరు వచ్చిరి. ఇంకా
వీరి యీ పెత్తనం వంశస్థులు అయిన భూనంకుంత
ముందు అక్కడనే నిలబడి నగరిత ఆసంతతి వారందరి
యిప్పుడు అక్కడ ఉన్నారు. సెలవు అయితే వంశ
ఇన్నాళ్లి పిలుపుకవచ్చి గ్రామ ముందులకు అక్కి
చేసుకు ఉన్నాము అని మనవి చేసుకున్నందున అప్పటి
ప్రకారం సెలవు అయినను గనుక . . . . . . వర్తిళ్ళు
. . . . . . . . సిద్ధరామ పురానకు పోయియు అక్కడ పెద్ద
మనుష్యులు ముందర యీ యీ వర్తమానం
చెప్పినందున విని యీ పెద్ద మనుష్యులు యీ ఊరి
లక్ష్మి జనము నల్ల యీ వీరవసంతరాయని వారి
వారు అయిన సదరి ప్పడు అనే గ్రామస్థ
యీ వసంతరాయని వారు కాలమైన వర్తమాన
విని పిఠాపురం [ Page 108] తాలూకా . . .
నుంచి వచ్చి వుండగా వీరి తాలూకు యింకా పెద్ద
మనుష్యులు అయిన వారిని పిలిపించి . . .

వివరము:—

హిందూపురం తాలూకు బొంగవాండ్లా —
మట్టగ్గె అనే గ్రామం।౧। వడవడక్క అనే గ్రామం।౧।
యీ రెండు గ్రామాల్లో మాంయాల పుట్టైన లక్ష్మీ
నాయకులు ఉండెను. ఈ నాయకులు ఇద్దరు కుమాళ్లు
బాలరాజం వప్పు నాయుడు ౧, ~~బొంగ గాండ్లు నాయుడు~~ వనగా నాయుడు ౧,
ఈ యిద్దరు కుమాళ్లు ఉండగా వీరిలో వానుమప్ప
నాయని వారి సంతతి అనంతపురం బళ్ళారి మొదలయిన
యీ పరగణాలకు వచ్చి నిలచెను.

వనగా నాయకుని సంతతి అక్కడనే నిల
చెను. ఇందుకు సాక్ష్యాలు ...... వాండే వారి సం
బంధీకులైన వీరు వప్పైటప్పుడు వీరి గురువుల సంతతి
కులైన వెంకట్రావాండ్లు అనే వారున్న వర్తమానగాత్రలు
ఉన్నవి. ఈ పరగణాకైకి ప్రతినిధి అనే గ్రామం
ఖామాగిరు ఉ [Page 109] న్నది. ఈ ప్రకారం వేలము
యాజమాని నిష్కర్ష అని చెప్పినందున యీ వర్తమానం
వీరి వలన విచారించి వ్రాసినది. వీరి                పిలువుక
వచ్చిన నిమిత్తం అంప్పించిన ఖనాలు వివరము—
ఆలమూరు శిరిస్సప్పగారి ఇనాం।౧, ఇపపట్నం ము
శివలింగదేవర।౧।, నగరి తాలూకా ఇనాం ము. గ్రా

సిద్ధి వెల్లప్ప॥౧, తెప్పెగొలశివుడు॥౧, పెదకొండప్ప
౧, ఈ మొదలయిన వారిని అంపించినందున వీరు
పోయి అత్తిలి దత్తిలం పెయిబలాయిరాదగా
ఈ నబిగవరు పెద్దవెంకప్పయ్య వద్దకూ వారు చెప్పిన
గుర్తులు రామావధాన్ను సాదలింశ్యాం అలతెలుగునుశ
రామయుక్త అనేగాలరం ఖజాంగర నతు సూరా దాది
గా ఈ లారామవత్స గుత్తులపారంచి రామచిన్నవారికి
నామధేయరం సిద్ధిరామప్పగారు అనే వీరు. వీరిని
సిద్ధిరాంపురానికి పిలుచుకవచ్చి చిన్నప్పగారి దగ్గరవిడి
చిన తదనంతరం. రామచిన్నవారైన సిద్ధిరామప్పనాయని
వారిని పట్టపుధార రామవసంతరాయనివారికి భార్య
అయిన పట్టపు తిమ్మాజమ్మగారి వద్ద లొ వేశి [Page 110]
తిమ్మాజమ్మగారి దత్తపుత్రుడుగా అని నిష్టత చేసి
నందున ఈ అప్పగారు సంతర్పణ చేయుచూ వున్నారు..

కొండ్రెడ్డి రామచిన్నవారైన అయినట్టి సిద్ధరా
మప్ప నాయని వారి మూలపురుషుల వివరము

పూర్వమందే సదరు వ్రాసిన చినగాని
యతుని సంతతి వారైన రామప్పనాయని వారు
వీరిపుత్రులైన బాల రామప్పనాయని వారు
వీరి పుత్రుడైన అంతుశరాయని వారు వీరిపుత్రు

డైన వారు పవాందప్ప నాయనివారు, వీరి పుత్రు
డైన వీరప్ప నాయనివారు, వీరి పుత్రుడు మల్లప్ప
నాయనివారలు. వీరికి పుత్రుడైన సిద్ధరామప్ప నాయు
నివారలు. వీరికి పుత్రుడైనవారలు ఇప్పుడు నున్న సిద్ధ
రామప్ప నాయనివారు అని పిలుస్తూ వున్నారు.

ఈ ప్రకారం చిన్నవాళ్లే సంరక్షణ చేస్తూ
వుండగా నీలమ్మ చిన్నమ్మగారికి వివాదం వచ్చిన
ప్రకారము —

నీలమ్మగారి దగ్గర వుండిన దత్తపుత్రులు, చిన్నమ్మ
గారు ఈ చిన్నవాళ్లే తెచ్చి సంరక్షణ చేస్తూ వున్నారు
ముందర నిర్బంధం లేమి అనిపించి యేమాత్రం వదలక
[Page 111] నీవు యింటి చిన్నమ్మ చెప్పినట్టు విని వుండేదాని
. . . . లప్రకారం. ప్రత్యేకం నీవు భాగం పంచుకుని
స్వతంత్రంగా వుండేది ఉత్తమము అని దత్తపుత్రులు తలచి
ధన దేరుగా ఈ మల్లప్ప. ధనలకు నీలమ్మగారి
స్థలం అనంతపురానికి నిమిత్తం వచ్చి
ఏకాంతం వుండగా నీలమ్మగారి తల్లి నుంచి [illegible]
మ తమ్ములు ఇంకా వీరి పక్షపాతం [illegible] సంబంధం
అటుకా [illegible] సంబంధం [illegible] పడి [illegible]
తదనంతరం చిన్నమ్మగారి తల్లి వకీలు [illegible]

నీల వర్ణ గారి తల్లి వాండ్లు తంబూరి తెప్పోయి రెండు వయ
దు నెలలు పండాయంటే అయి తంబూరాంలో నిష్కర్ష
అయినది. వర్ణవర్ణ గారి తల్లి . . . నీలవర్ణ వర్ణ
వర్ణ గారి ఇద్దరు జనాలకు . . . ౧౧ అప్రకారం
వయొ ది వెంపాల్లలవాంది నిష్కర్ష అయి కర్తలు సాహే
బులవారి పరవానాలాంది షైసలాంటి అయినవి.
[Page 112] ఇంకా సదరి కర్తల్ సాహేబులవారి పర
వానా మరీజారా|౧| యా ప్రకారం కొన్ని దినములు
జరిగిన పిమ్మట వర్ణవర్ణ వారి నగరిలో దొంగలు పడి
నగరిలా ఉండిన సామానుసరంజామా సర్వస్వాలు
నర్లి పోయెను అని అందేషా నున్నది. ఇది గాక యెక్కడ
యిచ్చి వర్ద వెడి ఉండినప్పుడు యీ వంశస్థుడైన
వర్ణవర్ణకి తేయి ఉపద్రవం వచ్చునో అని
అందేషా నున్నది, ఇది గాక వీరు ఇంకా చేసే
తెలియవలెనంటె మనస్సుకు సరిపడిన కర్తలు వుండే
దొరలు సాహేబులవారు పులవెందల అవర్రంతాల
ఉండగా అక్కడికి వకీలునుపంపించి యీ పిడ్డ
రాయపురంలో ఉండే దానికి మొకర్రుబు తెలిపి
తాలూకు ముజుకూర్లో చేరిన మహా తెలకొండ
అనే గ్రామంలో ఉండే దానికి అప్పుడు అయితేనే

అన్నదే యిల్లు వేసుకొని ఉంటూ ఉన్నారు. అది
వకీలులకు చెప్పి అంపించిరిగా సదరు వకీలులు పోయి
యింత్రకారం అప్పు చేసినందున భూములు అప్పు
బంతరకాత్తె ఖరార కొండ తెలుగు విరుకొండిన బూర్గా
[Page 113] యిప్పించమని ఆ మాలు నరసింగరాయు
నివారికే పరవానా అయినందున. . . . . కొరక్తాగి దు
రెడ్డి కరణాలను పిలిపించి ఇండ్లు యిప్పించుమని రెడ్డి కర
ణాలకు నరసింగరావు గారు తాకీదు చేయగా అదే ప్రకారం
యింట్లకు స్థలం యిప్పించినందున కొరకొండ లోని భూంరిగా
ఆయువేరు వృష్టి వేసిన గురుకట్టించి దాడ్డిలో పోదభూమి
తోవ్వించి సిద్ధరామపురం నుంచి కొరకొండ కుతంపున్ను
నిలిచిరి.

తదనంతరం ఈ మన్నె వారిలో అయిన సిద్ధ
రామప్పనాయని వారిని తర్వాలు వండొత్రాలు సాంప్రాంబుల
వారి క్షేత్రములు ఆమ్యం ఖరారు చేయించి వారికి తర్వాలు సాంప్రాం
బులవారిలో ఆదివారం చెలకాంమార ద ఉంతరగా అన్నదే
ఖాసా భాస్కర గారిలో నచ్చి ఈ సిద్ధరామప్పనాయని
వారు నిన్ను వకీలులు వద్దెరం వారిలో పోయిగలిగి
ఆదివారం చెలకాణ్ణయి మీంద ఖేటీ కాకేదు. అన్నదే నుంచి
. . . . . . సుత్తి రంగా అన్నదే సుత్తి తాలూకు క్షేత్ర...

దగ్గర ధనోలు తెచ్చారు అయినందువల్ల షేటి సిలు
మక్కపోయిలు లేరా [Page 114] గడ అనంతపురం లో
రక్ష చేసి పంపిన ప్రకారం తీసుకవచ్చి నా వరుతుని
నవి తెలియగా ధనోలు సెలవు ఇచ్చిన వివరము [illegible]వతు
తారక్ష్మింపని సంరక్షణ చేస్తూ ఉండమని బాలాధరు
పేత ఉత్తరం యిచ్చి నసుకసంతోషం అయి సెలవు
తీసుక పునర్హై నెరకొండ వచ్చి చేరిరి.

ఈ ప్రకారంగా వచ్చిన్న సిద్ధరామప్పనా
యని వారు నెరకొండ లోను నిలిచ్చిన్న పత్రము గాంచ
సిద్ధరామ పురంలోను గ్రామం యుళ్ళిన పాక్షు
తో కాలక్షేపం చేయుచుండిరి.

పాజరత్న కర్తలు సాంబాంబుల వారి వలం
యుతి పోయిన పిమ్మట నెరకొండ నెంచ జిల్లా పోసిన
సాంబాంబుల వారు వచ్చిరి. తీరు పోయిన తరువాత
సెవాసక సాంబాంబుల వారు వచ్చి తలత్ర్తురు పాద్దుబా
కేసుకుండగా ఈ వచ్చిన్న వారలు సాంకేత సిద్ధరామప్ప
నాయని వారిని షేటి చేయం చవలెనని అనంతపురా
నికి పిలువుకవచ్చి పాజరత్న వారి షేటి అయిలోనికట
కర్తల్ సాంబాం [Page 115] బులవారి అప్పగా అయిన
వివరం, వారు సెలవు ఇచ్చిన అభిప్రాయం వచ్చి

గుత్తి దగ్గిర కర్నూలు సాంప్రదాయాలవారికి ఫ్లేగు అయినది
అరూపదర్శన వాంసం వనవిలియగా వీరున్న తాదిత్య
కారం సెలవు యిచ్చినప్పుడు ఇం ఉంటే వచ్చేటప్పుడు బస
చేర్చారు నిదీవ ళ్లాందకు వచ్చి దర్శనం చేసుకుని వేరుబ్బం
బడిగా వత్తి మాపుడి చాం ళదీవ్యదా సపాంవడాం అని
బరుదున్న వజ్ర కై వారం తెలాం గాం దాం దిగినస్థళాంనకు
వచ్చి వచ్చి చేరిరి.

ఈ ప్రకారం అనంతపురంలో నాల్గారుది
నాలు ఉండి ధణిలిసెలవు తీసుకొని కొంతకొంతా
చేరిరి. ఈ ప్రకారం కొన్ని దినములు జరిగినప్పుడు
ఈ సిద్ధరామప్పనాయని వారికి . . . . . దగ్గిర ఉద్యోగ
వారికాల స్థూలైన పూర్వం నుంచి బంధుత్వం కలిగిలా
వచ్చి ఉండగా . . . . . . . . నృప బగ్గల సత్రప్ప అనే
ఆ అయన కొలమార్తి అంకమ్మ అనేటిన్నది అయితేడ్డ
మన్నదానిని తీసుకవచ్చి సకలమైన పనుపంటకుల
స్థులు పెద్ద మనుష్యులు వగైరా వారి ముందర వారి
సమ్మతి ప్రకారంగా లాంబాలం పంపి ఈ సిద్ధరామ
ప్పగారి [Page 116] పెండ్లాము అనిపిష్టచేసి
కులాచార పద్ధతిగా ఈ సంస్థానం మర్యాద
ప్రకారంగా ఈ మన్నదాన్ని పిలువకవచ్చి దివానగిరీ

సంరక్షణ చేస్తూ ఉన్నారు.

ఇదిగాక సదరు వారి యింటి పేరి తలు పేటలలో వీండ్ల శిల శిలా శాసనము వప్పనాయనివారి లింగాయతులని యింటి యిప్పటి వరకు ఉండేవారలు.

వివరం — బసవన్నపాలెం వసంతి, 1, నీలమ్మగారు 1, సత్తెమ్మగారు 1. ఈ బసవన్నగారి పట్టపు కొండలు అయిన తల్లాప్రెగడ మల్లగారు, నీలమ్మగారి కుమార్తె సంగప్ప నీలమ్మ సతీ దేవరు, వీరు ఉద్యోగం ఆయి దుగురు ఆడవాండ్లు ఈ బసవన్నగారి కొండలు పట్టపు కల్లాప్రెగడ మల్లగారి తమ వంశస్థులైన దత్త పుత్రులైన సిద్ధరామప్పనాయుడు 1, ఉద్యోగాలు ఈ శాసనాలు శాలివాహనశక వర్షంబులు 1322 అగునట్టి ప్రజోత్పత్తి నామ సం॥ [page 117] శాలి శ 1322 శుభ్రంగా అను దానప్రతాపం తమ [illegible] స్థలాలలో జీవంతులై ఉన్నారు.

ఇదిగాక వీరి మరాఠీలు వివరం — వీరు శైవ బ్రాహ్మణులు లింగవంతులు, వీరికి కులదైవం ఇష్టదైవం బిజాపురం సీమ సొన్నలాపురమందు ఉండే సిద్ధరామేశ్వరుడు. వీరి గురువులు ముత్తిన పెంటె[illegible] వీరు శివపూజ చేసి సంగమదక్షిణం తీసుకునేది లేదు

మధురాం వారింటికాని మదమాంస భక్ష్యాలు చేసేవారేదు.
వీరి నగరిలో పెండ్లి పేరంటాలు మర్యాద— వీరు
కులాంతరంలో సువర్ణస్త్రీలు అయిన తక్కువవారు
వివాహం చేసుకునేవారు కాదు. వర్ణస్త్రీలు కాని అన్య
దాన్ని తెచ్చి వివాహం చేసుకునే మర్యాద—

ఇదిగాక వీరు కాలప్రమాణం తీరి నష్టములు నట్టు
అయితే శైవాచార పద్ధతిగా భూమిలోపల దుస్త
షితం చేసి సమాధి కట్టుతూ ఉన్నారు కాని దహనం
చేసేవారు కాదు. ఈ సమాధికి గుమ్మటం అనేవారు.
ఈప్రకారం నడతలు సర్వాణి [Page 118]
వారియందు యిప్పటికి కనిపియుతున్నది.

---

ఇదిగాక ఈ అనంతపురం తాలూకాలో
ఉదుర ఆరామోసుష్మిండ ఆత్మకూరులు అనే గ్రామాలు ఉన్నవి
ఈ గ్రామాలు మశాన కరణాలవద్ద ఉన్నది. ఈ గ్రామాలు
నకు పక్షుల భూగానిక కెం ఈ ఆయిన వర్ణ్యం కేరిన్నది.
ఆ వంక గ్రామస్థులు ఇనుము అప్పు తీర ఉన్నది. ఇం
కా కెలులు మును ఉండేది. ముప్పాలుగ్రామాలు దగ్గర వనగిరి.
తారబలపల్లె దగ్గర వనగిరి, ఈప్రకారం ఉన్నది.
ఈస్థలాలయందు యంత్రం అప్పుతూ ఉన్నదికాని

వారి తెమ్మత్త స్థలమందు ఇటువంటి ఆయుధ విభూతి లేదు —

ఇదిగాక అనంతపురానకు రెండు కోసుల మీద వాయువ్యభాగాన నరసినాయనికుంట అనే గ్రామం ఉన్నది. ఆ గ్రామ సమీపమందు మొండికొండల మధ్యభాగమందు విభూతి ఉన్నది. ఇది పూర్వం యజ్ఞం చేసిన సంబంధ వలని బూదలు వాడుకుంటూ ఉన్నారు. ఆ స్థలమందు మాత్రం వి[Page 119]భూతి ఉన్నదిగాని వారి తెమ్మత్త స్థలమందు విభూతి లేదు.

---

సదరహూ కయిఫియతు వ్రాయించినవారు —

బుక్కరాయసముద్రం పెన్నప్పగారి రాజా వారి అనంతపురం గారి చెట్టు నరేలు, నీలకంఠరావు ౧.

తెడ్డు —

బుక్కరాయసముద్రానకు —
౧ బసిరెడ్డి గారి కొండారెడ్డి
౧ పెద్ద బగ్గయ్య నరసారెడ్డి
౧ అనంతపురానకు అగ్ని పెద్ద నారప్ప రెడ్డి
౩

దివాణాల జనము —
౧. నీలకంఠరాయుడు
౧ ఈయన తమ్ముడు వెంకట్రావు
౧ గోపాలకృష్ణయ్య
౧ రామరాయడు
౪

కరణాలు — ఉభయులు గ్రామాలు కులపు
౧ తిమ్మప్ప
౧ వీరభద్రయ్య
౧ సుబ్బయ్య
౩

అంతు పదకొండు జనాలు వ్రాయించిన

బడ కయిఫియతు [Page 120] లిఖితుల దేవమండి - పూర్వం
మా పెద్దలు చెప్పగా వినిన వర్తమానము న్ను వేమిటు
దృష్టితోను మాకు తెలిసిన వర్తమానాలు నన్ను వ్రాయించి తక్కువంత
వ్రాయించినాము కాని ప్రాచీన కాగిద పత్రాలు నకలే
దొరకలేదు. ప్రాచీన కాగిద పత్రాలు సంగ్రా
మాం లో పోయినందువల్ల మేము పెద్దలవల్ల వినిన వర్త
మానము మేము ప్రత్యక్షం మాకు తెలిసిన వర్తమానం వ్రాయించి
నారము అని వ్రాసియున్న కయిఫియతు సంపూర్ణం.

Restored by K. Venkatasubbasastry
16-10-1946